1883 TIZENHETEDIK ÉVFOLYAM. 51. SZÁM. BUDAPEST, SZERDA, FEBRUÁR 21.

SZERKESZTŐSÉG:
BUDAPEST, IV. HIMZŐ-UTCZA 1. SZ.
KÉZIRATOKAT VISSZA NEM KÜLDÜNK.
CSAK BÉRMENTES LEVELEKET FOGADUNK EL.
ELŐFIZETÉSI DIJ:
Vidékre postán vagy helyben házhoz hordva:
Egy egész évre 20 frt | Egy negyedévre 5 frt
Egy fél évre .. 10 frt | Egy hóra 1 frt 80 kr.
Külföldre: 3 hóra Németországba 8 frt 30 kr.
Franczia-, Olasz-, Orosz-, Török-, Görög-, Spanyolországokba, Svájcz-, Románia és Szerbiába, valamint amaz országokba, melyek a postaszerződéshez tartoznak, negyedévre 9 frt 20 kr.
Egy szám 6 krajczár.

EGYETÉRTÉS

KIADÓ-HIVATAL:
BUDAPEST, IV. HIMZŐ-UTCZA 1. SZ.
HIRDETÉSEKET ÉS NYILTTÉRBE
VALÓ KÖZLEMÉNYEKET FELVESZ A KIADÓHIVATAL
Hirdetéseket felvesz a külföldön:
Bécsben: OPPELIK A., I. Stubenbastei Nr. 2.
MOSSE RUDOLF, I. Seilerstätte Nr. 2.
HAASENSTEIN és VOGLER, I. Wallfischgasse 10.
DAUBE G. L. és TÁRSA, I. Wollzeile Nr. 12.
STERN MORITZ, I. Wollzeile Nr. 22.
DUKES MIKSA, I. Riemergasse Nr. 12.
HERNDL ALAJOS, I. Wollzeile Nr. 25.
Frankfurtban a/M.: DAUBE G. L. és TÁRSA.
Párisban: R. MOSSE, 40, r. Notre-Dame-d.-Vict. AGENCE HAVAS (place de la Bourse).

Az uj franczia kormány.

Végre tehát elmult a válság. A franczia respublika győzelmesen bontakozott ki a bajok és veszedelmek fenyegető tömkelegéből. Pedig már-már kezdtünk komolyan aggódni jövője fölött. Veszélyeztetve láttuk a szép Francziaországot, a szellem és szabadság honát, s veszélyeztetve láttuk egyszersmind Európa közszabadságát is, ha a respublika elbukik. Mert az, a mi Francziaországban végbe megy — hiába akarnak tőle letagadni minden befolyást — kihatással van az egész Európára, s a mint a társadalom nagy áramlásai majd az egyik, majd a másik extrémum felé tartanak, ép ugy veszik folyásukat az egész európai kontinensen. A nagy forradalom Európa-szerte nagy szellemi mozgalmakat idéz elő, a kisebb franczia forradalmak hasonló forradalmakat máshol is. Ellenben a restauráczió fékevesztetté teszi mindenütt a reakcziót, s a szent liga oly messze megy a zsarnokságban, a hogy az előtt nem mert volna menni sok ideig. Most is koczkán volt a közszabadság sorsa Európában. Azok az urak a Szajna mellett, a kik oly kicsinységek fölött czivakodtak, s aprólékos pártviszályok által befolyásoltatták elhatározásukat, nemcsak a saját hazájuk által vonattak volna felelősségre, ha a respublika bukik, hanem az egész művelt világ elitélő kárhoztatását kell vala viselniök. A Párisba bevonuló Bourbonok vagy Orleansok sorsa mindenkép visszahatással lett volna összekötve a többi államokban, s ha egy uj kiadásu szent ligától nem is kellett volna tartanunk, legalább egy nagy mértékü visszaesés lett volna a következmény, s az abszolutizmus terjedése egész Európában.

Chambord gróf már is ugy fogadta Frohsdorfba zarándokolt hiveit, mint egy trónját elfoglalni készülő valóságos király, s ugy tetszett, hogy az elégedetlenség Francziaországszerte leginkább abban mutatkozik, hogy nincs rend és nincs nyugalom. A respublikától, mint ilyentől, még nem fordultak volna el az emberek, de elfordultak a rendetlenségtől. Az iparkamarák és kereskedői testületek hosszu peticziókkal járultak a kormányhoz, hogy a herczegek számüzessenek, de ezek a peticziók bizony oly fegyvert képeztek, melylyel legelső sorban maga a respublika sebezhette meg magát. A királyi herczegeknek csak azért kivántak ajtót mutatni ezek az urak, mert jelenlétök által látták veszélyeztetve leginkább a rendet, s bizonynyal ép oly ellenségeivé váltak volna annak a respublikának is, mely nem tud ura lenni a helyzetnek. Rendet, békét óhajtottak, s az volt a barátjuk, a ki azt megalkotandja, az ellenségük, a ki annak utjába áll.

Szóval a baj nagyobb volt, mint a hogy talán külsőleg látszott, s az, hogy nagyobbszerü mozgalmak nem történtek, hogy a királyság hivei nem próbálták meg jó szerencséjöket, korántsem annak bizonyitéka, mintha ahhoz hiányzott volna az alkalmas talaj. Söt meg lett volna arra az alkalom is, a mint a respublika nem tud egy alkalmas, ügyes, erős kezü s erős fejü férfiut találni, a ki összetartsa ezeket az eléggé még nem konszolidált állami erőket, s a ki tekintélyt tud szerezni az államnak, többséget a parlamentben önmagának. Ezt a férfiut megtalálta Francziaország. Jules Ferry, a ki a kormány alkotására vállalkozott, oly férfiunak látszik, a ki képes leend megfelelni azoknak a nagy várakozásoknak, melyeket most az ország támaszt. Jelleme és multja egyaránt feljogositák erre a reményre. A háborgó elemekkel, a szoczialistákkal és kommunistákkal egyrészt, másfelől a reakczió hiveivel, a klérussal volt már alkalma küzdenie, s mindig rettenthetetlen férfiunak mutatta magát, a ki nem tud sem hajolni, sem alkudozni, csak vagy győzni vagy elbukni. Mikor a kommune csőcseléke először nyugtalankodni kezdett, akkor Ferry egyedül tartotta a párisi városházat. Nem volt senkije, a kire támaszkodhatott volna az ellenséges háborgó elem közepette s ő egyetlen zászlóaljat kért a versaillesi kormánytól, hogy védelmezhesse magát. Ennyit sem kapott s mégis megpróbálta a védelmet. Valóságos csoda által menekült, mikor elváltoztatva alakját személyesen jelentette ki az őt kereső népnek, hogy Ferryt ne keressék, az már elmenekült. S nem kisebb erővel lépett fel a klerus ellen sem. Azokat a szigoru s alkut nem ismerő törvényeket ő hozta és ő hajtotta végre, mint kultuszminiszter, a melyek oly igen sok panaszra s elkeseredettségre szolgáltattak okot.

Francziaország respublikájának most két nagy ellensége van. Egyik a szocziálismus, a másik a királyság számára dolgozó klerus. Oly férfiura volt szükség, a ki az egyikkel ép ugy felvehesse a mérkőzést, mint a másikkal, s erre alkalmasabbat alig lehetett volna találni, mint épen Ferry. Határozottság jellemzi ezt az államférfiut minden tetteiben azonkivül is, s ez egy okkal több, hogy sokat várjunk tőle a helyzet javitására. Határozott föllépésre nagy szükség van most Francziaországban. S ha a férfiu arra valóságához hozzá veszszük még azt, hogy a nagy republikánus párt teljes támogatását ajánlotta föl Ferry részére, s ezt még azon esetre is, ha a trónpraetendensekkel rövid proczessust csinál: elegendő okunk van sok jót reményleni a dolgok állásával, s megbizhatunk benne, hogy csöndesebb, békésebb napok fognak elkövetkezni Francziaországra, mint a minők voltak a mostaniak, s a legközelebbi mult napjai.

ORSZÁGGYÜLÉS.

I.

A gyógyithatlan elmebetegek ápolóházáról szóló s a budapesti omnibusz-üzletet a szabad ipar köréből kivonó törvényjavaslatok letárgyalása után a képviselőház mai ülésében az uj filloxszera-törvényt vette tanácskozás alá. Az uj közgazdasági miniszter e törvényjavaslatával szakitott a filloxszerairtás eddigi rendszerével. Ez uj javaslat fényesen igazolta Herman Ottó ama támadásának alaposságát, melyet Kemény Gábor földmivelésügyi minisztersége alatt a filloxszerairtás divó módja ellen intézett. Az uj javaslatot pártolta nemcsak *Herman* Ottó, hanem *Szalay* Imre is. *Herman* beszédében megtámadta az eddig követett rendszert. *Széchényi* miniszter sietett szavaival a legloyalisabban védelmezni hivatalbeli elődjét, kit tetteivel: az uj javaslat benyujtásával s védelmezésével desavouált. A javaslat ellen csakis Göndös Benedek szólt akaratlanul tréfás beszédével. A Horvátországgal való leszámolásról szóló jelentés tárgyalását a ház a horvát tartománygyülés képviselőinek távolléte miatt hétfőre halasztotta.

A főrendiház a vadászatról szóló javaslatot tárgyalta.

II.

A képviselőház ülése február 20-án.

Elnök: Péchy Tamás. *Jegyzők:* Rakovszky István, Pejacsevich Tódor, Fenyvessy Ferencz.

A kormány részéről jelen vannak: Tisza Kálmán, Szapáry Gyula gr., Pauler Tivadar, Széchenyi Pál gr., Kemény Gábor b., Trefort Ágost, Bedekovics Kálmán.

Elnök: Bemutatja Borsodmegye feliratát, melyben a Bukovinában, Moldvában és Oláhországban kinnlevő *magyar testvéreinknek betelepitése* iránt való intézkedést tétetni kér; Gömör- és Kishontmegye feliratát, melyben *a megyék háztartásáról* szóló törvényjavaslat tárgyalása alkalmával a megyében egy 3. aljegyzői és a központi gyámhatóságnál is 3. előadói állomást rendszeresittetni kér; Selmecz és Bélabánya szab. kir. városok törvényhatóságának feliratát, melyben *tanügyünk terén az állami ellenőrzés szigoritása* s kiterjesztése iránti felterjesztését pártolja. Az erdélyi ágostai hitvallásu ev. egyház országos konzisztóriumának kérvényét, melyben a *középiskolai oktatásról* szóló törvényjavaslat el nem fogadása iránt esedezik. Az utóbbi két kérvény a ház irodájába tétetik le, a két előbbi kérvény pedig a kérvényi bizottságnak adatik ki tárgyalás és jelentéstétel végett.

Baross Gábor a közoktatásügyi bizottság elnöke bejelenti, hogy a bizottság kisebbsége részéről Herman Ottó átnyujtotta középiskolai törvényjavaslatra vonatkozó különvéleményét.

Elnök: A ház megállapodásához képest a különvélemény a bizottság jelentésével együttesen ki fog nyomatni. A napirendre tüzés iránt a kinyomatás után fog javaslatot tenni.

Almássy Sándor megsürgeti a választ a közlekedési miniszterhez intézett interpellácziójára, melyet még 1882. márczius 4-dikén a Tarna és Zagyva szabályozása iránt tett.

Elnök fel fogja hivni a minisztert a válaszadásra.

A *Horvát-Szlavonországokkal* megejtett leszámolásról szóló jelentés tekintettel arra, hogy a horvát tartománygyülés képviselői távol vannak, az elnök javaslatára **Csanády** Sándor, **Bedekovich** miniszter felszólalása után a hétfői ülésre halasztatik.

Következik a pénzügyi bizottság jelentése a **gyógyithatlan közveszélyes elmebetegek elhelyezésére szánt ápoló háznak** első felszerelésére és az intézet 1883. évi fentartására megszavazott póthitelről szóló törvényjavaslat tárgyában.

Rakovszky István előadó ajánlja a javaslat elfogadását.

Általánosságban elfogadtatik. A részletes tárgyalásnál **Thaly** Kálmán az ápolóház berendezésénél takarékosságot ajánl. A javaslat részleteiben is letárgyaltatván annak végmegszavazása a holnapi ülésre tüzetett ki.

Következik a **társas-kocsi-üzlet gyakorlásáról Budapesten** szóló törvényjavaslat.

Baross Gábor előadó ajánló szavai után általánosságban elfogadtatik.

A részletes tárgyalásnál az 5. § az **előadó**, **Ország** Sándor, **Rakovszky** István, **Mocsáry** Sándor és **Széchenyi** miniszter felszólalása után **Madarász** Józsefnek ama módositásával fogadtatik el, hogy e § 3. pontjában «három hónapnál tovább» szavak helyett «három hónapon át» tétetik.

Következik **a filloxera vastatrix** terjedése ellen teendő óvintézkedésekről szóló törvényjavaslat.

Baross Gábor előadó: Az 1880. II. tcz. 1. §-ában utasitás adatott a kormánynak, hogy a filloxszera ellen teendő óvintézkedésekről azon törvény keltétől számitott két évi időtartam alatt terjeszszen elő törvényjavaslatot. Időközben ezen törvény alapjául szolgáló nemzetközi konvenczió szintén változást szenvedett és létrejött az 1882. XV. tcz., a mely a filloxszera vastatrix rovar ellen követendő rendszabályok ügyében a Bernben kötött nemzetközi egyezményt iktatta törvénybe. — Ennek következtében a kormány is az azon utasitásban érintett törvényjavaslat beterjesztését elhalasztotta és azt tényleg a mult évben terjesztette elő, a közgazdasági bizottság tárgyalta s a tisztelt háznak be is mutatta, azonban a t. ház nem tárgyalta azt a törvényjavaslatot. Időközben a jelenlegi földmivelési miniszter uj törvényjavaslatot mutatott be, és a régebbit visszavonta, és pedig azért, mert az előbbi törvényjavaslatban foglalt fő elvtől lényegében eltért, eltért pedig a tapasztalat és a szakértők ajánlása folytán. Az eltérés abban van, hogy az eddigi gyakorlat szerint a gyérités és az irtás, valamint az azzal járó kártalanitás folytán, az államkincstár olyan rendkivüli költséggel terheltetett, hogy joggal aggodalmat keltett mindenkiben. Másfelől az ezen irtásra és kisajátitásra forditott tetemes összegek semmi arányban nem állottak azon haszonnal, melyet azoknak felhasználása előidézett, mert szakértők részéről konstatáltatott, hogy az irtás és a gyérités nem képeznek hatékony, alkalmas eszközt a filloxszera vastatrix pusztitásainak korlátozására. Ha tehát nem képez alkalmas eszközt, valóban annál komolyabban megfontolandó, vajjon fentartandó-e azon intézkedés, hogy a gyérités, irtás s illetőleg kisajátitás az állam terhére jövőben is eszközöltessék. Ezenkivül a törvényjavaslat még több gyakorlati intézkedést is tartalmaz, a mennyiben adóengedmény utján mintegy utalni kivánja a szőlőtulajdonosokat okszerü szőlőgazdaság kezdeményezésére, annak meghonositására. Például a 9. §-ban kimondatik, hogy a szőlőnek filloxszeramentességét biztositó homok területeken uj szőlők hat évi adómentességben részesülnek; továbbá az elárasztásra berendezett uj szőlők a viznek egyszerü bevezetése mellett hat évi, a viz emelő gépek, vagy artézi kutak alkalmazása mellett tiz évi adómentességben részesülnek.

Herman Ottó: Mielőtt hozzászólna a javaslathoz, három kérdést intéz a miniszterhez: Kérdi, hogy az eredetileg benyujtott törvényjavaslat indokolásában foglalt részletes költségkimutatást jóhiszemüleg terjesztette-e be, s teljes felelősséget vállal-e a számok csoportositásáért? Vajjon az amerikai ellenálló fajok tenyésztését kizárólag az államnak tartja-e fenn? Szendrő megmarad-e kisérleti állomásnak vagy sem?

Széchenyi Pál gr. földmivelés-, ipar- és kereskedelmi miniszter: Az egész költségvetési kimutatás, ugy a mint előterjesztetett, egészen helyes és az igazságnak megfelelő csoportositásban lett felosztva. (Helyeslés jobbfelől.)

A mi az amerikai vesszőszaporitást illeti, én mindenesetre óhajtom, hogy az minél nagyobb mértékben az állam kezében maradjon, mert Francziaországban is tapasztaltatott, hogy a kik élelmesebbek voltak és előre látták, hogy az amerikai alanynak beszerzése az egyetlen jövője a filloxszera-mentes szőlőtermelésnek, ezek nagyobb területeket ültettek be amerikai szőllővesszővel és most mintegy monopolizálva roppant nagy árakért adják a vesszőket, és a kik rászorulnak az amerikai vesszőre, kénytelenek tőlök azt igen nagy árakért vásárolni.

Hogy amerikai vesszőt más magán ember ne hozathasson, azt a kormány nem ellenezheti; ellensulyozhatja némiképen, nehogy filloxszeravészes vesszők is bejöjjenek, mert ez a nemzetközi konvenczió szabályaiba ütközik, de teljesen még sem akadályozhatja meg, mert ott van pl. az amerikai szőllőmag, a melylyel a filloxszera nem hozható be, ilyen magot tehát mindenki hozathat, termelhet belőle idővel tőkét és adhat el vesszőt. Hogy tehát kizárólagosan az állam kezében maradjon, azt lehetetlenségnek tartom, de ismétlem, hogy óhajtom, hogy minél inkább az állam kezében tartassék, mert csak igy lesz lehetséges a termelőknek olcsó áron vesszőt eladni.

A mi a harmadik kérdést, a szendrői vizsgálati telepet illeti, én ezt minden esetre fentartani kivánom, mert a szendrői telep az, a melyet mi legolcsóbban kapunk. Telepet alkotni olyan vidéken, a hol filloxszera nincs, nem tanácsos, mert ezzel annak teszszük ki magunkat, hogy oly vidékre, a hol még nincs filloxszera, behozzuk az amerikai vesszőket. Tehát nekünk amerikai vesszőt csak oly vidékre lehet vinni iskolázás végett, a hol a filloxszera már van és a vészt nem viszszük oda. Már most tudjuk, hogy a szendrői telepet mi az illető birtokostól teljesen ingyen birjuk és ott meglehetős térséggel rendelkezvén, nagy iskolát rendezhetünk be amerikai vesszőkre. S épen ezen berendezés végett, a mely ott legolcsóbban van módunkban, kivánom én a szendrői telepet megtartani; nem azért, hogy kisérleteket eszközöljünk, hanem hogy ott az amerikai szőllőiskolát fokozatosan mennél nagyobb mértékben kifejleszszük. Ez a czélja a szendrői telepnek.

Herman Ottó: Ime hét évi küzdelem és óriási öszszegek kellettek arra, hogy a szakembereknek az a véleménye, a mely évek előtt hangoztattatott, itt ebben a házban érvényre jusson. Engem nem vezet a rekriminániczió szelleme, sem az nem vezet, hogy nekem elégtétel szolgáltassék. Én jól tudom, hogy ebben a házban, ezen a helyen állva, amarról (a jobboldalra mutat) az oldalról és ezekről a padokról nekem sohasem fognak igazat adni, csupán csak akkor, mikor magyarán kimondva, a baj a körmünkre égett. De felszólalok a magyar tudományos reputáczióért, mert az teljességgel nem járja, hogy mikor országosan, söt a külföld előtt elismert szaktekintélyek, mint a minő egy Thán Károly, mint a minő egy Wartha Vincze, világosan kijelentik és nyilatkozatot adnak arról, hogy az az irány, melyet a kormány követni akar, a hazára nézve, pénzügyeinkre nézve káros és hogy ők ezért nem vállalhatják el a felelősséget, inkább kilépnek a bizottságból s nem foglalkoznak többé az ügygyel: ezt tréfára lehessen venni. 1871-ben az első enquete alkalmával én az irtást részint konkrét viszonyok közt, részint általános közgazdasági tekintetekből károsnak, és mindaddig, mig a növényvilágnak élősdi ellenségei lesznek, minden siker nélkülinek deklaráltam, azt mondtam, hogy nem fogadható el az ott proponált javaslatokat. Én nem menthetem fel a volt földmivelési-, ipari- és kereskedelmi minisztert az alól a vád alól, hogy ő nem fogta fel azt a javaslatot, mely reá várt. Ő szaktudomány tapasztalatai és jó meggyőződése ellenében a maga hatalmát akarta érvényesiteni. Akkor, mikor a nemzet sulyos pénzügyi bajokkal küzködik, akkor, mikor a takarékosságnak s a megfontoltságnak kellene irányadóknak lenni, akkor a szó szoros értelmében ő, miniszteri hatalmából kiindulva, száz ezreket dobott ki az ablakon. (Ugy van! Ugy van! a szélső baloldalon.) A volt miniszter Nedeczky Jenőt kiküldte Amerikába azon feladattal, hogy ott az amerikai szőlők természetét tanulmányozza és egyáltalán szerezze be mindazon hasznos tudomást, melyre szükségünk van, hogy az amerikai vesszőket esetleg az országban szaporitsuk. És ezen utazásra tényleg elfogyasztatott 5000 frt. A miniszter igen jól tudhatja, hogy az utazás eredményéről soha semmiféle jelentést vagy kimutatást nem olvastunk. Söt *biztositom arról*, hogy olvasni nem is fogunk, egyszerüen azért, mert jelenteni való nincs és nem lehet, mert akkor, mikor a t. volt miniszter ur ezt foganatositotta, már tudtuk itt Magyarországon is, valamint tudták Francziaországban és másutt, hogy 100 vagy 200 ezer amerikai vesszőt vagy magot, egy 10 krajczáros levéllel honnan kell megrendelni oly czégektől, melyek kizárólag ily szőlővesszők szállitásával ily jutányos módon foglalkoznak. Az 5000 forint tehát egyszerüen ki volt dobva. (Mozgás a szélsőbalon.) Ekkor ráadta magát a miniszter arra, hogy a legfőbb dolog mindenesetre az, hogy konstatáltassék, hol van Magyarországon filloxszera és hol nincs? Erre szervezett magának egy nagy apparátust. Az iskolák szünetei alatt inditott a szőlők felé filloxszerát kereső hadakat, középiskolai tanárokat, a kik felületes kurzuson valami sejtelmet szereztek maguknak a filloxszeráról, s a kik azon megbizást nyerték, hogy egyenkint 10,000 hold szőlőt vizsgáljanak meg hat hét alatt. Ha valami megingathatta a szőlőbirtokosok bizalmát a kormány intézkedései iránt, ha valami nevetségessé tette e szót: «szakember», ez a hadjárat, ezen emberek jövése és menése mindenesetre megtette azt. Hiszen engem az ország minden vidékéről tudósitanak a filloxszera-ügyről. Nekem pontos tudomásom van arról, hogy egyike ezen hires biztosoknak Tolnamegyében, szekérről operaguckerrel nézte a hegyeket, vajjon van-e filloxszera bennök vagy nincs? (Nagy derültség.) Ez tény. És Magyarország egyik igen nevezetes borvidékén a birtokosság látván, hogy a kormány által kiküldött biztos mily természetü, azt a mókát követte el, hogy helyről helyre leitatva szekéren szállittatta stáczióról stáczióra az egész terület végéig és megjött a jelentés, hogy a terület megvizsgáltatott és a 10 ezer holdban nem találtatott egyetlenegy filloxszera sem.

Azt tudhatja mindenki, hogy 10 ezer holdnak bárcsak felületes megvizsgálása is, hosszu éveket követel, mig az ember csak aproximative ki meri mondani azt, hogy filloxszera nem található, de azért, mindig lehetséges, hogy ott van, és ilyen semmire sem használható vizsgálat, a mely azt eredményezte, hogy 79 pontból mindössze talán 8—9 pontot konstatált a vizsgálók java-része, a kik járatosak voltak a természettudományokban, egy ily munkálat belekerült az országnak 59,776 forintjába. A midőn a volt miniszter ur az irtási és a gyéritési rendszerbe beleszeretett, és ezt annyira kifejlesztette, hogy a végén valóságos forradalom ütött ki miatta, már akkor tisztán és világosan állott a tény, hogy Francziaország szőlőterületei feltartóztathatlanul pusztulnak, hogy az egész szénkénegezés sem arra nem való, hogy a filloxszerát kiirtsa, sem pedig arra, hogy azt feltartóztassa. De a volt miniszter szerelmes volt a szénkénegezésbe és felülhelyezte a maga véleményét a tapasztalatnak és a szaktudománynak.

És ily eljárás mellett, a mely ellen mi folyton, szüntelen protestálunk, kiment az ország pénzéből 152.706 forint. Ha valami jellemezhette a volt miniszter eljárását, az mindenesetre a hires budai filloxera-forradalom. Hát mi volt ennek a forradalomnak a genesise? Egy hallatlan eljárás, hogy t. i. Budapest közelében a budai véghetetlenül becses szőlőterület közvetlen szomszédságában létező colossalis filloxera-terület, Tahitótfalu, Szt-Endre, Leányfalva, sat. részben érintetlenül hagyatott, hogy szolgáljon mintegy raktárul a filloxerának Buda felé, részint kiirtatott oly rendszer szerint, a melyet sem a józan ész, sem a logika be nem fogadhat. Egyes foltok kiirtattak, de körülöttük meg egész terület meghagyatott, és mikor ez igy ment, jelentkezett a vész a budai hegyekben. Az inficiálást nem fedezték fel, ezen tiz ezer holdat befutkosó komiszáriusok, hanem mikor a birtokosság látta, hogy itt baj van, megijedt és bejelentette a dolgot és akkor a filloxera-bizottság tagjai többségének jellemzésére egy igen nevezetes tüneménynek voltunk tanui t. i. annak, hogy a többség vezetői, a kik a budai eseményeknél folyton-folyvást és szakadatlanul a gyérités mellett voltak és az irtást perhorrescálták, mihelyt Budán beütött a vész, azt mondták hogy nem kell gyériteni, hanem irtani kell. Én nagyon jól tudom, hogy mi okozta ezt. Mert a vezetőknek szőlői az inficiált területek közelében vannak.

Jó véleménynyel vagyok az ügyeket jelenleg vezető miniszter iránt, mert tapasztaltam azt, hogy ő meghallgatja a szakértőket és azok véleményét hatalommal lerombolni leg lább eddig soha sem akarja. (Helyeslés.) Csak egyre figyelmeztetem. Azt mondta, hogy a szendrői telep fenmarad. A szendrői telep fentartását mindig azzal indokolták a szakemberek, hogy ott azért szükséges kisérleti telep felállitása, mert a hegyaljára nézve, véghetetlenül fontos. Ezt én kereken tagadom. Kérdezze meg a miniszter az állami földtani intézetet, hogy van-e valami elfogadható alap, melyen a szendrői hegységet a hegyaljai bortermő vidékkel viszonyba lehet hozni. És azon választ fogja nyerni, hogy semmi összefüggés nincs, mert a hegyalja vulkanikus képződmény, a szendrői pedig nem az, és épen ez a vulkanikus képződmény az, a mi a hegyaljai borászatnak azt a különös becset megadja, Szendrő semmiféle borvidékre nézve fontossággal nem bir és nem is fog birni. A törvényjavaslatot általánosságban elfogadom. (Helyeslés.)

Széchényi Pál miniszter szerint hivatalbeli elődje tökéletesen helyesen cselekedett akkor, mikor a bizottság nagy többségének véleményét elfogadta, a szerint indult és határozta el, a minek történni kellett. (Helyeslés jobb felől.) Herman Ottó elfeledte, hogy ő épen abban a fillok-

---

A GÁLYARABOK.

FRANCZIA REGENY.

Irta: PIERRE ZACCONE.

MÁSODIK KÖTET. 30

XXI. (Folytatás.)

A végrendelet.

— Ellenkezőleg, viszonzá Maxime, — igen okos gondolatnak tartom, s hiszem, hogy jól fogja magát a házas életben érezni.

— Ez férjemtől fog függni ... és ön legjobban megmondhatja nekem, hogy e tekintetben mire lehetek elkészülve.

— Hát már kiszemelte?

— Ki.

— S én ismerem?

— Oh igen.

Maxime odafordult a marquishoz, de ez mozdulatlan volt, mint egy kőszobor.

— Ha véleményemet akarja felőle hallani, nevezze meg legalább.

— Hát nem találta ki?

— Nem szeretem a rébuszokat.

— Nos hat az, a kit én férjemül néztem ki, nem más, mint Maxime de Brescé vicomte.

Maxime felugrott s égő arczczal, szikrázó szemmel kiáltott föl:

— Ez rossz tréfa.

— Épen nem. Nagyon komolyan mondom, viszonzá Marcelle hidegen.

— Én! én!... De Brescé vicomte ... a férje egy...

Nem mondta ki, hanem olyan kaczajt vágott a Marcelle arczába, mely százszorta megalázóbb volt a legsértőbb szónál is.

Marcelle azonban egy pillanatra sem veszté el hidegvérüségét; a marquis pedig ép olyan mozdulatlan maradt, mint eddig.

— Lám csak! kiáltott föl Maxime dühösen, tudja-e, hogy az ilyen tajta nők ...

Marcelle vállat vont s a marquisnak intve, szólt:

— Ugy látom, hogy itt az ideje, hogy megmutassam önnek azt a becses okiratot, melyről az imént szóltam.

S azzal kibontotta a félig elégett irást, és Maxime ámulással, rémülettel ismerte meg a végrendeletet, melyet ő égve dobott el abban a pillanatban, a mint a hirtelen megjelent gályarab elől elmenekült....

Hogyan lehetséges, hogy a végrendelet nem égett el?...

Hogyan került a Marcelle kezébe?

— Kedves Maxime, szólalt meg hosszas szünet után Marcelle, — jegyezze meg magának jól a mit mondok. Ha nőül vesz, esküvőnk után szemei előtt fogom megsemmisiteni ezt az irást...

— Soha!

— Ha nem vesz nőül, akkor holnap elküldöm ezt az irást valakinek, a ki általában nagyon érdeklődik az efféle családi viszonyok iránt.

— S az?.. kérdé Maxime fenyegető tekintettel.

— A királyi ügyész.

Alig ejté ki Marcelle e szavakat, midőn a vicomte már kitépte kezéből az irást s a lámpa fölé tartotta.

De ugyanebben a pillanatban felugrott a mexikói is és pisztolyt rántott elő kabátja zsebéből.

— Vicomte ur, mondá Maxime, mellének szögezve a pisztolyt, — figyelmeztetem, hogy abban a pillanatban, a mint az a papiros tüzet fog, e pisztoly golyója az ön mellébe furódik.

Maxime ösztönszerüen hőkkent hátra a fegyver csöve elől; de habozása csak pillanatig tartott; megvetően mosolygott s előrelépve, a lámpa fölé tartá az irást, félelmetlenül szögezve szemét ellenfelére.

Emez rányomta ujját a ravaszra s várta, hogy a láng belekapjon a papirosba.

Végre meggyuladt az irás.

Erős felkiáltás hallatszott s ugyane pillanatban Maxime a marquisra rohant s leütötte fegyveres kezét.

Övé volt a diadal.

Szemét az irásra függesztve, szilaj örömmel nézte, hogy mint emészti föl a láng, s midőn az egészen elhamvadt, megkönnyebbülten sohajtott föl.

— Végre! mondá, kihivó pillantást vetve a mexikóira.

Harsány kaczaj volt rá a felelet.

Maxime összerázkódott.

— Számot fog adni e magaviseletéről, marquis ur, mondá fenyegető hangon.

— Hallgassa meg a mit mondok, vicomte ur, s meg fogja érteni nevetésem okát. De először is két dolgot kell tudtára adnom: azt, hogy én sem mexikói, sem marquis, sem Santa-Croce nem vagyok, továbbá hogy a nevem Eugène Salviat s testvére vagyok Marcellenek.

Maxime a bámulástól elnémulva nézett rá.

— Oh, ez még semmi, folytatá Salviat, — a furcsa az, a mi ezután következik s teljesen megérdemli az ön figyelmét. Szükségtelen emlékeztetnem önt, hogy e végrendelet első felét ön égette el ama gyertyák egyikének lángján, melyek Burty gróf halottas ágya mellett égtek. Ezt ön épen olyan jól tudja, mint én. Azt is tudja, hogy e müveletben egy megszökött gályarab váratlan odaérkezése zavarta meg; de a mit nem tud, ez az, hogy ez a gályarab látta: mint fojtotta ön meg nagybátyját, ki nem akart idejekorán meghalni.

— Nem igaz! kiáltott föl Maxime csaknem őrjöngve.

— Végre még hozzá kell tennem, folytatá Salviat, — hogy az a gályarab — az ön alázatos szolgája volt.

E szavak menykőcsapásként hatottak Maximera. Tehetetlenül roskadt le egy székre.

Meg volt semmisülve.

— Ohó, még nem fejeztem be, folytatá Salviat,— s most meg fogja tudni, hogy miért nevettem a végrendelet megsemmisitésén a helyett, hogy boszankodtam volna miatta. Talán hallotta ön hirét bizonyos Vacher bresti ügyvédnek és közjegyzőnek. Nos hát, ennél az ügyvédnél azelőtt irodaszolga voltam, s tudtam, hogy hol tartja a kliensek irományait. Mikor tehát a félig elégett végrendelet a kezembe került, mindjárt arra gondoltam, hogy a másik példányt is meg kellene szerezni, a mely okvetlenül a közjegyzőnél van. Ez könnyen sikerült is, mert csak volt gazdám aláirását kellett utánoznam, s az irodából azonnal kiadták a végrendelet. Igy tehát, vicomte ur, csupán rajtam áll, hogy megfoszszsm önt a Burty gróf örökségétől, a nevezett végrendeletet elküldvén Michaud urnak, kit a gróf egyetemes örökösévé nevezett ki. S ezt meg is fogom tenni, ha ön vonakodik nőül venni Marcellet, kit ugy is eléggé kompromittált.

— Jól van ... viszonzá Maxime, kinek ezalatt ideje volt magát összeszedni, — bizvást odaadhatja a végrendeletet Michaud urnak, mert én sohasem fogom hugát nőül venni.

— Akkor hát mást cselekszünk, mondá Salviat s elmegyünk a királyi ügyészhez, s megkérdezzük tőle, hogy ha egy öreg ember közönséges végelgyengülésben hal el, miért vannak a nyakán fojtogatás nyomai, a melyek igen könnyen láthatók lesznek még, ha a Burty gróf holttestét kiássák...

Maxime nem felelt. Ez a csapás végkép lesujtotta. Arczát halálos sápadtság boritotta el.

— Oh, mit tettem! kiáltott föl, mert már nem volt képes elpalástolni kétségbeesését és rettegését.

— Ej hát elkövetett egy kis hibát, viszonzá Salviat, — a mely gályára juttathatja, ha el nem fogadja a felajánlott házasságot.

—Kedves Maxime, szólt most Marcelle, nem követelem, hogy e pillanatban feleletet adjon; söt azt kivánom, hogy elegendő ideje legyen gondolkozni. Három nap mulva bátyám el fog önhöz menni, megkérdezni, hogy mire határozza el magát, s én igérem, hogy addig nem fogom zaklatni.

De uraim, nem gondolják-e, hogy már nagyon sokáig maradtunk távol vendégeinktől? Jó lesz tehát visszatérnünk, s mivel nem szükséges, hogy bárki is megsejtsen valamit, ugy kell visszamennünk, a hogy eljöttünk... Vicomte ur, kegyeskedjék karját nyujtani.

Maxime fölállott, gépiesen engedelmeskedett s csakhamar megjelent a vendégek közt, Marcelle és Salviat társaságában.

Távollétök alatt azonban egy félreeső s a mellékléposőre nyiló kis szobában, mely most ruhatarul szolgált, szintén történt valami, a mi olvasóink figyelmére érdemes.

A lépcsőn két férfi ment föl, a kiknek nyilván semmi közük sem lehetett a Marcelle vendégeihez s az emlitett kis szoba ajtaja előtt állottak meg.

Ez a két ember Mac-Bell és Crampon volt.

— Gondolod, hogy sikerül a fogás? kérdé az utóbbi a skóttól.

— Meghiszem azt.

— Annál jobb. Ezer frankot nem találni minden bokorban.

Bekopogtattak az ajtón, mire egy inas jött ki, kérdezve, hogy mit akarnak.

— Précigny gróffal kell beszélnünk sürgősen. Ne sajnálja kihivni.

— Jól van, szólok neki. Várjanak ittkünn.

Az inas eltávozott, s pár percz mulva Précigny gróf jött ki.

— Te vagy? szólt a gróf elbámulva. — Mily oktalanság! Mit keressz itt?

— Hát kérem alásan nagyon sürgős volt a dolog, felelt Mac-Bell.

— Mi történt?

— Azt akartam jelenteni, hogy Blondel a kezünkben van s hogy pár óra mulva végzünk vele.

— Ah! kiáltott föl a gróf, ki nem titkolhatta örömét, hogy e félelmes ellenségtől megszabadulhat.

— Csak az a baj, hogy társaink markos legények ugyan, de nem szeretnek ingyen dolgozni. Azt kivánják, hogy előbb nyomjanak a markukba ezer frankot.

— Ezer frankot? Az sok.

— Nem akarnak engedni.

— Nohát itt az ezer frank. Hát Maurice?

— Ha egyszer Blondelt eltettük láb alól, a gyerekkel könnyen elbánunk. Különben azt gondoltam, hogy a gróf ur párbajt viv vele.

— Igaz, de elhalasztottuk. A hugom térdre borulva kért, hogy kegyelmezzek neki... Nem tagadhattam meg tőle, s igy ismét csak te rád számitok.

— Bátran...

— Már kétszer elhibáztad.

— Három az igazság... De ni... nem ott latom-e?

— Kit?

— A gyereket... ott abban a fényes teremben, a sok dáma közt.

A gróf hátrafordult s szeme villámot szórt.

— Valóban ő az, mondá. — Mit kereshet itt?

— Nyilván tánczolni akar.

— Hah, mi jut eszembe!... Ezt a véletlent föl lehetne használni.... Ide hallgass.

Mac-Bell közelebb huzódott a grófhoz.

— Ismered a kocsimat? kérdé a gróf.

— Ismerem, felelt Mac-Bell.

— Lenn van az udvarban. Állj lesbe, s a mint látod, hogy a fiu az én kiséretemben kijön, fogjátok meg, tömjétek be a száját s vigyétek el a kocsimban, a hova akarjátok.... A többi a ti dolgotok.

— Értem, mondá Mac-Bell.

S Cramponhoz fordulva, hozzátevé:

— Gyerünk.

A gróf visszament a szalonba s egyenesen Mauricenak tartott.

— Dubreuil ur, mondá, örülök, hogy találkozom önnel. Nem volna szives nekem néhány perczet áldozni?

— Annál szivesebben, gróf ur, mert ép azért jöttem, hogy önnel beszéljek.

— Sejtettem.

— Párbajunk elhalasztása korántsincs inyemre.

— Nekem sem.

— És azt akartam önnek...

— Nos hát, majd beszélünk a dologról, de nem itt, e sok alkalmatlan és kiváncsi ember közt... Ha ugy tetszik, menjünk le az utczára... szivarfüst mellett elintézhetjük az egész ügyet.

(Folytatása következik.)

szera-bizottságban, melyet a miniszter mindig meghallgatott, mielött valamire magát elhatározta volna, kisebbségben volt. Lehet, hogy Hermannak akkor tökéletesen igaza volt, mit a mostani eljárás és az elöttünk fekvö törvényjavaslat is némileg igazolni látszik és igazol is. De a miniszternek akkor épen ugy, mint most élni kellett ezen nagy bizottság többségének tanácsadásával, ha egy bizonyos dolgot neki ajánlott. (Helyeslés jobb felöl.)

Az egész ház tanuságot tehet róla, hogy az én hivatalbeli elödöm minden oly intézkedésben, a melyet közgazdasági téren kezdeményezett és megtett, a legjobb szándékkal és a legjobb indulattal járt el. (Igaz! Ugy van!) és hogy e tekintetben semmi gyanu és guny hozzá nem férhet. (Élénk helyeslés jobbfelöl.) Oly téren, a hol még a tudósok is egymással is veszekednek és hajba kapnak; a hol még a tudósok sem tudják megmondani, hogy az a befecskendezés milyen porczióval és hány tökére tétessék meg: ha ott egy miniszter még ahhoz is önmaga hozzá fog és önmaga teszi meg a kisérletet, azért, hogy biztosan járjon el, hogy ne legyen kénytelen magát más ember tudományára bizni, hanem maga megy oda s maga próbálja meg, hogy mennyi porczió adassék: ezt lehet kigunyolni, lehet nevetségessé tenni, de ha komolyan veszszük a dolgot, köszönettel tartozunk mondani az oly miniszternek, (Élénk helyeslés a jobboldalon) a ki ilyen módon is eleget akar tenni kötelességének. (Helyeslés jobbfelöl.) Részemröl mondhatom t. képviselöház, hogy ez iránt én hivatalbeli elödömtöl csak példát fogok venni. (Élénk tetszés jobbfelöl.)

Az én hivatalbeli elödöm szerelmes lett a szénkénegbe, igen, — megvallom — de miért? Azért, mert azon országban, a mely már a legtöbb tapasztalatot szerezte a fillokszera dolgában, t. i. Francziaországban az egész közönség szerelmes abba és igy kénytelen volt ö, a ki a tapasztalatokat itt nálunk még nem gyüjthette, — a mint a tudós sem gyüjtheti, hanem máshonnan meriti — kénytelen volt elfogadni ezen irányt ott, a hol a nagy többség elfogadta. Mert Francziaország 15 éve küzd a filloxera ellen és ma sem hagyja el ezen orvoslási módot ha tehát egy miniszter, a ki hivatva van e tekintetben az ország érdekeinek védelméröl gondoskodni, egy ilyenek odaállitott mentöszerbe szerelmes lesz, az csak a mellett szól, hogy nagyon helyesen fogja fel kötelességét. (Helyeslés jobb felöl.)

Göndöcs Benedek: (Derültség. Éljen! Éljen! Halljuk!) A jelen törvényjavaslat felett örömömet fejezem ki, a mennyiben magam is felszólaltam és kértem a minisztert annak idején, hogy méltóztatnék legalább a homokos vidékre megengedni, hogy ott szölöt termelni lehessen, mert hiszen a homokos talajt a filloxera nem szereti. Mindazáltal meg kell vallanom, óhajtottam volna, hogy a törvényjavaslat tágabb értelmet nyert volna, óhajtottam volna, még azt is a törvényjavaslatba felvétetni, hogy ott a hol fillokszera betegség nincs, ne legyen ott tilalom sem. Látom azt az ujabb próbatételt, melylyel próbálják Amerikából a szölövesszöt behozni, holott a franczia tudósok kimondják, hogy az nem biztos. Mi pedig elhagyjuk a legkitünöbb hazai faju szölök termelését egy bizonytalan fajért, melyröl nincs is bebizonyitva, hogy annak nem árt a fillokszera. Hiszen uraim, ha öszintén kell szólnunk, méltóztassanak nekem a világnak csak egy részét is felmutatni, a hol oly kitünö bor terem, mint Tokajban, mint Ménesben, mint Hegyalján. (Egy hang a szélsö baloldalon: A Balaton vidékén is) A Balaton vidékén is nagyon kitünö bor terem. (Egy másik hang a szélsö baloldalon: A somlyai!) A somlyai is kitünö. (Hosszas élénk derültség.) És mi most elhagyjuk ezt azért, hogy egy ujabb kisérletet tegyünk, a mely bizonytalan. Én a tudomány elött meghajlok, de sokkal többre becsülöm az életet. Mert hiszen tanuja valék, midön a kolera járvány volt a mi vidékünkön. (Halljuk!) Az orvosok kimutatták tudományszerüleg, hogy a kolerának az oka a rosz levegö, a pocsolya, az éretlen gyümölcs, és elhitették az emberekkel, hogy csakugyan az az oka a kolerának. Késöbb, midön már nem volt kolera, egy igen tudós orvoshoz ezt a kérdést intéztem: Uram, orvos ur, (Halljuk! Halljuk!) az emberek eszik az éretlen gyümölcsöt most is, a pocsolyák meg vannak, és igy mindazon tényezök, a melyek a kolerát elösegitik, meg vannak, mondja meg nekem, mi az oka, hogy most nincs kolera. És erre ö vakarta a fejét. (Hosszas, élénk derültség.) Ilyen uraim sokszor a nagy tudósok nyilatkozata. (Élénk derültség. Felkiáltások: A vakarózás!) Kövessük az életet uraim, Magyarországban a jeles szölövesszöket, melyek a legjelesebb nedvet adják, ne hagyjuk el. A tudós fillokszera-biztosnak azért van nagyitó üvegje, hogy megnézze (Nagy derültség) és midön meggyözödött, hogy a szölöben bogár nincs, hogy csak az ö fejében van a bogár, (Hosszan tartó derültség.) adjon alkalmat arra, hogy az a nemes szölötöke ne cseréltessék fel egy bizonytalan természetü amerikai fajjal és fentartassék azon nemes bor, a mely hazánkban terem.

Herman Ottó Göndöcs beszédére megjegyzi, hogy fájdalommal konstatálta gyakran, hogy Magyarországon épen azok, a kik mindig a népröl és a nép javáról beszélnek, folytonosan kárhoztatják a tudományt, söt odáig mennek, hogy nevetségessé teszik. Reméli, hogy 10 év mulva a tapasztalat alapján Göndöcs Benedek is igazat fog neki adni.

Szalay Imre kénytelen konstatálni azt, hogy Göndöcs Benedek a szölöszethez nagyon keveset ért. (Derültség.) Göndöcs elitéli az amerikai vesszöket, mint a melyek szerinte nem termik meg azt a bort, melyet eddig a magyarországi szölöböl nyertünk, azonban elfelejti, hogy mi is midön, az amerikai vesszök mellett kardoskodunk, nem azért teszszük ezt, mintha abból akarnók szürni a bort, hanem azért, hogy a magyarországi szölöt bele oltsuk is, és által ép oly bort termeljünk, mint eddig. (Helyeslés.) Szóló elfogadja a törvényjavaslatot, mert neki is határozott véleménye, hogy szakitani kell az irtási eljárással. (Helyeslés.)

A törvényjavaslat általánosságban elfogadtatik.

A részletes tárgyalásnál a 3. §. végéhez Göndöcs Benedek a következöket kivánja tétetni: a hol a fillokszera vastatrix betegség nincs, tilalom ne legyen.

Herman Ottó nem járulhat e módositáshoz, mert a fillokszera jelen nem létét abszolut biztossággal kimutatni nem lehet.

Göndöcs Benedek: A hol a töke egészséges, a gerezdek, a levelek egészségesek, ott betegség nincs. (Helyeslés.) Ha azt mondja valaki, hogy én beteg vagyok, senki sem hiszi el neki. (Élénk hosszas derültség.) Igy van a szölövel is.

Iványka Imre: Mivel a homokos földben a fillokszera nem tenyészik, czélszerü lenne bizonyos homokos területet kijelölni, hol — a kormány felügyelete alatt — nemesebb vesszök tenyésztethetnének és onnan elterjeszthetök lennének.

Szederkényi Nándor attól tart, hogy a szendröi teleprol a szölövesszökkel a fillokszerát az egész országban szétküldik. Nem egy országos veszedelmet táplál-e egyenesen a kormány, ezen területen? És hogyha a kormány e telepet továbbra is fentartja, nem kell-e az egyes vidékeken az illetö helyhatóságnak intézkedni arról, hogy ha netalán a kormány onnan merészkednék küldeni a vesszöket, a határon utasitsák ki és a vesszö behozatalát akadályozzák meg?

Matlekovics államtitkár megjegyzi, hogy a homokos talajban tenyésztett amerikai vesszöket küldik csak szét.

Baross elöadó a nemzetközi konvenczióra hivatkozva, kéri Göndöcs módositványainak mellözését.

A módositvány elvettetik.

A 4-ik §. Madarász József s az államtitkár felszólalása után elfogadtatik.

A 8-ik §-nál Herman Ottó a következö szabatosabb szöveget ajánlja: «Azok a szölöterületek, a melyeken a fillokszera dulása következtében a szölömivelés megszünt, ha pusztán hagyatnak 6 éven át, a földadó alól felmentetnek. Az adómentesség a mivelés felhagyására következö hat évben veszi kezdetét. Az idököz ben, vagy 6 év letelével uj mivelési ág, vagy használat alá vett területek a tényleg alkalmazott mivelési ág, vagy használat szerint földadó alá veendök.»

Baross Gábor az eredeti szöveg megtartását kéri.

Iványka Imre legalább is 10 évi adómentességet óhajtana.

Az elöadó ujabb felszólalása után a többség elfogadja a szakaszt Csanádynak azzal a módositásával, hogy «félbehagyatik» helyett «abba hagyatik» tétetik.

A 9-ik §-nál Szalay Imre azt a módositást adja be: «A homokterületeken uj szölök» szavak után tétessék: «ha azok tiszta faj ültetések.»

Az elöadó a szakasz változatlan elfogadását kéri.

A többség a módositást nem fogadja el.

A többi szakaszok vita nélkül elfogadtatnak.

Elnök: A mai ülés napirendje ki van meritve. A holnap delelött 10 órakor tartandó ülés tárgya lesz a ma elfogadott törvényjavaslatok végmegszavazása, azután a vadászati és fegyveradóról szóló törvényjavaslat.

Az ülés végzödik délután 1 óra 5 perczkor.

III.

A förendiház ülése febr. 20-án.

Elnök: Mailáth György. Jegyzök: Rudnyánszky József és Nyáry Jenö bárók.

A kormány részéröl jelen vannak: Tisza Kálmán, Széchényi Pál gr., Orczy Béla b.

A napirenden következik a förendiház hármas állandó bizottságának jelentése az 1885. évben Budapesten tartandó országos általános kiállitásról szóló törvényjavaslatról.

A förendiház vita nélkül elfogadja általánosságban és részleteiben a törvényjavaslatot.

Következik a vadászati törvényröl szóló törvény tárgyalása.

A részletes vitában a 3. §-nál, mely a községi területeken való vadászat jogának bérbeadására vonatkozik, felszólal Keglevich István, ajánlja azt a módositást, hogy a szövegben az «egyetértöleg» szó után mondassék: «nyilvános árverés utján bérbeadni köteles»,

Tisza Kálmán miniszterelnök: Megjegyzi, hogy Keglevich aggodalma tévedésen alapul, mert az eredeti miniszteri szöveget vette kiindulási pontul, a mely a képviselöház bizottsága és a képviselöház által módosittatott, hogy a bérbeadás kötelezöleg van kimondva. A módositvány második része arra vonatkozik, hogy a nyilvános árverés utján való bérbeadás kötelezöleg mondassék ki. Erre vonatkozólag a szakasz 2. bekezdése azt mondja, hogy «a bérbeadásnál az 1871. 18. tvczikk 110. szakaszában megállapitott eljárás szabályai tartandók meg». Ennek értelme az — hogy habár a bérbeadást árverés utján rendeli eszközöltetni, fenhagyja a lehetöséget a rendkivüli viszonyok közt, hogy az illetö törvényhatóság engedelmével lehessen árverés nélkül is kiadni. Azt hiszi, hogy e rendelkezés a leghelyesebb nemcsak a községek érdekében, de talán magának a vadászatnak érdekében is, mert rendes eljárási módnak meg van hagyva a nyilvános árverés. Ajánlja az eredeti szöveg meghagyását.

Kálnoky Dénes gróf kihagyandónak véli a harmadik szakasz e passzusát: «ha az arány ily módon nem lenne megállapitható, az egész jövedelem a községet illeti.» Azt hiszi ugyanis, hogy az arány mindenkor megállapitható, mert a községi és más terheket is mindig az adóösszeg után szokták kiróni.

Tisza Kálmán miniszterelnök ajánlja a szakasz változatlan meghagyását, mert a kifogásolt tétel nem sérti a nagybirtokosok érdekeit, söt épenséggel kedvez nekik. (Helyeslés.)

Keglevich István gróf a miniszter s elnök felvilágositó szavai következtében visszavonja módositásának elsö részét, de a másodikat fentartja.

A förendiház azonban sem ezt, sem a Kálnoky Dénes gróf módositását nem fogadja el.

A vita további folyamában folszólaltak még Zichy Nándor és Keglevich István grófok, a törvényjavaslat egyes szakaszaira téve kevésbbé jelentékeny megjegyzéseket.

Felvilágositásokkal Tisza Kálmán miniszterelnök és Széchényi Pál gróf kereskedelmi miniszter szolgált nekik.

A förendiház ezután ugy általánosságban, mint részleteiben elfogadta a törvényjavaslatot.

Elnök az ülés berekesztése elött meleg szavakkal emlékezik meg Degenfeld Imre gróf elhunytáról, dicsérve a boldogult hazafias érdemeit s általános helyeslés mellett inditványozza, hogy a halála fölött érzett fájdalmukat fejezzék ki jegyzökönyvileg a förendek s temetésén minél tömegesebben jelenjenek meg.

Az ülés, mely tizenkettökor kezdödött, harmadfélkor ért véget.

Az országgyülési szabadelvü párt mai értekezletén folytattatott a vadászati és fegyveradóról szóló törvényjavaslat részletes tárgyalása. A tárgyalást Szapáry Gyula gr. pénzügyminiszter nyitotta meg, kivel Márffy miniszteri tanácsos is jelen volt az értekezleten. Azután felszólaltak Harkányi Frigyes elöadó, Jónás Ödön, Hofgräff János, Bochkor Károly, Bacon József, Kórösy Sándor, Kapisztory József, Teleszky István, Lázár Lajos, továbbá Széchenyi Pál gr. kereskedelmi miniszter és Tisza Kálmán miniszterelnök, mire a törvényjavaslat részleteiben is elfogadtatván, a tanácskozás véget ért.

A harmadik egyetem.

Berzeviczy Albert a képviselöház közoktatásügyi bizottságának tagja bizottságától azt az utasitást nyerte, hogy a harmadik egyetem ügyére vonatkozó hivatalos iratokból kivonatot készitsen, az adatokat összeállitsa s a felteendö kérdéseket formulázza. Berzeviczy e feladatot teljesitette s munkálatának eredményéröl terjedelmes jelentést terjesztett a bizottság elé. A jelentés elsö része tárgyilagosan ismerteti a harmadik egyetemre vonatkozó kérvényeket. A második rész következöleg hangzik:

A tisztelt bizottság ugyanazon ülésében, melyböl megbizatásom ered, elvileg elhatározni méltóztatott, hogy a fenforgó kérdést kettéosztja, s elöbb a harmadik tud. egyetem szükségességét, azután, alkotandó véleményéhez képest a kivitelt magát, nevezetesen a hely megválasztásának kérdését teendi megfontolás tárgyává, mindkettöre nézve elöre megállapitott kérdöpontok szerint meghivott szakértök hallgatván meg.

Ehhez képest nézetem szerint mindenekelött a szükségesség kérdésére nézve a felsöbb oktatás körében kiváló gyakorlati ismeretekkel és tapasztalatokkal biró egyének volnának meghallgatandók, — kiknek javaslatba hozatalát nem tartom feladatkörömbe tartozónak, — s kiknek a budapesti egyetem utóbbi öt évi népességi és ügyforgalmi kimutatásai, ezenkivül a jogakadémiák hasonló kimutatásai s — a mennyire az eszközölhetö — a hirnevesebb külföldi egyetemek idevágó adatai lennének kiindulási alap gyanánt eléje terjesztendök, melyeknek öszszeállitását az elnökség a kormánynyal egyetértöleg eszközölné.

Ezen szakértöi tanácskozmány a következö kérdésekre nézve hallgattatnék ki:

1. szükséges-e, hogy a budapesti egyetemnek különösen egyes karaiban és szakaiban észlelhetö tultömöttség megszüntetésére valamely intézkedés történjék? s ha igen:

2. mily intézkedés történjék? Nevezetesen:

a) eszközölhetö-e a baj orvoslása a fennálló egyetemek kibövitése által s megfelelne-e ezen intézkedés az ország általános közmüvelödési érdekeinek?

b) eszközölhetö-e az orvoslás legalább részben a jogakadémiáknak valamely, a jog- és államtudományi szakoktatás reformjával kapcsolatos átalakitása által?

c) avagy szükséges-e egy harmadik egyetem létesitése? és ugyan: teljes egyetem állitandó-e fel, és mily szervezettel? vagy esetleg elhagyható-e valamely kar vagy valamely szakok és ugyan mely kar s mely szakok?

3. Egy harmadik egyetem fölállitása esetében történjék-e és minemü intézkedés a jogakadémiák tekintetében?

A kérdöpontok elseje indokolásra nem szorul; a másodikra és harmadikra nézve szükségesnek tartom megjegyezni, hogy nézetem szerint azon aggályosság, a melylyel a t. bizottságnak mindenekelött az elsö, elvi kérdést: a szükségesség kérdését vizsgálnia kell, nem teszi mellözhetövé mindazon egyéb expediensek mérlegelését, a melyek az uj egyetem felállitása tervének közvetlen indokául szolgált körülmény, t. i. a budapesti tud. egyetem tulnépességének megszüntetésére szakértöi részröl esetleg javaslatba hozhatók; s hogy bármennyire kivánatos minden enquêteszerü tanácskozásnál a czélul kitüzött kérdés megszabott határai között maradni, ugy ezen expediensek minden oldalu mérlegelésénél mint a harmadik egyetem fölállitása által származandó uj helyzet szemléleténél elkerülhetetlennek tartottam a jogakadémiák jövö sorsának megvitatását is, mely intézeteknek már jelenleg is eléggé visszás helyzete és jövöjük kérdése több izben képezte a sajtó terén felszólalás tárgyát, meg lön vitatva a miniszter ur által 1879-ben tartott enquêten, kifejezést talált magában a képviselöháznak 1882. évi költségvetési tárgyalásában és felmerült önkénytelenül, valahányszor egy uj egyetem fölállitásának módozatairól beszélünk.

A 2. kérdöpont a), b) és c) alpontjaira nézve meg kell jegyeznem, hogy azoknak tárgyalását nem ugy kontempláltam, mintha annak megszabott sorrendben s minden alpontra nézve külön-külön kellene megindittatnia, söt inkább az egész 2. kérdöpontot egyben vélem tanácskozás alá bocsátandónak, s az alpontok inkább csak arra szolgálnak, hogy azok alapján a nézetek áttekinthetöbben csoportosulhassanak.

Természetes, hogy a t. bizottság további eljárása teljesen a szükségesség kérdése felett tartandó tanácskozmány eredményétöl függ, a mennyiben mindenesetre képzelhetö oly nemleges megállapodás is, mely a további kérdésekbe való bocsátkozást fölöslegessé tenné; de hogy feladatomnak egészen megfeleljek s a t. bizottság elé állitsam az esetleges további eljárás képét is, ugy a mint azt a czél tekintetéböl leghelyesebbnek és legmegfelelöbbnek vélem, szükségesnek tartom még elöadni a következöket:

1. Miután nézetem szerint a t. bizottság, mint a ház közoktatásügyi szakbizottsága a közmüvelödési érdeken kivül egyéb szempontok felállitására hivatva nincs: azon esetben, ha az elöbbiekben körvonalazott enquete-tárgyalás eredménye arról gyözné meg, hogy hazánk közmüvelödési érdeke egy uj egyetem létesitését elodázhatlanul megkivánja, a törvényhozás más organumai által esetleg érvényesithetö pénzügyi tekintetek minden elöleges mérlegelése nélkül szükséges lesz a kivitel, nevezetesen a hely megválasztásának kérdésébe bocsátkoznunk.

2. Ezen kérdésre nézve ismét meghallgatandók lesznek az elsö kérdés fölött nyilatkozott szakértök, kik között czélszerü lenne a tanácskozást megelözöleg a vallás- és közoktatásügyi miniszternek a pozsonyi egyetem ügyében legfelsöbb helyre tett fölterjesztését, Szeged legujabb, ugyszintén Kassa emlékiratát vagy legalább ezen jelentésemet, nemkülönben a budapesti egyetem hallgatóinak származási vidékek szerint való megoszlásáról a legutóbbi tanév adatai nyomán szerkesztendö kimutatást szétosztani. A szakértökön kivül azonban meghallgatandók lennének az eddigelé komoly kombináczió tárgyát képezett s ajánlatot tett városok, u. m. Pozsony, Szeged és Kassa megbizottai is, kiknek kiküldésére az illetö város közönsége lenne felhivandó.

3. Ezen részint szakértöi részint érdekeltségi enquete elé a következö kérdöpontok volnának terjesztendök:

a) Hová helyezendö a harmadik egyetem azon szempontból, hogy benne a budapesti egyetem tulnépességének biztos levezetöjét nyerjük?

b) Hová helyezendö azon szempontból, hogy annak székhelye, jelentösége, fekvése, forgalmi és kulturalis viszonyai s összeköttetései által az egyetem felvirulásának s ez által a közmüvelödés elömozditásának biztos alapjául szolgáljon?

c) Hová helyezendö a kivitel könnyebbsége szempontjából?

Az érdekeltségi képviselök e kérdések föltevése esetében azon helyzetben lesznek, hogy az a) és b) pontoknál érvényesithessék mindazon szempontokat, melyekben városuk érdeke az ország közmüvelödési érdekével összevág; a c) pontnál pedig ujra formulázhassák mindazokat az ajánlatokat, melyekkel városuk az egyetem létesitését elömozditani hajlandó. E nyilatkozatokkal szemben a meghivott szakértök az összemérést és birálatot teljesithetik.

4. Az igy végbement tanácskozásból a t. bizottság világos képét nyerendi azoknak az elönyöknek és hátrányoknak, melyek az egyetem elhelyezése tekintetében az egyik, másik és harmadik város mellett, illetöleg ellen szólanak; s ennek szemlélete után saját tanácskozmányában, a felmerülö politikai tekintetek kellö méltatásával is a harmadik magyar tudomány-egyetem fölállitására nézve egy, bár csak a föbb vonásokra szoritkozó konkrét tervet fog szerkeszthetni.

V I D É K.

* Iglóról irják lapunknak: F. év febr. 11-én tartotta a szepes-iglói függetlenségi párt szervezkedö gyülését a «bányászhoz» czimzett szálló kis termében. Jeszenszky Pál tanár, mint a pártnak ideiglenes elnöke a választók által nagyon látogatott gyülést megnyitván, fejtegeté az összejövetelnek tulajdonképi czélját, s miután a függetlenségi pártnak elveit behatóan részletezte s ezeket mindennemü ellenséges megtámadások ellen talpra esett beszédben védte volt, beszámolván eddigi müködéséröl leköszönt a pártnak ideiglenes vezetéséröl, s föl hivta a közgyülést, hogy a párt állandó tiszti karának megválasztásához lásson, mire közfelkiáltással Mikolay László ügyvéd a szepes-iglói függetlenségi párt elnökévé, Kolba Mihály (gyáros), Széll László (földbirtokos) alelnökökké, Jeszenszky Pál (tanár) és Alpár Ernö (kereskedö) bizalmi férfiakul, Ziman János (tanár) Kövi Imre (tanár) és ifj. Thern Gusztáv (iparos) jegyzökké, Schmör Kornél (kereskedö) pénztárnokká, s egy 50 tagból álló bizottmány megválasztattak. A pártnak uj elnöke, szivélyes szavakban megköszönvén a benne összpontosult bizalmat, szép beszédben a párt elveinek tüzetes magyarázata, s azok alapos voltának bizonyitgatásával foglalkozott. Végre az egybegyült elvtársakat egyetértésre és kitartásra buzditván, a nagyon látogatott s érdekes közgyülés zajos éljenzések közt szétoszlott. A mint hirlik, a husvéti ünnepek alkalmával országgyülési képviselök fognak az alakuló nagy gyülésre körünkben megjelenni.

* A Szabadkán megjelenö «Szabadság» a következöket irja: «Denuncziáló kompánia élödik nálunk üzelmeivel. Egyik vezérök, Gálfy György, botrányt szeretne mindenhol, mindig és mindenkivel szemben. Legutóbb 10—15 pajtásával egy feljelentést nyujtott be a belügyminiszteriumhoz, melyben Mukits János polgármestert vádolja lapokon keresztül, még majdnem azzal is, hogy élni bátorkodik. Ember nincs hiba nélkül s igy a polgármesternek is vannak hibái, de hogy még mások netáni tettei is neki rovassanak fel, s hogy semmiböl faragjon valaki oly élhetetlenségeket, mint Gálfy et comp., ahoz már több kell a vakmerösségnél. A feljelentés leküldetett a közigazgatási bizottsághoz jelentés végett s igy valószinüleg lesz még szavunk hozzá.»

Ormós föispán jubileuma.

Temesvár, febr. 20. (O. É.) Az Ormós föispán tiszteletére rendezett ünnepély rendkivül fényesen sikerült. A róm. kath. székesegyházban tartott isteni tiszteleten roppant számu közönség vett részt; mintegy ötvenen diszmagyar ruhában jelentek meg. A lövészek a Lonovics-térre vonultak, hol az isteni tisztelet végeztével elvonultak Ormós föispán elött. Ezután Temesmegye és Temesvár város küldöttségei tisztelegtek a föispánnál és átnyujtották neki az emlékalbumot, a festmény-emlékkönyvet és az emlékérmet.

A tisztelgéseket követö megyei közgyülésen a közönség szintén rendkivül nagy számmal jelent meg; a karzatot szép hölgyek foglalták el. Jelen voltak a közgyülésen: Gyürky gróf és Patyánszky föispánok, a torontálmegyei és krassó-szörénymegyei küldöttségek, valamennyi temesmegyei képviselö, számos föhivatalnok, Brankovits szerb püspök, Dobó apátkanonok, Zsivkovics apát, Ambrózy Béla b. s még számos más kitünöség. — Az elözöleg Rácz Athanáz alispán elnöklete alatt tartott közgyülésen Bessenyei inditványára nagy lelkesedéssel elhatároztatott, hogy a megye közönsége a föispán életnagyságu arczképét valamelyik jeles hazai festö által elkészitteti és azt a megye közgyülési termében kifüggeszti. Ormós föispán erre küldöttségileg meghivatván, háromszoros lelkes éljenzéssel fogadtatott, mire Dobó föjegyzö gyönyörü beszéddel üdvözölte, melyet lelkesen megéljeneztek és megtapsoltak. Dobó szavaira Ormós föispán emelkedett szellemü beszédben válaszolt, melyet zajos tetszésnyilatkozatokkal és éljenzéssel fogadtak a jelenvoltak.

Ezután Králitz min. tanácsos inditványára elhatározta a közgyülés, hogy a hozott határozatok naplóalakban szerkesztessenek. Végül Ormós föispán Bogma szolgabirót tiszteletbeli föszolgabiróvá, Kabdebo Gergely aljegyzöt tb. föjegyzövé, Szöllösy István tb. fögyészszé, dr. Weldin Józsefet, Halász Kálmánt és Ivanovits Sándort tb. alügyészekké és dr. Bechnitz Sámuelt tb. járási orvossá nevezte ki.

Temesvár, febr. 20. (O. É.) A föispánnál déli 1 órakor 26 hatóság és testület küldöttsége tisztelgett. 2 órakor fényes lakoma volt az ünnepelt föispánnál, melyen Gyürky gróf, Csekonics gr., Patyánszky föispán, Ambrózy b., több képviselö, Rácz alispán, számos föpap és föhivatalnok vett részt. Este a szinházban diszelöadás tartatott, mely alkalommal, daczára az aradi szinházégés viszszarettentö hatásának, zsufolásig megtelt közönséggel. A zenekedvelö egylet Ormós föispán tiszteletére fényes hangversenyt és tánczvigalmat rendezett, melyet az ünnepi vendégek közül szintén számosan látogattak.

*

Ormós Zsigmond 1813. február 20-án született Pécskán Aradmegyében. Alig volt 10 éves, nagybátyja Ormós András elvitte öt az atyai háztól magához és a tehetséges gyermeket tanittatni kezdte. Elvégezve a jogi pályát, is a 21 éves ifju magára vonta a vezetö körök figyelmét, a melyek kivittek, hogy elküldetett az 1834-iki országgyülésre ugynevezett «követi irnoknak.» Elsö irodalmi munkálatai «Rajzolatok» czim alatt jelentek meg, s határozott tehetségre mutatnak. Temesmegye megválasztotta öt aljegyzönek, majd segéd- és föszolgabirónak, végre pedig 1849-ben a rittbergi választókerület képviselöjének. Az abszolutisztikus kormány azonban egy szép napon elfogatta és a temesvári kazamatákba záratta. Kilencz hónapig türte a fogságot és végre amint szabadon bocsátották, rendöri felügyelet alá helyeztetett. Ormós ezután külföldre ment, beutazta Európát és több müvet irt, a melyek tudományos körökben feltünést keltettek. Alig tért vissza külföldröl, megválasztották alispánnak, és késöbb kinevezték föispánnak. Ormós a szent István rend lovagja, Temesmegye föispánja, a magyar tud. akadémia tagja, a délmagyarországi történelmi archeologiai társaság alapitója és elnöke.

A Pázmándy-ügy.

Szombathely, febr. 20. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Pázmándy az éjt nyugtalanul tölté, láza volt, melyet a kezelö orvosok véleménye szerint az idézte elö, hogy dr. Farkas rendelése következtében a sebkötés 48 óra elött nem volt levehetö, ez által a genyanyag a kötés alatt felszaporodott. Délelött a seb a két kezelö orvos által kitisztittatván, a láz teljesen megszünt, egyszersmind a beteg étvágya is lehetöleg helyreállt. A beteg állapota megnyugtató és a legjobb reményekre jogosit.

Vép, febr. 20. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Pázmándy Dénes állapota ma este roszszabbra fordult. Önkivüli állapotban van. Neje dr. Farkas Lászlóért sürgönyzött.

*

A képviselöház mentelmi bizottságának a házban ma kiosztott jelentése Pázmándy Dénes képviselö mentelmi ügyében következöleg hangzik: Kránitz József a szombathelyi törvényszég vizsgálóbirája 13/882. sz. alatt Pázmándy Dénes képviselö menlelmi jogának felfüggesztését kéri. A kérés Vasvármegye tiszti ügyészének a megye megbizásából szerkesztett és a szombathelyi kir. ügyészhez intézett panaszlevélen alapul, melyben Pázmándy Dénes képviselöt Vasvármegyével szemben elkövetett becsületsértéssel vádolja. A tényállás következö: a vasvármegyei függetlenségi párt a párt szervezése czéljából Szombathelyen gyülést tartott, ezen alkalommal a Budapeströl megjelent vendégek tiszteletére rendezett fáklyászene szónokának válaszolva Pázmándy Dénes, a megyei viszonyokról beszélt és a többi között állitólag ezen kifejezést is használta: «voltam én már komiszabb vármegyében is, mint Vasmegye, jártam Trencsén, Nyitra és Árvamegyékben.» A bizottság ezen ügy beható tárgyalása után tekintetbe véve: 1-ör azt, hogy ezen kifejezés az egész beszédböl kiszakitott egy mondat, melynek értelmét és czélzatát kivenni, az összefüggés nélkül, a melyben az, az egész beszéddel volt, nem lehet; 2-or azt, hogy az öszszefüggésre, a melyben ez a kifejezés használtatott, mint ez a vizsgálati iratokhoz csatolt 27 tanu vallomásából kitünik, a panaszló által felhivottak közül egy tanu sem emlékezik; 3-szor azt, hogy Pázmándy Dénes képviselö egy általa aláirt és Szombathelyen kiragasztott plakatumban ezen kifejezést a pártviszonyokra alkalmazottnak állitotta és ezen állitását a bizottság elött felmutatott és több tanu által aláirt bizonyitványnyal támogatta, ezen ügyben a büntethetö cselekmény tényálladéka megállapitásának lehetöségét nem látja és ennélfogva ugy találva, hogy itt zaklatás forog fenn, Pázmándy Dénes képviselö mentelmi jogának felfüggesztését nem ajánlja. Kelt a mentelmi bizottság 1882. évi deczember hó 8-án tartott üléséböl. Gromon Dezsö s. k., a mentelmi bizottság elnöke. Dr. Dániel Gábor s. k., a mentelmi bizottság elöadója.

*

A Széll Ignácz — Pázmándy-sajtóper. A kuria sajtótanácsa, Majláth György elnöklete alatt ma tárgyalta Pázmándy Dénesnek ismert sajtóügyét, melyben csak a mult héten hozott határozatot a kuria. Most is, mint akkor a szombathelyi kir. törvényszéki elnöknek ama végzése ellen élt Pázmándy felfolyamodással, melylyel az esküdtszéki tárgyalás e hó 19-ére kitüzetett. A kuria az elsö felfolyamodást tudvalevöleg azzal az indokolással utasitotta vissza, hogy a sajtóbirósági elnöknek a tárgyalási határnapot kitüzö intézkedése ellen a tárgyalást megelözöleg felfolyamodásnak helye nincsen. E határozat után a szombathelyi kir. törvényszék mint sajtóbiróság elnöke február 19-ére tüzte ki a tárgyalást. E határnapot kitüzö végzés ellen Pázmándy ujra felfolyamodással élt, melyben a tárgyalás felfüggesztését kérte oly czélból, hogy tanuit bejelenthesse. Kérte továbbá, hogy az összes iratok más törvényszék delegálása végett az igazságügyminiszteriumhoz felterjesztessenek, mert a szombathelyi biróság öt védelmi jogában korlátozza. A kuria felfolyamodót mindkét kérelmével elutasitotta, még pedig a tárgyalás felfüggesztésére vonatkozó kérelmet ugyanazzal az indokolással, mint föntebb emlitettük, a biróság delegálását illetö kérelmet pedig azért, mert erre törvényes indok nem forog fön.

Az osztrák urakházából.

(Az «Egyetértés» távirata.)

Bécs, febr. 20.

Az urakháza mai ülésén a népiskolai törvényjavaslat tárgyalását folytatta.

Hasnernek Belcredi ellen intézett megjegyzése után Konrád b. közoktatási miniszter ama birálat ellen szólt, melyben tegnap az egész iskolát részesitették, mert abban a kormány ellen intézett szemrehányás vehetö észre. Ha a népiskolákban csakugyan féltudomány tanittatnék s a vallás és a haza elhanyagoltatnék, ez valóban társadalmi baj lenne. Az egy, két és háromosztályu népiskolák tankönyvei közé csak a nyelvtan, a hittan és a számtan van fölvéve és Ausztria 15,000 népiskolája között 14,000 ilyen iskola van. Egyéb könyvek csak a 400 nyolczosztályu iskolában használtatnak, de ez iskolákra nézve is létezik oktatási szabályzat, mely a tanitót müködésében korlátozza. Ferdeségek imitt-amott fordulhatnak ugyan elö, de csak szórványosan és nem tekinthetök általánosaknak. Egyébként az utolsó években — hála a papság kitünö magatartásának — az volt tapasztalható, hogy a vallásos és világi nevelés karöltve jár. — Ama szemrehányás is, hogy a hazafias érzelmek elhanyagoltatnak, alaptalan, ellenkezöleg a nép zöménél, mely nagyrészben már az uj iskolából került ki, az tapasztalható, hogy a haza és az uralkodóház iránti vonzalom nagy mértékben ki van fejlödve benne. A miniszter a történeti oktatás ellen fölhangzott szemrehányásokat is visszautasitván, kiemeli, hogy csak egyes történeti epizódokról lehet szó. Ha csak egy szemernyi igazság is van azon állitásban, hogy nem a fegyver, hanem a tanitó nyerte meg a csatákat, nem kellene arról elhamarkodva megvetéssel szólni. Az egész tanitói kar kitünö és feladata magaslatán áll (Tetszés); a kormány a legföbb sulyt fekteti a tanitóképzöintézetekre. (Tetszés.)

Sapieha herczeg (a javaslat ellen) a részletes vita alkalmával fogja elmondani megjegyzéseit.

Belcredi (a javaslat mellett) Hasner beszédére válaszolván, megjegyzi, hogy a miniszter válasza tegnapi beszédének félreértésén alapszik.

Lippe-Schaumburg herczeg a Csehország ágostai ev. hitfelekezetü községei kérvényére hivja fel a figyelmet és kijelenti, hogy elvárja, hogy azok a nyilvános és felekezeti iskolákért való kétszeres fizetés terhétöl megszabadittatnak.

Falkenhayn elöadó zárszavában a törvényjavaslat mellett és ellen felhozott érveket ujolag összegezi és megjegyzi: a népiskolai törvényjavaslatnak nem revisiója, csak javitása szándékoltatik.

Ezután a részletes tárgyalás megkezdetett. — A 3., 7. és 8. §§. vita nélkül nagy többséggel elfogadtattak. A 11. és 15. §§. elfogadtattak, miután Zedtwitz és Schwarzenberg a félnapi oktatás elönyeit hangsulyozták s utóbbi az abból származó erkölcsi hasznot kiemelé és a kormánynak ajánlá, hogy a félnapi iskolák engedélyezésére vonatkozólag nehézségeket ne tegyen.

A 17. §-nál (a polgári iskolák reformja). Sapieha herczeg kijelenti, hogy az a galicziai országos iskolai tanács jogaival ellentétben áll. Ennélfogva ö a 75. §. tárgyalásánál azt fogja javasolni, hogy a 17. §. is az iskolai póttörvény azon pontjai közé soroztassék, mely szerint Galiczia kivételes állást foglal el.

Miután Conrad miniszter Sapieha aggályait eloszlatá és kijelenté, hogy a kormánynak Sapieha inditványa ellen kifogása nincsen, a 17. §. elfogadtatott.

Az iskolai törvényjavaslat részletes tárgyalása befejeztetvén a javaslat elfogadtatott.

Az iskolavezetök hitvallásáról szóló szakasznál Brücke inditványa, hogy öt évi átlag megállapitása után a két evangelikus hitfelekezethez tartozó gyermekek egy hitfelekezethez tartozóknak tekintendök, elfogadtatott.

Hye inditványa, hogy a 75. §., mely Galicziának kivételes állást biztosit, a bizottsághoz visszautasittassék, 43 szavazattal 42 ellen mellöztetett és Sapicha herczeg inditványa, mely ezen kivételes állást megállapitja, elfogadtatott.

Az osztrák képviselöházból.

(Az «Egyetértés» távirata.)

Bécs, febr. 20.

Elnök jelenti, hogy a dunai árviz által károsultak javára Newyorkból 1700 frtot kapott, melyet a belügyminiszteriumnak adott át.

Pino kereskedelmi miniszter a tengeri hatóság 1882. évi jelentését terjeszti elö. Az inséges bizottságnak Tirolra vonatkozó inditványai másodszori és harmadszori olvasás után vita nélkül elfogadtattak.

Erre a tagositási törvény tárgyalását folytatták.

A tagositási törvényjavaslat tárgyalása folytattatván, a 3—14. §§. vita nélkül elfogadtattak.

A 15. §-nál Granitsch inditványa, hogy talajjavitási kártalanitásban a közvetlen érdekelt felek részesittessenek, elfogadtatott.

A 16—26. §§. vita nélkül fogadtattak el. A 27. §-nál, mely az egyesitési eljárásról szól,

Czerkawsky azt inditványozza, hogy a 27—42. §§. töröltessenek s helyökbe azon határozat tétessék, hogy az egyesitési eljárás a tartományi törvényhozás keretébe tartozik.

Falkenhayn miniszter kijelenti, hogy az illetö határozatoknak nem czéljok a tartományok illetékességének körébe vágni s azokban ilyesmi föl sem fedezhetö. Szónok végül az átalános vita folyamán adott felvilágositásaira utalva, a törvényjavaslat elfogadását ajánlja.

Granitsch kijelenti, hogy itt a kisajátitásoknál a külön érdekeknek a birodalmi törvény utján való védelméröl van szó. A baloldal itt teljesen egyetért a kormánynyal.

Rieger osztozik ugyan Czerkawsky aggályaiban, de kijelenti, hogy ugy ö, mint párthivei, a törvényjavaslat mellett fognak szavazni, hogy a sürgös törvények létrejövetelét ne késleltessék. Erre Czerkawsky inditványa mellöztetvén a 27. §. elfogadtatott.

A 28. §-nál Czerkawszky és Neumayer inditványai elvettetvén, a 28.—35. §§. vita nélkül elfogadtattak.

A 36. §-nál Granitsch inditványa, hogy e §-ban hivatkozás történjék a következö §-ra, elfogadtatott.

A 45. §-nál Grocholsky azon inditványa, hogy a törvény az egyes tartományokban csak akkor lépjen életbe, ha az illetö tartományi gyülések az erre vonatkozó törvényt már megalkották, — elfogadtatott. Végül Herbst inditványt nyujtott be a sajtótörvény 3. §-ának, mely a hirlapok egyenként való elárusitási engedélyének megvonásáról szól — hiteles magyarázata, illetöleg módositása tárgyában.

K Ü L F Ö L D.

Febr. 20.

A londoni konferenczia szombatról elmaradt s mára kitüzött üléséröl tegnap még azt hiresztelték, hogy a hatalmak közt a Kilia-kérdésre vonatkozólag fennálló nézetkülönbségek miatt ez az ülés nem fog megtartatni. Ma reggelre érkezett táviratok azonban azt jelentették, hogy az ülést mégis lehetö lesz megtartani, mert a hatalmak elvben egyetértenek a még tárgyalandó két kérdésre nézve. Elismerik ugyanis Oroszország abbeli jogát, hogy az Ocsakov- és Kilia-ágakban a hajózás javitását czélzó munkálatokat végeztessen; csak a megállapitandó részletekre és kikötendö biztositékokra nézve térnek még el a nézetek; de ezeknek az elintézése — ugy vélik — már nem fog nehézségekbe ütközni. Másrészt kétségbe vonják, mintha Oroszország a Kilia-ágban javitásokat akarna tenni. Az európai bizottság mandátumát valószinüleg 8 évre hosszabbitják meg. A Daily News értesülése szerint az angol és a franczia képviselök hajlandók voltak Ghika román követet a konferenczia tárgyalásait illetöleg szavazati joggal felruházni, azonban Oroszország és a többi hatalom képviselöi ellenezték öt.

Az angol parliament a válaszfelirati vita alkalmából sokat foglalkozik most a külügyi kérdésekkel. Az alsóház tegnapi ülésén Fitzmauritze a hozzáintézett több kérdésre válaszolva, kijelentette, hogy Dufferin gyakran tett elöterjesztéseket a portának a berlini szerzödés 61. czikkének keresztülvitelét illetöleg, mely az örmények által lakott tartományokban reformok létesitését rendeli el. Windham deczember hóban figyelmeztette a portát azon veszélyre, melynek kiteszi magát, ha a reformokat nem létesiti. Azon engedély, melyet a porta egy bagdadi kereskedönek a Tigrisen való hajózásra nézve adott, ugy látszik, az idegen lobogó alatti hajózásra nem vonatkozik. Az angol kormány Törökország ázsiai tartományainak érdekében azt kivánta, hogy az Euphrat és Tigris folyókon bármely lobogó alatt lehessen hajózni. Azon elvek, melyek a folyókon való szabad hajózásra nézve a bécsi szerzödés pót-szerzödésében vannak kifejtve, csak ama folyókra vonatkoznak, melyek különbözö államok területein haladnak át. — A mi az egyiptomi kincstári jószágok eladását illeti, erre nézve a terv még nem készült el, és még gondolkodás tárgyát képezi. Ha eladás mégis fordult volna elö, ez az 1879. jan. 30-iki okmány értelmében történhetett. Végre a mi Arabit illeti, ö nem fogolyként tartóztattatott le, hanem ama sajátkezüleg irásban adott ünnepélyes kötelezettségnél fogva van Ceylon szigetén, melynek értelmében kötelezi magát, hogy az egyiptomi kormány által számára kijelölt lakhelyröl mindaddig nem távozik, mig fölszólitást nem kap, hogy lakhelyét változtassa meg. Worms kérdést intéz az iránt, igaz-e hogy Angolország Oroszország követelését, melyben utóbbi a Kilia-torkolatra nézve kizárólagos jogot formál magának, — támogatja. Fitzmaurice kijelenti, hogy a konferencziában részt vett képviselöknek a tárgyalások titkon tartására vonatkozó kötelezettségével szemben, erre nézve felvilágositást nem adhat; a Worms által emlitett hir felöl különben a kormánynak nincs tudomása.

Ugyane vita alkalmából Gorst inditványt jelentett, mely szerint tekintettel a kilmainhami leleplezésekre, további kisérlet ne tétessék a czélból, hogy a törvénytelen izgatással szemben tett engedmények által Irországban bizonyos személyek támogatása megvásároltassék. Kiderült ugyanis, hogy Sheridan, kit Parnell mint bizalmas emberét annak idején a kilmainhami egyezség alkalmával Gladstonenak mint ama föbb hivatalnokot jelölt ki, a kit az ir földtörvény végrehajtásával kellene megbizni, papnak öltözve, egyik föintézöje volt az ir gyilkosok összeesküvésének. Hasonlóképp a ligának három titkárjáról kisült, hogy a féni szövetséghez tartoznak, és közülök kettö elkisérte volt Parnellt amerikai körutjára. Hollétöket e pillanatban nem tudni. A lapok felszólitják Parnellt, hogy e tényekkel szemben igazolja magát az alsóházban, hol az ügy valaminö alakban bizonyosan szönyegre fog kerülni. Forster, az elöbbi ir miniszter tudvalevöleg azért köszönt le, mert a ligának a féniekkel való kapcsolatát már akkor sejtette.

Az alsóház tegnapi üléséröl megemlitendö még, hogy a parlamenti eskü megváltoztatására vonatkozó törvényjavaslatot általános tárgyalásban 184 szavazattal 52 ellen elfogadta.

Kairói távirat szerint, mint oda Chartumból jelentik, az álpróféta január 17-én elfoglalta Obeidot; a próféta hivei közt azonban nagy a viszálykodás, minek következtében elöreláthatólag sokan az egyiptomi csapatokhoz csatlakoznak közülök, mihelyt ezek elönyomulnak. Chartum nincs fenyegetve.

UJDONSÁGOK.

— február 20.

— Személyi hirek. Gr. Széchényi Pál kereskedelmi miniszter és gr. Pejacsevich László horvát bán tegnap este a fövárosba érkeztek. — Lipót belga király és a királyné az e hó 28-án Berlinben tartandó ünnepélyeken nem lesznek jelen, mert a királynak egészsége teljes helyreállitása végett Wight szigetére kell indulnia. — Péchy Tamás, a képviselöház elnöke, tegnapelött Nagyváradra érkezett; az utóbbi napokat nagy-kerekii birtokán töltötte. — Tisza Kálmán miniszterelnök gr. Degenfeld Imre temetésére holnap délután Téglásra utazik és csak kedden este érkezik vissza a fövárosba. — B. Calice, a konstantinápolyi osztrák-magyar nagykövet e napokban nagy diplomácziai ebédet adott. — Tamás genuai herczeg esküvöje április 14-én lesz Izabella bajor herczegnövel. — Wilsonné, Grévy köztársasági elnök Alice leánya, vasárnap egészséges leánygyermeket szült.

— Liszt Ferencz, mint már egészen bizonyos, nem távozik Budapeströl, hanem egészen április 1-ig itt marad és közben Szegszárdra is elrándul, b. Augusz özvegye és családja látogatására. A mester vállalkozott volna a hosszu utra, hogy veje temetésén jelen legyen és leányát is viszontláthassa, de törödött ereje, szintén elöhaladott kora nem engedi a hosszabb utazást, melyhez még a mostani izgatottság is járul. Liszt Ferencz azzal enyhiti levertségét, hogy a legszorgalmasabban foglalkozik tanitványaival, kik közt néhány igen tehetséges is van.

— Hány katonát ád Pestmegye a közös hadseregbe? A m. kir. honvédelmi miniszter leirt Pestmegyéhez, hogy az 1883. évi IV. t. cz. értelmében, az ujabban eszközlött népszámlálás alapján a magyar korona országaiból 39552 fönyi ujonczjutalék és 3955 fönyi póttartaléki jutalék levén kiállitandó, ezen jutalékból esik Pestmegyére 1488 ujoncz és 149 póttartalékos. Ezen jutalék fedezéséhez a megyében szervezett sorozó járások a következö arányban járulnak: A kecskeméti felsö sorozó járás ad 69 ujonczot és 7 póttartalékost. A kecskeméti alsó járás 105 ujonczot, 11 póttartalékost. A Kis-Kun felsö járás 63 ujonczot, 6 póttartalékost. A Kis-Kun alsó járás 80 ujonczot, 8 póttartalékost. A pesti felsö járás 84 ujonczot, 8 póttartalékost. A pesti középjárás 61 ujonczot, 6 póttartalékost. A pesti alsó járás 106 ujonczot, 11 póttartalékost. A pilisi felsö járás 83 ujonczot 8 póttartalékost; a pilisi alsó járás 96 ujonczot 10 póttartalékost. A solti felsö járás 93 ujonczot, 9 póttartalékost. A solti középjárás 94 ujonczot, 9 póttartalékost. A solti alsó járás 85 ujonczot, 9 póttartalékost. A váczi felsö járás 64 ujonczot, 6 póttartalékost; a váczi alsó járás 113 ujonczot, 11 póttartalékost. A szentendrevárosi sorozójárás 8 ujonczot, 1 póttartalékost. A váczvárosi sorozójárás 28 ujonczot 3 póttartalékost. A czeglédvárosi sorozójárás 62 ujonczot, 6 póttartalékos. A nagykörösvárosi sorozójárás 61 ujonczot 6 póttartalékost. A félegyházavárosi sorozójárás 93 ujonczot, 9 póttartalékost. És végül a halasi sorozójárás 45 ujonczot és 5 póttartalékost. Ezen ujoncz- és póttartaléki jutalékok kiállitása után fennmaradó mindazon hadkötelesek pedig, a kik a hadi szolgálatra alkalmasak, az 1882. évi XXXIX. t.-cz. 8. §-hoz képest a honvédséghez sorozandók be.

— **A 13-as szám Wagner Rikhárd életében** nagy szerepet játszott: A zeneköltő 1813-ban született; 1861 márczius 13-ikán bukott meg Párisban «Tanhäuser» czimű darabja; házasságának 13-ik évében halt meg s halálának napja február 13-ika volt. Végül neve Wagner Rikhárd szintén 13 betüből áll.

— **Napoleon herczeg málhái.** Párisi levelezőnk irja e hó 18-ról: Hogy Napoleon herczeg rég készité elő manifesztumát és mennyire számitott a Francziaországból való kiutasitására, bizonyitja ezt az a körülmény, mely szerint ő becsesb holmijait 14 nagy ládába összepakkoltatva, a manifesztum előestéjén a lyoni vonal gyorsszállitmányi irodájába küldé. Titkárja nem mondta, hogy ki küldi, sem azt, hogy hová szállitandó és egyszerüen a szokásos elismerést = recepissét kérte a 14 ládáról, mondva, hogy tulajdonosuk e napokban elutazik és akkor a szállitási hely meg fog jelöltetni. A 14 láda azóta folyton az illető raktárban van; Napoleon herczeg titkárja ismételten megjelent a raktár-felügyelőnél, mondva, hogy a tulajdonos elutazása több napra elhalasztatott. A felügyelőnek a dolog gyanusnak tünt fel, abba a hiedelembe esett, hogy egy szervezett tolvajbandával van dolga és hogy a ládákat, a lopott holmival csak azért tették letétbe nála azon ürügy alatt, hogy valahová expediálni fogják, mert nem tudták volna máshol elrejteni. A felügyelő az esetről jelentést tett a rendőrségnél. Ez utóbbi a kerületi rendőrbiztost megbizta a vizsgálattal, ki két ügynökkel meg is jelent a gyors szállitmányi raktárban a ládák megvizsgálására. Nehányat hivatalból felnyittatott. Telve voltak értékes tárgyakkal. A felügyelőnek arra a megjegyzésére, hogy az ismeretlen ember, ki e ládákat itt letéteményezte és már nyolcz nap óta nem mutatta magát, valószinüleg egyhamar meg fog jelenni nála vagy a ládák elszállitására, vagy pedig ujabbi ürügygyel azoknak további itt hagyására, a biztos hátrahagyta a két ügynököt az ismeretlen ember letartóztatására. Két nap mulva ez csakugyan megjelent és mielőtt elmondhatta volna ujabbi jövetele czélját, a titkos rendőrök megragadták és megkötözve két kezét a legközelebbi állomásra kisérték. Az ismeretlen ember protestált ez eljárás ellen, azt állitá, hogy neve Adelon és titkárja Napoleon herczegnek, kinek megbizásából adá fel itt a ládákat expediálásra. Az ügynökök nevetve viszonozták neki, hogy ilyen mesékkel nem lehet nekik imponálni, különben a kerületi biztos előtt igazolhatja magát. Ez utóbbi elé kisérve nem birt igazoló papirokat előmutatni és mialatt a kiküldött ügynökök meggyőződést szerezhettek maguknak ez adatokat illetőleg, Adelont fogva tartották mintegy két óra hosszáig. — Az igazság akkor kitünt és bocsánatot kérve, Napoleon herczeg titkárját szabadon bocsátották. Ez tegnap történt, de a ládák még nem vitettek vissza, mi azt bizonyitja: Napoleon herczeg meg van arról győződve, hogy a kormány a franczia területről ki fogja utasitani és e parancsot minden pillanatban várja.

— **Végzetes tévedés.** Kolozsvárról irják e hó 17-ikéről: Juonater László szamosfalvi központ a szobába tolakodó kutyája után hegyes, éles kést hajitott, és véletlenségből a tüzhely mellett ülő feleségét találta. A kés koponyájába hatolt, és pedig oly erővel, hogy a csontot átlyukasztva, abban megállott. Még aznap elveszitette eszméletét és harmadnapra elhalt. Maga az agyvelő is sérülést szenvedett, s ez okozta a szerencsétlen nő halálát.

— **Czigány karaván.** Nagy feltünést kelt Bécsben az a czigánykaraván, mely ott néhány nap előtt tábort ütött. Pompás sátrakban negyven barna arczu legény, asszony és leány helyezkedett el az osztrák főváros tőszomszédságában és «festői» öltözékökkel nagy mulattatására szolgálnak a jó bécsieknek. Napbarnitott arczuak, a nők közt, mint irják, van egy pár festő ecsetjére méltó alak; hanem a festői öltözék jobbára olyan darabokból, magyarán mondva rongyokból van összealkotva, hogy ugyancsak tudós akadémikus legyen az, ki megállapithatja: magyar, oláh, spanyol vagy miféle nemzetiségüek? — Az ősz vajda összeszedelőzködött egy pár tekintélyes emberével s beállitott az elöljárósághoz, engedélyt kérendő, hogy egypár napig időzhessenek az osztrák főváros közelében. A vajda, hatalmas alakjával, vállait verdeső fényes hosszu hajával, egy pár ezüstgombbal, mely ócska kabátjára még őseitől származhatott reá, biztositotta az elöljáróságot, hogy emberei nem tartoznak a veszedelmes individuumok közé, kik üres zsebbel lépnek be a gazdag helyekre és aztán maguk is módosan, tele zsebbel távoznak, — az ő emberei mind tisztességes mesterségüek: üstfoldozók, kik Bécs rozzant, kopott üstjeit ugy kireperálják, hogy sohasem feledik el a czigányokat. Egyheti időre megkapták a barna legények az engedélyt és ezt igyekeznek hasznosan felhasználni.

— **Hivatásának áldozata.** Bécsből irják, hogy mult április egyik napján Hirsch József 30 éves csendőrt a Dunából halva huzták ki. Senki sem képzelhette: mi vitte rá a szorgalmas buzgó embert, hogy életét kioltsa. Mindenki ugy ismerte, mint elégedett embert. Most kiderült, hogy hivatásának áldozata lett. Midőn ugyanis abban az időben Nuszdorfból hazafelé tartott, a Dunaparton menve észrevette, hogy egy kétségbeesett ember a hidról a vizbe akarja magát dobni. Oda sietett és birokra kelt a szerencsétlen emberrel s vége az lett, hogy az öngyilkosságot kisérlő helyett ő zuhant a vizbe és ott veszett. A kétségbeesett ember pedig elfutott és nem törődött a rendőrrel, ki a hullámok közt lelte halálát. Pár nap előtt lelkiismeretfurdalásai közben a rendőrségnél elmondta, hogy ő: Rietz János, 36 éves péklegény az oka, hogy Hirsch a vizbe bukott s neki nem volt szive, hogy megmentse, de ereje sem, mert éhség miatt akart öngyilkossá válni. Vizsgálat alá fogják.

— **A lutri áldozata.** Bécsből irják e hó 19-dikéről, hogy ott általános sajnálkozást keltett S. Henrik nyugalmazott századosnak öngyilkossága. Rendezett vagyoni körülmények közt volt, jól élt, tisztességes jövedelme volt. Pár év előtt fejébe vette, hogy meggazdagszik, s e szándékát a kis lutrin igyekezett valósitni. Következménye az lett, hogy bele sülyedt az adósságokba, nyomorba, bajba; a hitelezők minden perczét megkeseritették, mig végre sem maradt egyebe hátra a pisztolynál, melylyel agyonlőtte magát. Száz meg száz reskontót találtak lakásán.

Rövid hirek. ***Temesvártt*** Ormós Zsigmond főispán jubileuma alkalmából «Emlékkönyv» jelent meg. — ***N.-Bencsek,*** Niczkyfalva és Rakovicza községekben, mint Temesvárról irják, nagy himlőjárvány uralkodik. — ***Dombóvártt*** vonat összeállitás alkalmából az ötödik számu mozdony kisiklott, egy kocsi összetört, de emberélet nem esett áldozatul. — ***Bécsből*** irják, hogy Müller Ferencz, a földmivelési felső iskola növendéke, életuntságból agyonlőtte magát. — ***Olmützben*** Raul szinigazgató pénztárát feltörték és mindent elraboltak belőle.

= **A szinházi jegyekkel üzérkedett** s fegyelmi uton elitélt hordárok, daczára annak, hogy a kapitánysági határozat ellen felebbeztek és felebbezésüket a főkapitányság fel is terjesztette a miniszterhez, az iránt folyamodtak a főkapitánysághoz, hogy engedje el büntetésüket és hagyja meg őket előbbi állomásukon. A főkapitányság azonban, tekintettel arra, hogy ugy is felebbeztek, ezen kérelmüket elutasitva föntartotta a fegyelmi határozatot és a hordárok állomását a szinháztól a Lipótvárosba tette át.

= **Egy szegény ember vége.** Tegnapelőtti lapunkban közöltük Csernyák Ferencz szerencsétlen halálát. A szegény ember a m. kir. államvasutaknál málházó volt. Családja a legnagyobb nyomornak van kitéve. Báró Podmaniczky Géza Kapczy Dezső helyettes állomásfőnöknél 50 forintot tett le a szerencsétlenül árván maradt család részére.

= **Végzetes összeütközés.** Juhász Ferencz 33 éves, nős libárdi (Esztergommegye) földmives tegnapelőtt betért egy meszely borra az ottani korcsmába. Midőn távozni akart, az ajtóban vigyázatlanságból összeütközött egy a korcsmába bemenő megyei csendőrrel, még pedig oly szerencsétlenül, hogy a csendőr szájában levő égő szivar a bal szemét a szó szoros értelmében kiégette, ugy hogy szeme világát azonnal elveszitette. A sérültet tegnap bevitték a Rókuskórházba.

= **Vizák János** ismert szabadalmazott *szalmarázó készüléke* cséplőgépek részére ujabban gyökeres és végleges átalakulást nyert. U. i. a kitüzött feladatnak jobban és tökéletesebben megfelelendő, az eddig alkalmazásban volt spiralrugók helyébe *lapos* rugókat alkalmazván, a készülék mind szilárdság mind pedig munkaképesség tekintetében sokat nyert. Ezen szab. szalmarázó készülék tudvalevőleg helyettesiti az eddig alkalmazásban volt könyöktengelyeket és szalmarázó villákat. *Vizák szalmarázó készüléke* a lehető legtökéletesebben rázza ki a szalmából a gabonát, mi által igen jelentékeny szemnyereménytöbblet érhető el. A szerkezet egyszerüsége folytán a javitások szüksége elesik, eltekintve attól, hogy olcsóbban is állitható ki, mint a régi szalmarázó villa. *Gutjahr és Müller* budapesti kiváló gépgyárosok ujabban minden cséplőgépet a Vizák-féle szalmarázóval szerelnek fel. A február hó 17-én délután több érdeklődők jelenlétében foganatositott kisérletek a szemlélőt csakugyan meggyőzték arról, hogy ezen találmány a gazdaközönség kiváló pártfogását megérdemli. Ajánljuk a cséplőgéptulajdonosok szives figyelmébe. Bővebb felvilágositással e tárgyra vonatkozólag szivesen szolgál *Gutjahr és Müller* gépgyára Budapesten a margit-szigeti hidfő mellett.

Az aradi szinház pusztulása.

Az «Arad és Vidéke» ma este érkezett száma részletesen irja le a katasztrófát, mely az aradi szinházat érte. A szerencsétlenségről közölt távirataink kat kipótoljuk e lap következő adataival:

Vasárnap délelőtt tartották az utolsó próbát az aradvárosi, most már volt szinházban. Szathmárynak hétfőre tervezett jutalomjátékára, «IV. Henrik»-re készültek. Lehet, hogy mig a próbát tartó szinészek a deszkákon deklamáltak, lábuk alatt már készült a nemsokára kitörő vész s a szikra, mely később a nagyszerü épületet fölemésztette, akkor született meg a fátum kegyetlen elhatározásából.

Két óra tiz perczkor csapott föl az első láng a szinpadon. A szinpadnak a Vörömarty-utczára néző ablakai kipattogtak, láng és füst tört ki rajtuk s néhány pillanat mulva jelezték a tüzveszélyt. Egyszerre, mint megriasztott hangyaboly, futott ijedten, tüzet kiáltva a lakosság s a nagy szinházi épület körül leirhatatlan riadalom, nyüzsgés támadt. A közeli kávéházakból, kaszinóból, magánházakból tódult a közönség. «Ég a szinház!» — hangzott mindenfelül. A nagy épület tetején már akkor az óriási füstgomoly nyomában lángok csaptak ki. Óriási csoportosulás volt a szinháznak Vörösmarty-utcza felöli oldalán A tüzoltok megjelentek, de a fecskendőket és létrákat csak hosszabb idő elteltén tudták felállitani. Az első vizsugárt az ablakon át a szinpadra bocsátották. De mit tehetett az itt égő pokol ellen az a pár akónyi viz. Ugyanekkor az öltözőkből igyekeztek lehetőleg mindent kimenteni. A ruha és könyvtárt az ablakon át dobálták ki. De mindössze is kevés volt az, a mi nem sokára az általánossá vált pusztulásból megmenthető volt. Nemsokára fölnyitották és sarkaikból kiverték a szinpadról az utczára vezető hátsó ajtókat s ekkor föltárult a lángözönben uszó szinház belseje. A tüzbeborult szinpadon keresztül látni lehetett a nézőtért. A lángok akkor már fölcsaptak egész a karzatig. A földszinti ülőhelyek rubin-vörös parázszsá váltak, ugyszintén a páholysorok. A levegőben sürüen hulltak a rettenetes tüzijáték sziporkái. A mint az égés tovább fejlődött, megkezdődött a fokozatos összeomlás. A páholyokat fentartó vasoszlopok, támok, kiolvadva tartóikból, kidőltek, vékonyabb vasrészek megolvadva, vakitó sugarakban folytak alá, égő tárgyak, gerendák zuhantak alá, ropogva az alant levő parázsra.

A lángóczeán a gyönyörüen festett tetőzetet egy percz alatt semmivé tette. A csillár kiégett tartójából s roppant zaj között zuhant az égő padsorokra, egész a boltozatig felcsapó szikraözönbe boritva a nézőtért. A csillárt követte a tetőzet. A bérházak tetejéről pokolian szép látvány volt: lenézni a falak között tomboló tüztengerbe, mely akkor már fenékre sodort minden éghető tárgyat. A ragyogó, izléses berendezés sohasem ragyogott ugy, mint a pusztulás utolsó perczében. A szinek minden pompája fel volt található e zsarátnokzuhatagban, e lángörvényben.

Ezalatt történt Faludi Vilmos, szintársulati tag, balesete. Faludi, mint jó gimnasztikus, bizott ügyességében s egy mentőponyvára leugrott a harmadik emeletről. A mentőponyvát azonban kevesen tartották. A nagy suly kiszakitotta kezeikből s a szegény Faludi oly szerencsétlenül esett, hogy ájultan vitték be egy közeli házba, honnan hordágyon szállitották el. Iszonyu szenvedései voltak. Az orvosok morfiummal altatták el. Hétfőn délelőtt már valamivel jobban volt, de egész testében fájdalmas zsibbadtságot érzett. Tévesen terjedt el a hir, hogy veszélyes törést szenvedett, mert az orvosi vizsgálat csak a tomporacsont kifordulását konstatálta.

A közönséget, mely az ugrást s az eszméletén kivül elszállitott szinészt látta, rendkivül kinosan hatotta meg ez eset, mely fokozta a különben is nagy izgatottságot. Nem sokára az a hir terjedt el, hogy Faludi meghalt. Mély részvét fogott el mindenkit és sokan megsiratták a szegény áldozatot.

A fődolog az volt, hogy megmentsék a két oldalról levő bérházat minden áron.

Salacz Gyula polgármester és Virágh Lajos főmérnök vezették az intézkedéseket. Kéményseprők, bátor polgárok, tüzoltók rohantak föl a padlásokra s onnan a tetőkre. Virágh Lajos főmérnök velük. A helyzet ekkor volt legkritikusabb. A szinház, mint valami óriási üst ugy égett. A hőség által teremtett kavargó szél magasra csapta föl a zsarátnokokat, ugy hogy a bérházak udvarába valóságos parázseső hullott.

A bérházból is megindult a költözködés. A halálra ijedt bolttulajdonosok nem tudtak mihez fogni. Az emeleti lakásokból is csak nehezen és gyéren folyt a mentés. Az emberek mintha elvesztették volna fejüket a nagy ijedtségben. Mert ezekben a pillanatokban még mindenki azt hitte, hogy a bérházak is áldozatul fognak esni, a szinház belsejét már akkor móhon mardosó lángoknak.

Az aggodalmat a következmények nem igazolták. A pusztitó elem csupán a szinház megsemmisitésére szoritkozott. Az erős tüzfalak meggátolták a vész tovaharapódzását.

Csupán a jobboldali bérház egyik helyén hevült át a falazat oly rendkivüli mértékben, hogy az itt levő helyiség néhány pillanatra veszélyben forgott. Azonban az idejében alkalmazott óvintézkedések meggátolták a tüz tovaharapódzását.

Mindkét bérház tetőzetére hatalmas szivattyu-csövek nyultak föl. Az összes szivattyugépek működésben voltak. A szükséges vizmennyiséget részint a vizhordó-fogatok utján nyerték, részint a szomszédos házak kutaiból szivattyuzták föl.

A tüzoltásban részvettek a két városi és az uj-aradi önk. tüzoltó testületek, a szivattyuhoz rendelt katonaság s ezeken kivül számosan a polgárság soraiból. Ezek buzgó munkálkodásának köszönhető, hogy a bérházak épen maradtak, valamint a szinház épitésénél követett rendszernek is.

Hogy az oltási munkálatok akadálytalanul folyhassanak, a kirendelt katonaság elzárta a szinház körüli területet. A honvédségen, közös hadseregbeli gyalogságon, rend- és csendőrségen kivül, egy szakasz huszárság is kivonult.

A közönség magatartása a lehető legtapintatosabb volt. Esti kilencz óra tájban a közönség egy része oszladozni kezdett. Most már biztosra lehetett venni, hogy a bérházak mentve lesznek. Az égés folyton tartott s a szinház előcsarnokáig hatott. Éjféltájban kezdett égni a festőterem, mely a homlokzatra nyiló felső terem fölött fekszik. A homlokzat ablakain át hatalmas viz-sugarakat bocsátottak be a lépcsözetre s minden hozzáférhető helyre. Ennek köszönhető, hogy a felső terem s az előcsarnok meglehetős épségben maradtak. A tüz intensivitása fokról-fokra csökkent, de még mindig igénybe vette az egész éjen át az oltó-erőket. A körül levő házak ki voltak világitva, viharfáklyák égtek, örök állták körül az épületet, katonaság, tüzoltók vállvetve, lankadatlanul dolgoztak. Reggel nyolcz óra körül a szinpad felőli oldalon kellett kifejteni ismét nagyobb tevékenységet, a folyton égő kelléktár miatt. A kőlépcsőzet mindkét oldalon épen maradt, azonban csak a jobboldalon lehetséges a fölmenetel, mert a másik fedve van faomladékkal. A karzati folyosóra vezető ajtónyilásból át lehet tekinteni a pusztulás amfitheátrumát. A belső falakról mindenütt lehámlott a vakolat. A fa- és vasrészek mindenütt kiégtek. Itt-ott elvétve látni egy helyén maradt, megszenesedett gerendát, mely még mindig ég. A nézőtér romhalmazát a beomlott érczteтőnek össze-vissza hajlandozott darabjai takarják. A szinpad és sülyesztő kitakaritásához még tegnap hozzá kezdtek s a Vörösmarty-utczán óriás halomban hevernek az épület vasalkatrészei. Sok van közöttük, miket még használni lehet. A nézőtér takaritása csak lassan haladhat előre, miután a romok alatti izzó parázsréteg a munkálatot megnehezíti. A leszakadt karzat s emeleti páholyfolyosók a földszinti páholyfolyosókat takarják embermagasságnyi rétegben. Ha pálczával megbolygatjuk, mindenütt vörösen izzó parázstömegre találunk benne. Itt-ott láng csap fel a romhalomból. Idő telik bele, mig a zsarátnokmassza magához enged nyulni.

Az előcsarnok, a felső terem épek. A tetőzeten azonban az oltáskor belövelt nagy mennyiségü viz szivárog át. A felső terem csillára először csaknem leolvadt a roppant hőségtől, most pedig az elgörbült bronzágakon fél öles jégcsapok csüngnek alá.

Viz átszivárgás történt a lépcsőzet menyezetén is több helyütt s e miatt a vakolat folyton hámlik. Különben a falak igen sok helyütt meztelenek az égés által egészen érintetlenül maradt helyeken, mi az iszonyu hőség által következhetett be.

A falak az előcsarnokban, a teremben, a lépcsőzeteken mindenütt koromfeketék a füst miatt. Ugy látszik a szinházégéseknél ez a legfélelmesebb elem a közönségre nézve, mert néhány pillanat mulva hatalmába keriti az összes helyiségeket. Átszivárog zárt ajtókon, megtölti a folyosókat, lehetetlenné teszi a menekülést.

A felső terem parkettje meglehetősen épen maradt s inkább a becsorgó viz által, mint a tüztől van megrongálva. A lépcsőre vezető ajtókat a hőség erősen megviselte. A falon függő olajfestményeket megmentették ugyan, de már akkor az áttüzesedett fal és a forró füst romboló hatása által erősen meg voltak támadva.

Semmi sem maradt fönn, csupán a külső és közfalak, a proscenium falazata a boltozattal együtt, a homlokzaton levő helyiségek s a lépcsők.

SZINHÁZ, MŰVÉSZET.

— **A nemzeti szinházból.** Szigetiné-Humann Erzsi asszony csütörtökön fog fellépni másodszor mint szerződött tag a «Herodiás» Salome szerepében. Ez alkalommal Sulamithát Kordin Mariska szerepét Tarnay Sarolta fogja énekelni. — Érdekes estéje lesz a nemzeti szinháznak márczius 1-én, két ujdonság kerül szinre, egy opera és egy ballet. Gluck «Orpheus»-a a czimszerepben Bartalucci Viktoria kisasszonynyal s a «Renaissence» ballet, melynek főszerepét Coppini Zsófia fogja lejteni. — Willné asszony a jövő héten kétszer fog fellépni, kedden «Lohengrin»-ben és szombaton «Normá»-ban. — Szigligeti Ede halála évfordulójának emlékére márczius 7-én a nemzeti szinházban a «Nőuralom» kerül szinre. — Márczius 14-ére van kitüzve «Lucrétia Borgiá»-nak Hugó Viktor drámájának első előadása, mely még eddig nem adatott elő magyar szinpadon. Utána Sardou «Fedorá»-ja sC alderon «Zalamei biró»-ja kerülnek szinre. — Fel van véve a müsorba Csiky Gergely rég nem adott drámája a «Proletárok» is, mely jövő hó első felében szinre kerül. — Latabár Kálmán márczius hóban háromszor fog fellépni a nemzeti szinházban, a többi közt «Egy párisi regény»-ben és «Figaró házasságá»-ban.

— **Helvey** Laura k. a., a nemzeti szinház kitünő drámai müvésznője, ma reggel Győrbe utazott, hol négyszer fog fellépni a Mándoki-féle társulattal. A «Bagdadi herczegnő»-ben, «Divathölgyek»-ben, «Dorá»-ban, és az «Idegen nő»-ben mutatja be müvészetét a győrieknek.

— **A népszinházban** holnap szerdán Offenbach operettje Orpheus a pokolban kerül szinre, a főszerepekben Pálmai I., Jenei A., Solymosi, Kassai, Vidor és Kápolnaival. Csütörtökön a Koldusdiák előkészületei miatt nem lesz előadás. A koldusdiák, Millöcker uj operettje pénteken kerül először szinre a népszinházban, a főszerepekben három primadonnával. Az első előadás jegyei csütörtökön e hó 22-én d. e. 10—1-ig adatnak ki a rendes pénztárnál a rendes árakon kivül a szokott elővételi dijak mellett.

— **Ondricsek Ferencz** tegnap este a hangverseny után Gobbi Alajos zenedei tanár vendége volt. A kedélyes estélyen jelen voltak még többek közt: Erkel Sándor operaigazgató, Ruhoff Vilmos hangverseny-mester, Hubay Károly és Vas Lajos a «Harmonia» igazgatói stb. Fél 12 órakor éjjel megjelent Gobbinál az itteni cseh kolónia egy küldöttsége, hogy Ondricseket a tiszteletére rendezett bankettre meghivja. A müvész ma délben utazott el Budapestről Bécsbe, honnan egyenesen Moszkvába utazik.

— **Hangverseny.** A budapesti zenekedvelők egylete febr. 23-án, a vigadó nagy termében hangversenyt rendez, mely alkalommal Schumann R. «Faust» zenéje adatik elő Wilt Mária cs. k. kamaraénekesnő, Farkas Ilona kisasszony, Ney Dávid, Köszeghy Károly és Dalnoki Béni a nemzeti szinház tagjai közremüködéseivel, Bellovics Imre karmester vezetése alatt.

— **A bécsi operaszinházban** ma tartották a «Müzzedin» czimü operából a főpróbát. Mint lapunknak távirják, nagy felháborodást idézett elő, hogy a főpróbát zárt ajtók mellett tartották. A legtekintélyesebb bécsi lapok zenetudósitóit, kiket mint minden főpróbához, ennek az uj operának főpróbájához is külön-külön meghivtak, a szinházi szolgák azzal utasitottak vissza, hogy «felsőbb helyről» különben való elbocsátás terhe mellett azt az utasitást kapták, hogy még a tudósitókat se bocsássák be.

— **A magyar szinész-egyesület központi igazgatótanácsa** legutóbb Ribáry József min. tanácsos elnöklete alatt tartott ülésében örvendetesen tudomásul vette, hogy a törvényhozás által megszavazott 5000 frt ez évi január 1-től utalványoztatik ki és pedig negyedévi részletekben. Biztositva levén ily módon a központi iroda költségeinek fedezése, a hivatalnoki állomásokra nyitandó pályázat kérdése a jövő ülésre tüzetett ki. Farkas Gusztávnak, a ki jelenleg Csóka társulatánál mint tenorista müködik, az előző ülésben a szinigazgatói engedély csak feltételesen s most a feltételeknek eleget tevén, véglegesen véleményeztetett. Sallay József hódmezővásárhelyi rendőrhivatalnok is folyamodott engedélyért. Okmányai elegendő garancziát tüntetnek fel, minthogy azonban az illető a k. i. tanács előtt egészen ismeretlen, oda utasittatott, hogy jelenjék meg Budapesten és személyesen mutassa be magát. Id. Bokor József, Bogyó Alajos társulatának tagja szintén kér engedélyt. A tanács oda utasitotta kérelmezőt, hogy mindenekelőtt rendezze a mult év tavaszán ő és fia társ-igazgatása alatt be nem fizetett tagdijak és nyugdijilletékek ügyét. — Végül bemutattatott az egyesület «Hivatalos Értesitő»-jének első száma, melynek czélja a k. i. tanács és a szinészek között az érintkezést fentartani. Tartalmazza a tagdij- és nyugdij-illetmények befizetett összegeinek kimutatását, az adakozások jegyzékét, több körlevelet stb.

— **Kolozsvártt** szombaton e hó 17-én adatott először a Csiky Gergely «Stomfai családja.» Ez idényben még annyi taps oly általános tetszészaj egyetlen egy uj darabban sem volt. Minden nagyobb szereplő részesült nyilt jelenések közt kihivásokban. A legnagyobb diadalt természetesen a Margit szerepének jeles ábrázoló nője Gerő Lina kisasszony aratta, ki igazán müvészileg játszott.

— **Magyar darabok a külföldön.** Drucker Ernő hamburgi szinigazgató egy pár nap óta fővárosunkban időzik, hogy a magyar szinpadi és szinirdalmi ügyekkel megismerkedjék. Tegnap a népszinházat látogatta meg és Evva igazgató által a szinpadon lévő primadonnáknak Pálmai Ilkának és Hegyi Arankának bemutattatott. Dr. Silberstein Adolf urtól, három magyar darab forditását vette át. («Uj emberek» és «Proletárok») hogy azokat Hamburgban s a jövő évben Berlinben is előadassa.

SPORT.

— **A «Pesti lovaregylet»** legutóbbi üléséről közlött tudósitásunkban a jelenvoltak közt Andrássy Aladár gróf helyett tollhibából áll Andrássy Manó gróf neve, mit ezennel helyreigazitunk.

— **A magyar athletikai klub** elnöke, Esterházy Miksa grófnak közbenlépésére a bécsi «Allgemeine Sportzeitung» az általa márczius 1-én rendezendő vivóversenyekre kitüzött «*osztrák-magyar*» bajnoki czimet viszvonta, a mennyiben legutóbbi számában az «Ungarn» szót egy helynek kivételével, mi hihetőleg tévedésnek tulajdonitandó, mindenütt kihagyta.

— **Vivómesterek viadala.** Benedek Gyula, a szabadkai tornaegyesület vivómestere ma akarta megtartani Keresztessy József fővárosi vivó tanárral a kitüzött viadalt. A meghatározott időben esti 7 órakor Keresztessy vivóterme egészen megtelt érdeklődő közönséggel, jobbára a vivó-sport hiveivel, kik kiváncsian várták a küzdelem lefolyását, de ez nem történt meg, mert a teremben mozogni is alig lehetett. A délután folyamán az athletikai klubb tagjaitól egy bizottság alakult meg, amely a mérkőzések helyéül az athletikai klubb helyiségét tüzte ki s egyuttal magára vállalta a döntő birói tisztet. A bizottság, a melynek tagjai: Asbóth Jenő elnök, Vermes Lajos, Farkas József, dr. Lisznyay Elemér, dr. Papp Márton, Szokolay Kornél és Porzsolt Jenő, — a következő sorrendet állapitotta meg: Szerdán este *Carl* Ede, csütörtökön *Sztrakay* Norbert, pénteken az öregebb *Keresztessy*, szombaton *Halász* Zsigmond fog megmérkőzni Benedek Gyulával. Mind a négy napon este 7 órakor veszi kezdetét a viaskodás, mely az amateur vivó versenyek szabályai szerint tompa kardokkal fog vivatni. Mindkét fél vesz magához egy-egy segédet, a viadal addig tart mig az ellenfél 6 touche-t kapott. Benedek mindenkivel — de napjában csak egyszer — fog vivni s addig Budapesten marad, mig akad jelentkező. Mindenesetre örvendetes volna ha minél többen jelentkeznének; ezáltal a vivó sport iránti érdeklődés csak fokoztatnék.

— **A nemzeti tornaegylet** február 24-én délutáni 6 órakor saját helyiségében (Budapest VIII. ősz utcza 26. sz. a.) évi rendes közgyülést tart. Napirend tárgyai: 1. Igazgató választmány évi jelentése s előterjesztése. 2. 1882. évi zárszámadás és vagyonmérleg előterjesztése, valamint a számvizsgálók e részben való jelentése. 3. 1883. évi költségelőirányzat megállapitása. 4. A tisztviselők, továbbá 20 választmányi rendes és 10 póttag megválasztása. 5. Az igazgató választmány inditványa az alapszabályok módositása tárgyában. 6. Netaláni egyéb inditványok.

— **A «kerékpár-egylet»** a főváros legifjabb sportegylete váratlan gyors virágzásnak indul. Tagjainak száma naponkint növekszik, s bizonyára még jobban növekednék, ha a rendes tagul való belépés nem ahhoz a föltételhez volna kötve, hogy a jelentkezőnek saját kerékpárja legyen. Minthogy azonban a könnyü és mégis kellő szilárd szerkezetü kerékpár 160—200 frtba, sőt még ennél is többe kerül, kevesebb a tényleg belépő mint a jelentkező. A ma este 8 órakor tartott igen népes közgyülésen Kosztovits László id. elnök bemutatta több angol kerékpár-egylet menetrendjét s előterjesztett egy tervezetet, melyet az ideiglenes választmány ezek mintájára készitett. A menetrend első 12 pontjába szóról-szóra átvétettek a főkapitány erről szóló rendeletének intézkedései, továbbá 4 uj pont, melyek az egyenruháról a kapitány, alkapitány és kürtös hatásköréről, a társas kirándulásokról, s a tisztek fegyelmi jogáról szólnak. Az utolsó pont a birságokról intézkedik; ki az 1—11 pontban foglalt rendeletek ellen vét 50 frtig terjedhető pénzbüntetésben marasztaltatik; ki a társas kirándulásokról elmarad, 20 krt fizet az egyesület pénztárába, ki egyenruha nélkül jelenik meg 30-at, ki pedig kiránduláson a kapitány rendeletének ellenszegül 50 krt. — Az előterjesztett menetrend egyhangulag elfogadtatott. Ezután az egyesület Déri Gyulát titkárrá választotta, majd áttért az egyenruha kérdés megvitatására. Ez kényes tárgy volt, mert mig egyrészről a társas kirándulás természete megkivánja, hogy a kerékpáros csapat ne tarka tömeg képét nyujtsa, másrészről a tagok legtöbbje tiltakozott az ellen, hogy a czél komolysága iránt a közönségben kételyeket támaszszanak, a mi okvetlen bekövetkeznék, ha a tagoknak alkalmat adnak, hogy feltünő egyenruhában jelenjenek meg a nyilvánosság előtt. A bemutatott minta-egyenruha eloszlatta ez aggodalmakat, mert a lehető legegyszerübb és az egyesület még azt az egyetlen fényüzést sem engedi meg tagjainak, hogy ernyővel ellátott sapkát hordjanak, vagy egyenruhájokat szines posztóval beszegessék. Az egyenruha világos drapp szinü polgári öltözékből s közönséges barna kalapból áll; a nadrág térden alól a kalappal egyenlő szinü harisnyába van huzva. Az egyenruhát a közgyülés elfogadván az ülés véget ért. — Kik az egyesületbe tagul kivánnak belépni, jelentkezhetnek Kosztovits László elnöknél (Béla u. 4.) és Günther N. pénztárosnál (soroksári-u. 28. d. u. 3-órától 4-ig.)

FŐVÁROSI ÜGYEK.

— **A tanács központi hivatalainak,** az ügyosztályoknak ujjászervezése felől készült munkálatot tette bizalmas beszélgetés tárgyává a tanács mai napon. Dr. *Nagy* Lajos előadó főjegyző a munkálatban felsorolá az 1874. év óta, vagyis a főváros egyesitésétől fogva állandóan fellépő szervezési kisérleteket; a 9-es bizottság, a 15-ös bizottság, a jogi bizottság müködéseinek eredményeit, a mik a közigazgatás gyorsitása érdekében, majd olcsóbbá tétele és egyszerüsitése végett létre jöttek. Mindezek régi dolgok, már feledésbe is mentek. Több évi pihenő után itt az uj javaslat a törvény keretében végzendő reformokra. A mit már legelső alkalommal felismertek, ismétli most a terv; a felszaporodott anyaghoz képest, az egyes tanácsnokok munkával tulhalmozódásának megszüntetései czéljából szükséges, hogy a *központi munkaerő szaporittassék*, szükséges, hogy minden ügyosztály élén tanácsnok álljon s ennélfogva a tanácsnokok létszáma szaporittassék kettővel, az ügyosztályok munkakörében álljon be oly változás, hogy a rokon természetü ügyek csoportosittassanak — s a főjegyző emeltessék tanácsnoki rangra s huzzon tanácsnolva fizetést. A jaaslatok bővebb kifejtése még nem történt meg s szabatos kidolgozása a tanács bizalmas értekezlete eredményéhez képest később történik. A tanács az ügyosztályok munkahalmazának főokául megérté az előterjesztésből, hogy számos oly ügy kerül központi elintézés alá, mely nem tartozik tulajdonkép a tanácsi ügyosztályok körébe, a miknek kiválasztása és külön hivatalba csoportositása tehát az egyszerüsités és jobb beosztás érdekében óhajtandó lenne. Ezek alatt értetnek a jótékonysági stb. ügyek, miknek elintézésére volna felállitandó a külön fórumot képező *közjótékonysági ügyigazgatóság*. Ennek vezetésére alpolgármesteri ranggal kellene igazgatót alkalmazni. A tanács hoszszabb gondolatcserét tolytatott e terv fölött, de a többség, élén *Kamermayer* polgármesterrel ellene nyilatkozott a projektumnak, sőt csipös észrevételekkel is kisérték azt. Nem szükséges ezekhez — mondák — külön forum. Elférnek a közjótékonysági ügyek egy közönségesen dijazott tanácsnok vezetése alatti ügyosztályban is s az igazgató tanácsot helyettesitheti egy városi bizottság. Az eszme jó és annak, kitől ered, a tanács gratulál, hanem az önálló forum alakját nem fogadhatja el. A főjegyzőre nézve az értekezlet ugy nyilatkozott, hogy állása a közigazgatásban ugy volna praeczizirozandó, hogy ő az elnöki ügyosztály vezetésében fáradozzék s az oda összesitendő személyi ügyeket intézze s egyszersmind a fegyelmi ügyeknek, mikben az elővizsgálatokat ő vezeti, a közigazgatási bizottságban referense is legyen. A főjegyző tanácsnoki rangjának terve a feledés homályába merülhet.

— **A fővárosi-egylet mai értekezletén** Reményi Antal tag sürgeti a köztisztasági ügy rendezésének ujból való szőnyegre hozatalát s kérdi, mikor fog a készen levő elaboratum ismét elővétetni? Kamermayer polgármester válaszolá, hogy közelebbről a tárgyalásokat a tanácsnál meg fogja kezdetni s hiszi, hogy most siker koronázandja törekvéseit. Majd a holnapi közgyülési napirendről kezdettek eszmecserét s különösen a budai rakparton épülő házak és a várbeli uj épületek 30 évi adómentessége ügyében. Királyi Pál bejelenti, hogy a közgyülésen inditványt fog tenni, hogy az emlitett kedvezmény a belvárosban életbe lépjen, hol az épitkezés most ugy látszik csak ennek hiánya miatt szünetel; a régi ház adója az uj háztól is megvétetik. Az épitkezési idő 10 évre volna megállapitandó. B. Kaas Ivor a várt nem találja beveendőnek a kedvezménybe s mindenesetre óvatosságot kiván a formulázásban, mert az ily kedvezmény a többi utczák háziurainak árt s a partikularismus látszik felütni fejét. Miután Halász Géza, Máttyus Arisztid, Hegedüs Ferencz szólt s Bogisich várbeli plebános a vár mellett azért érvelt, mert ő felsége a királyi lakot nemsokára kiépitteti s igy az épitkezés másokra is vonzóvá válik, s Királyi kijelenté, hogy inditványát megteendi, de nem ezzel kapcsolatosan, hanem ezen alkalomból igy a mai tárgy függetlenül is elintézhető leszen, az értekezlet ily alakban hozzájárult az inditványhoz. Némi ellenszenvvel fogadták azon előterjesztést, hogy a Jánoskórház kibővitése végett a budai lövöldét a város vegye meg. Sztupa György a telek hátrányairól szólva, kidobott pénznek mondta az összeget s vele együtt Halász Géza is az előterjesztést előbb a közegészségi bizottsághoz kivánta utasitani, mit az értekezlet is elfogadott. A budai szinkör ügyében, melyet tudvalevőleg Krecsányinak fognak a nyárra oda adni, Hubenay József óhajtandónak látta, hogy a Budán rendesen nyomorgó társulatokat a város anyagi segélyben is részesitse. Ez ellen Királyi Pál és a polgármester szólottak, mint oly óhaj ellen, mely nem teljesithető számos okoknál fogva. A város a szinügyért annyit áldozott már is, hogy egyéb város párhuzamba vele alig vonható. A nemzeti szinháznak a félmillió értékü Thonet-udvar telket, a népszinházi bizottságnak a hasonértékü Hermina-tért, a szinkört tavaly javitották ki 12000 frt költséggel, a várszinházat az idén még nagyobb összeggel. Beck János csak megszoritással engedi a budai szintársulatok állandósitásának eszméjét, mely azonban társadalmi sorba tartozik szerinte. Az értekezlet ezután véget ért.

— **A főváros pénzügyi és gazdasági bizottsága** ma d. e. 10 órakor Kada Mihály elnöklete alatt ülést tartott. Első sorban tárgyalás alá került a városligeti artézi-fürdő épitési költségeiről a mérnöki hivatal jelentése. A költségelőirányzat 98,000 frt. Gardos Károly hangsulyozza, hogy az artézi fürdőépületnek diszesnek kell lenni, mert a sugárut vonalában fog emeltetni. Az épitést a jövő évre kivánja elhalasztatni. Szarvassy Sándor a jövő évi budgetbe akarja beilleszteni az épités költségeit. Békey Imre ohajtaná tudni, hogy elejtetett-e az az eszme, hogy a szökő-kut is létesüljön. Arról is hallott valamit, hogy az artézi kut vizét a városba bevezetve, fütésre is lehetne használni. Ő is abban a véleményben van, hogy a fürdő épület impozans legyen. — A költségekre nézve abban a véleményben van, hogy azt kölcsönökből, még pedig valamely föv. alapból vett kölcsönből kell fedezni. — Kada Mihály alpolgármester a szökőkut és a város fütésére vonatkozó kérdésre nézve megjegyzi, hogy ezt a tervet a főváros már elejtette. Preuszner Gusztáv azt hiszi, hogy az artézi kut majdnem 60° meleg vize nem alkalmas szökőkuthoz. A mi a viznek a városba vezetését illeti, az ehez szükséges vizmennyiség iránt táplált illuziók eloszlottak. — Az sem valószinü, hogy ott, az artézi kut helyén, — közvetlenül a főváros közelében — valaha egy nagy világ-fürdő létesüljön. — Heinrich István megnézte a mérnöki hivatal által kidolgozott s az épitészeti bizottság és a közmunkatanács által jóváhagyott tervet s kénytelen kijelenteni, hogy azt elhibázott munkának tartja, mert az ivócsarnok, ha a szerint fog felépülni, rettenetes légvonatos lesz. A mi a költségek fedezését illeti, sok minden oknál fogva nem fogadja el, hogy az valamelyik fővárosi alapból vétessék. Preusznert a terv szintén nem elégiti ki. Inditványozza, mondja ki a bizottság, hogy az épitendő fürdő terveinek elkészitésére jelesebb müvészek hivassanak fel. Kadának aggodalmai vannak az iránt, hogy ha ez inditvány elfogadtatnék, elodáztatnék a fürdő felépitése; pedig 1885-re, az országos kiállitásra annak okvetlenül el kell készülni. *Busbach* Péter azt hiszi, hogy az az egy pár hónapnyi halasztás olyan épületért, mely arra van hivatva, hogy állandóan diszét képezze a fővárosnak, nem jöhet tekintetbe. Melegen pártolja Preuszner inditványát, azzal a megtoldással, hogy a terv az előirányzott összeg erejéig készittessék. A bizottság ezután az inditványt el is fogadta s a költségek fedezésére valamelyik városi alapot fogadta el, ugy, hogy az innen kölcsön veendő összeg 10 év alatt törlesztessék.

— **Az elevátor épületét** teljesen befejezték, az állványokat most hordják le, a hatalmas épület felszereléséhez pedig most fognak hozzá, a g bona szállitó mérlegelést eszközlő gépek képességi próbájuk a nyilvánosság kizárásával jövő héten történik meg. Az elevátor előtt pedig most állittatik fel, az ugynevezett hajóépitményi felvonat, melyen keresztül a nagy épületbe vitetnek a felemelendő szállitmányok. Az elevátort villamos világitással látják el, az ehhez szükséges felszerelvényeket Ganzgyára szolgáltatja, mindössze 200 láng lesz alkalmazva, ezeknek felállitásához e napokban már hozzáfogtak.

— **A népszinházban** azon tapasztalatot tétetett, hogy a dohányzási tilalom daczára részint a közönség az előcsarnokban félreeső helyeken, részint az ott dolgozó munkások néha-néha dohányoznak, szivaroznak, a tanács mai üléséből felhivta a rendőrséget, hogy a népszinházban a szaporitandó tilalmi táblák mellett is szigoruan ügyeljen fel, hogy ilyesmi többé elő ne forduljon s a szivarozók kedvét a további mulatságtól sulyos pénzbirság által vegye el.

— **A helypénzszedés és javadalmak** házi kezelése ügyében kidolgozott szervezési javaslat a főváros holnapi közgyülésén, mint értesülünk, igen alapos vita tárgyává fog tétetni. Ugy a bérleti rendszer, mint a házi kezelés barátai elő fogják adni aggodalmaikat ezen, a főváros pénzügyi érdekeit oly mélyen érintő kérdésben. A főváros bére 183 ezer forintban 1885 márczius végeig biztositva van különben. Szóval igen élénk ülés lesz.

— **Fatális tévedés.** Tudvalevő, hogy Bencz kövezőmester egy általa 26% kedvezmény mellett elvállalt kövezést szeretné végre nem hajtani, mert «engedmény» tollhibából csuszott be «felülfizetés» helyett. A tanács ma Bencznek kaucziό visszafizetés iránti kérelmét azzal utasitotta el, hogy a munkálat keresztülvitelére mindenesetre kötelezve van, s ha nem teljesiti kötelességét, kárára fog uj ajánlati tárgyalás tartani.

— **Az 1883. évre szükséges locsoló-kocsik** előállitása iránt az összes fővárosi kerületekre nézve ajánlati tárgyalás lesz a városházán folyó évi február 28-ikán délelőtt 10 órakor. Ezen idéig az ajánlatok Barna Zsigmond tanácsnokhoz nyujtandók be az ujvárosházán.

EGYLETEK, TÁRSULATOK.

— **Természettudományi estély.** A természettudományi-társulat legközelebbi estélye február 23-án pénteken esti 6 órakor fog megtartatni a vegytani intézetben (muzeum-körut 4.) Ez alkalommal Kerpely Antal miniszteri tanácsos fog népszerü előadást tartani «A vasról.» Napirend február 21-én: Természettudományi társulat szak- és választmányi ülése délután 5 órakor az akadémiában.

— **A salgótarjáni vasuti szerencsétlenség.** A mérnök- és épitészegyesület gépészeti és gyáripari szakosztályának mai ülésén *Asbóth* Emil müegyetemi tanár a szerencsétlenség szinhelyén megtartott vizgálatai és a hatósági iratoknak tanulmányozása alapján jelentést tett a nemrégiben Salgótarjánon történt vasuti szerencsétlenségről. Előadó körülbelől a következőkben adja elő (technikai szempontból) a katasztrófa lefolyását és okait: A 79 centiméter nyomtávolsággal biró, és körülbelől 4½ kilométer hosszu szávnyvasut, melyen a szerencsétlenség történt, a salgótarjáni vasmüveket köti össze a Salgó nevü kőszénbányával. A két végpont között levő nagy magasságkülönbség legyőzésére a pálya hoszszelvényében két nagy emelkedésü (105 pro mille) lejtő van beigtatva, melyeken a sinek közé megerősitett fogasrud és az ebbe kapaszkodó fogaskerék segélyével történik a vontatás. A pálya többi része csekélyebb emelkedésü közönséges adhäsio pálya. A mozdony 3 tengelyen nyugszik, ezek mindegyikének végén közönséges vasuti kerék. Az első és második tengely között van egy negyedik tengely, ennek közepén az a fogaskerék, mely a sinek között levő fogasrudba kapaszkodik. Ugyanezen tengelyen a fogaskeréktől jobbrabalra van egy-egy fogaskerék öntött aczélból. Ezeket — s ezek által az egész tengelyt és a középső kapaszkodó fogaskereket is — egy-egy foszforbronzból készült fogas kerék hajtja, melyek direkt a gőzgép forgattyu tengelyére vannak megerősitve, és ez volt a mozdonynak egyedüli fékezhető tengelye. A szerencsétlenséget megelőző napon két uj foszforbronz kerékkel látták el a mozdonyt. Néhány órai használat után e kerekek egyikének kitört egy foga. A mozdonyt mindamellett másnapra is megtartották használatban, ugyanis volt eset már arra, hogy egyik bronzkeréknek kitört egy foga, de akkor minden baj nélkül hosszu időn át folytathatták az üzemet. S bizonyosnak vehető, hogy ebben az esetben is e körülmény nem vezetett volna katasztrófára, ha az uj kerekek jó minőségü bronzból lettek volna. — Előadó bemutat néhányat a kerék fogaiból; a törési lapokon a szakember azonnal észreveheti az anyag felette gyarló minőségét. A szerencsétlenül járt vonat következőképen volt összeállitva: elől a mozdony, utána 10 üres «kutya» (ezek egyikében 6 asszony és 2 gyermek) és végül az ugynevezett légfékkocsi, melynek rendeltetése csupán a fékezés. A vonat körülbelül 500 métert haladt volt már az első nagy lejtőn, midőn a fentebb emlitett foszforbronzkeréknek egy második foga is kitört, még pedig szerencsétlenségre nem teljesen, hanem keresztbe feküdt a két szomszéd fog által képezett völgyben. Már most a következő fordulatnál az e kerékkel összekapaszkodó aczél fogaskerék e keresztben álló fogat ketté törte, miáltal a mozdony olyan zökkenést kapott, hogy nyomban a két foszforbronzkerék összes fogai letörtek, ugyszólván lenyirattak. Ettől a pillanattól kezdve a mozdony tehetetlen volt, mert a mozdonynak csak forgattyu-tengelyét lehetett fékezni. — A vonat kezdett visszafelé rohanni. És mégis, — ebben a pillanatban még nem volt elveszettnek tekinthető. Mert ha a vonat végén levő légfékkocsit a visszafelé esés kezdetén kellőképen kezelték volna, ez egymaga képes lett volna a vonatot megállitani. Erre nézve két tapasztalat ad teljesen megnyugtató felvilágositást. Ugyanis: régebben egyszer elszakadt a lokomotivot és az első «kutyát» összekapcsoló láncz, s ekkor a lékfékkocsi egymaga megállitotta a megterhelt vonatot; másrészt előadó Salgótarjánban időzése alkalmával e kérdés felderitése végett direkt kisérleteket tétetett (szintén megrakott kocsikkal), s ezek is azt mutatták, hogy a légfékkocsi egymaga képes lett volna a vonatot megállitani, ha a fékező nem veszíti el fejét a veszély pillanatában. Felolvasó azzal végezi előadását, hogy a svábhegyi fogaskerekü vasutnál ilyen szerencsétlenségtől nem kell tartani, mert ott a fékezőkocsi ugy van szerkesztve, hogy azonnal meg tudja állitani a vonatot.

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

— *A tisza-eszlári esethez.* Tegnapi nyiregyházi táviratunk emlitette, hogy az országos közegészségügyi tanács a törvényszéktől azt kéri, hogy az egyetemi szakértők véleménye vele egész terjedelmében közöltessék. Ez alkalomból közöljük a törvényszéknek azt a végzését, melylyel a felülvizsgálatot elrendelte. A végzés igy hangzik: 231/1883. Megyeri Géza törvényszéki vizsgálóbiró, gyilkossággal vádolt Scharf József és társai elleni bünügyben a t.-dadai hulla iránt beadott orvos-szakértői véleményeket beterjeszti. *Végzés.* A mennyiben a T.-Lök és T.-Dada közt a Tiszából kifogott női hullának életkora, halálának oka, elhalálozásának és vizbenlétének ideje, hajzatának eltávolitása, körmeinek meg avagy meg nem létele és életébeni foglalkozási módja iránt az 1882. évi junius hó 19-én és 1882. évi november hó 8-án alkalmazott orvos szakértők véleményei lényeges eltérésben vannak, az országos közegészségi tanács megkerestetik, hogy az eltérő vélemények felülvizsgálata által a kérdéseket véglegesen állapitsa meg; különösebben pedig, hogy véleményét nyilvánitsa az iránt:

1. Ha vajjon a jelen esetben a 14—17 avagy a 18 éven felüli életkor fogadandó-e el?
2. A halál okául az általános vérszegénység vagy más testi baj avagy a vizbefulás tartandó-e?
3. A bonczolt hulla az 1882-ik évi junius 19—20-án teljesitett bonczolást megelőzőleg csak legfeljebb 10 nappal vagy korábban meghalt egyéné-e?
4. A hulla a vizben 3—4 napig avagy hetekig létezett-e?
5. Kimutatottnak vehető-e a nemi közösülésnek nagy mérvbeni gyakorlása?
6. A hajzatra és szőrzetre nézve azon vélemény áll-e, mely azok mesterséges uton (borotválás által) eltávolitását, állapitja meg vagy pedig azon vélemény mely, a hajzatnak és szőrzetnek kihullását állitja?
7. Az összes körmök hiánya az 1882-dik évi junius hó 19—20-ka előtti időre vezethető-e vissza és
8. Vajjon a kezek és lábak bőrének észlelt finomsága s nem érdessége kizárja-e vagy sem azon állitást, hogy az elhalt életében durvább munkával nem foglalkozott s mezitláb nem járt?

A kivánt felülvélemény megadása végett a szükségelt bonez- és hullavizsgálati jegyzőkönyvek az 1882-ik évi junius 19—20-án alkalmazott orvos szakértők véleménye, valamint ugyanazoknak most beterjesztett pótvéleménye, az 1882-ik évi deczember 8-án alkalmazott orvos szakértőknek pótlátlelete, s a kir. törvényszéknek mult évi 4155. sz. a. kelt végzésében foglalt és a vádhatóság részéről feltett kérdésekre adott véleménye hiteles másolatban közöltetnek; megjegyeztetvén, hogy ha a felülvéleményhez netalán a hullának részei szükségesek volnának, megkeresésre azok rendelkezésére bocsáttatnak.

A mennyiben pedig az 1882-ik évi deczember hó 8-án alkalmazott orvos-szakértők a most beterjesztett s a vádhatóság kérdéseire adott felelet után minden megbizatás nélkül s szakértői állásukat tulhágva, a hulla-csempészet s annak körülményei fejtegetésébe bocsátkoztak, nemcsak, hanem az általok megvizsgált hullának a Solymosi Eszterével ugyanazonosságát bizonyitgatni törekedtek, miután ezen körülményeknek vizsgálata és azok feletti határozat egyedül és kizárólag a biróság jogköréhez tartozik: az orvos-szakértőknek a vádhatóság részéről feltett kérdésekre adott felelet után a vélemény 16-ik lapján azon ponttól, mely kezdődik «a hullacsempészeti elmélet hivei» a vélemény teljes befejeztéig kiirt nyilatkozata, birói[illegible] kimondatik s a szakvéleményből birói tollal törölni rendeltetik.

Miről a közvádló kir. főügyészség és a védelem részé

ről Eötvös Károly ügyvéd végzésileg értesittetnek. Nyiregyházán a kir. btó törvényszéknek 1883. február 1-én tartott üléséből. *Korniss*, tvszéki elnök, *Moesz*, tvszéki jegyző.

— **Feloldott vádhatározat.** Csorba Ákos, volt karánsebesi, most budapesti lakos és ügyvéd ellen, ki a mult években feloszlott Szörénymegyének, a végleges szervezés előtt 8 hónapig alispánja, főjegyzője és főügyésze volt egy személyben, — a szörénymegyei ismert események alkalmával, a nevezett megye volt közigazgatási bizottsága a hivatalától felmentett Ujfalussy kir. biztos kezdeményezésére bünfeljelentést tett. A karánsebesi kir. törvényszék Csorba Ákos ellen vádhatározatot hozott. Nevezett a vádhatározatot megfelebbezte s a kir. tábla első büntető tanácsa mai ülésében a vádhatározatot feloldotta azzal az indokolással, hogy az eljáró biróság a per folyamában előadott s a felebbezvényben felsorolt több rendü védekezésre ki nem terjeszkedett.

— **Sajtóügy a kir. kurián.** A kuria sajtótanácsa ma tárgyalta a királyi főügyészség által Stocek Károly a «Bácskai Ellenőr» szerkesztője ellen inditott sajtóperét. A határozat, melyet ebben az ügyben a kuria ma hozott, annyira fontos, hogy szükségesnek tartjuk a per előzményeit itt röviden ismertetni. Stocek azt irta volt lapjában, hogy Szkenderovits palicsi fürdő-pénztárnok sikkasztást követett el, s hogy Mukics János Szabadka polgármestere ezt a sikkasztást elpalástolta. A kir. főügyészség ezek folytán sajtópert inditott Stocek ellen, ugy Mukics, mint Szkenderovits nevében. A vizsgálat során vádlott több tanura hivatkozott, kikkel állitásait bizonyitani kivánta. Minthogy azonban elmulasztotta ezeket a tanukat a vádlevél vételétől számitandó 6 nap alatt bejelenteni, a sajtóbirósági elnök nem idézte meg őket a tárgyalásra. Az esküdtszéki tárgyalás megtartatván, vádlott a Szkenderovicsot illető rágalmazás alól felmentetett, ellenben a Mukics ellen elkövetett rágalmazás vétsége miatt az esküdteknek marasztaló verdiktje alapján 2 havi fogságra itéltetett. Vádlott az itélet ellen semmiségi panaszt adott be, ezt azonban a kir. kuria elvetette. Most Stocek perujitási kérvényt nyujtott be a budapesti sajtóbirósághoz s egyuttal kérte, hogy ennek elintézéseig büntetésének végrehajtása felfüggesztessék. Perujitási kérelmét azzal indokolta, hogy részint uj, részint a tárgyalásra a kellő bejelentés miatt be nem idézett tanuival oly bizonyitékot képes szolgáltatni, mely esetleg az ő felmentését vonhatná maga után. A perujitási kérelem tárgyalására kitüzött jegyzőkönyvi tárgyaláson a főügyészség ellenezte a perujitást, mert a vádlott által hivatkozott tanuk nem ujak, vagy nem olyanok, melyekre vádlott az alapperben ne hivatkozhatott volna. A sajtóbiróság a perujitási kérelmet megtagadta, mire Stocek a kir. kuriához felfolyamodott. A kir. kuria ma tartott tanácsülésében a felfolyamodásnak helyt adván, a sajtóbiróság végzését megsemmisitette s a perujitásnak Mukics János ellen helyt adott; egyuttal a tanuk szabályszerü kihallgatását rendelte el. A terjedelmes indokolásban a többek között azt mondja a kuria, hogy az elitélt fél a perrendtartás értelmében uj bizonyitékok alapján mindenkor kérheti a perujitást.

A Phönixparki gyilkosok pöre.

London, febr. 20. (Az «Egyetértés» távirata.) Annak daczára, hogy négy landligista Bryne, Brennan, Sheridan és Walsh, a kik a vallomást tevő Carey szerint a gyilkossági összeesküvés ügyében felette komolyan gyanusak, Parnellnek meghitt emberei, mégis a Parnellisták tegnap vonakodtak összeköttetésüket a gyilkolók szövetségével megczáfolni. Mac Carthy ugyan ajánlotta, hogy czáfolatot tegyenek közzé, de leszavaztatott. Az a misztikus egyéniség, a ki mint «Numero 1.» szerepelt, állitólag Millens angol-ir származásu és a landligához tartozik.

London, febr. 20. (Az «Egyetértés» távirata.) Frank *Byrac*, kit a *phönix-parki gyilkosság* részesének tartanak, rendezője és titkára az angolországi home-rule-konföderácziónak; sokat érintkezett a parnellistákkal s jelenleg Cannesben tartózkodik. *Carey* azt vallotta ma, hogy nagyon meglepte őt *Cavendish* halála, mert nem tudta senki, hogy ő is ott jár a Phönix-parkban. Nagy feltünést keltett az a vallomása is, hogy Bourke meggyilkolását a «Freemanns Journal» május 2-diki czikkének olvastára határozták el.

*

London, febr. 20. Hirszerint a kormány pénteken Dublinban titkos vizsgálatot fog meginditani egy összeesküvés ügyében, mely nagyobb horderejü és czéljai veszedelmesebbek, mint a legutóbb fölfedezett összeesküvései.

MULATSÁGOK.

— **Az „első budapesti szegény gyermekkert-egyesület“** szokásos évi «thé dansant»-ja ma éjjelre ugy meg töltötte a budai várszinházat, hogy alig lehetett mozogni. A szinház nézőtere egyenlő magasságra volt felemelve a szinpaddal; szorosan egymás mellé illesztett s a széksorok fölébe helyezett sima deszkák szolgáltatták a talajt a tánczhoz. Ezen a rengő, de azért szilárd alkotmányon gyült össze a tánczos ifjuság, a néző közönség a páholyokba vonult, a vacsorázni vagy teázni kivánók pedig a buffet-té alakitott szinpadon levő asztalok körül helyezkedtek el. Fiatal lányok és menyecskék 25 és 50 krajczáros, valamint egy forintos jegyeket árultak, a miként megfelelő áron ételt vagy italt lehetett kapni a buffetben s hogy ez az étel vagy ital még akkor is jól esett, ha az ember nem volt éhes vagy nem szomjazott, az annyival inkább érthető, mert a jegyek vételénél egy-egy bájos mosoly, egy-egy kedves tekintet és néhány szeretetreméltó szó volt a ráadás. Már pedig ki ne lelkesülne a szép hölgyek szép szemeinek fénylő villámánál és piros ajkak csengő szavánál, még ha esetleg a tárcza rovására megy is az a lelkesülés. Csak ugy dült a banknóta mindenfelől, csinos jövedelmet biztositva a szegény gyermekkert-egyesület czéljaira. Tiz óra felé kezdődött meg a táncz olyan tüzzel, hogy mindjárt a megnyitó csárdást is megismételték többször. Az első négyest százhusz pár tánczolta. A rendezőség tagjai hölgyek voltak, és igy nagyon is érthető, hogy a siker olyan nagy volt. A rendezőség névsora különben ez: Altmann Klotild és Rózsa, André Emma, Bausznern Lujza, Békey Etelka és Rózsika, Brüll Irma, Csik Milla, Fülöp Kornélia, Gödl Aranka, Gyurmann Emma, Hamari Melinda, Héger Gizella, Hoffmann Malva, Khór Margit, Klein Milla, Kriszt Janka és Józsa, Lintner Gizella, Lukrits Mariska, Magyar Etelka. Márkus Irma, Ollé Jolán, Riskó Irén, Sándy Lóra, Totáli Jenny, Vághy Gizella és Várady Ilka. A nők közül ott voltak továbbá: Jekelfalussy Malvin, Brinkmann Mariska, Kedves Istvánné, Gidófalvy Matild és Irma, André Emma, Schaich Mariska, Grün Ilona, Havas Sándorné, Bausznern Guidóné, Jekelfalussy Lajosné, Schreiber Margit, Castiglione Hermin, Wettstein Vilma, Králicz Jolán és Irén, Széll Gizella, Hazucha Lajosné, Ferschin Kamilla, Argay Jánosné, Andaházy Gizella, Gyulányi Ilonka, Muchmayer Ferenczné, Sztankovics Györgyné, Holl Miczi, Marzsó Katinka, Kondor Józsa, Fegyveressy Irén, Klein Mina, Halbauer nővérek, Rácsok nővérek, Wettstein Gyuláné, Blum Béláné, Krainer Ilonka, Martyn Olivia, Osztoics Mihályné, Lintner Imréné, Hofbauer Jákabné, Rupp Zsigmondné, Sztankovánszkiné, Országh Sándorné, Heinrich Virgilné, Magyar Gyuláné, Hornigg bároné, Andréné, stb. Férfiak: Pauler Tivadar, Lipthay Béla és Antal bárók, Feridun bej török főkonzul, Országh Sándor orsz. képviselő, Gammel tábornok, stb. Szünóra előtt a zenekar zene-ujdonságot is mutatott be, «Thé dansant» lengyelkét, a mit szerzője Lendvay Gyula, Lipthay Béla bárónénak ajánlott.

— **A Losonczon** állomásozó 25-ik gyalogezred tisztikara, e hó 17-én a sörház ujon átalakitott nagy termében mükedvelői előadást rendezett, mely jól sikerült. Előadták az «Üldözött ártatlanság» és «Herkules ur», felvonásos bohózatokat. A hölgyek közül Kemény Ignáczné, Bisztersky Izabella és Gálné kiváló ügyességgel müködtek közre, a férfi szerepeket mind katona tisztek játszták. Chalupka százados a diszitéseket festette. Az előadást táncz követte. Jelen voltak: Willigh és Frics őrnagyné, Rzewák, Jadann századosné, Cézár Gyuláné, Kemény Ignáczné, Okolicsányi Mihályné, Pongrácz Edéné, Halászy Ferenczné, Barsy Józsefné, Szammer Náthánné, Biszterszky Károlyné, Gresits Miksáné, Ballus Györgyné, Kubinyi Győzőné, Richer századosné szül. Zedtvitz grófnő, Draveczky Vilmosné, Pulyi Jánosné, Nádossy Gyuláné, Kirchner Dánielné, Busbak Ádámné, Szilassy Ödönné s még Bell nővérek (Abelováról) Babeschall nővérek, Halászy Anna, Hedvig Irma, Daviert Irma, Wagner Ilona, Okolicsányi Katinka, Szlávy Ilona, Bisztevszky Izabella, Francziszcy Olga, Glaser nővérek, Balajthy Erzsike stb. A mulatság reggel ért véget.

— **A kecskeméti** izr. nőegylet e hó 18-án sajátpénztára javára, anyagi siker tekintetében minden várakozást felülmuló tánczestélyt rendezett, a melyen a jelenlevők reggeli 6 óráig a legvirágosabb jókedvvel mulattak. A tánczot 20 kros bazár előzte meg, a melyen minden étek adag 20 krba került. A bazárban 14 fiatal leány végezte a pinczérnői szerepet, kik mindannyian izléses paraszt jelmezben jelentek meg, e hölgyek nevei: Schvartz Flóra, Behr Ida, Kővári Fanny, Schick Regina, Szilágyi Mari, Hirsch Ferike, Schweiger Mini, Weisz Juliska és Róza, Versetz Ernesztina, Hocker Julcsa, Fuchsz Emma, Politzer Hermina és Kecskeméti Helén. Jelen voltak még: Rooz Irma (Nagy-Károlyból), Fischer K. a. (Czeglédről), Rottfeld Szidi, Steiner Mathild (Bicskéről), Klein Nettike, Bohr Lina, Hirsch Berta, Sternberg Etelka (Nagy-Károlyból), Nagy Katicza, Reiner Ida, Schvartz Józsefné, Szemző Sándorné, Witz Gusztávné, dr. Perlesz Arminné, Schwartz Gusztávné, Markbreiter Mórné, Fehér Mórné, Héjjas Mihályné, Steiner Mórné, Pollák Pálné, Hoskó Józsefné, Brachfeld Sándorné, Kohn Miksáné, Váry Edéné és Gusztávné, Szilágyi Zsigmondné, Weisz Sándorné, Grosz Ignáczné, Fekete Józsefné, Lammné (Budapestről) stb.

— **Putnokon** e hó 3-án az «Egyenlőségi kör» jótékonyczélu zártkörü tánczvigalmat rendezett saját könyvtára javára. A rendezőség mindent elkövetett, hogy az estélyt vonzóvá tegye. A városban a farsangi idény alatt több bál nem volt, azon igyekezett tehát, hogy ezt az egyet sikerültté tegye. Czélját egyrészről el is érte. Nem nagyszámu, de elegáns közönség jelent meg. Valódi fesztelen jókedv uralkodott mindvégig a társaságban. A mulatságnak a reggel vetett véget. A hölgyek közül jelen voltak: Tóth Ilonka, Pósa Máli, Istvánfy Amália, Katona Jolán, Lolok Anna, Holczmann Sándorné, Osváth Irma, Kiszely Józsefné urhölgyek és mások.

— **Török-Szt Miklósról** irják lapunknak e hó 18-ról: A győri és győrvidéki árviz által sujtottak javára a kaszinó termében tegnap rendezett tánczvigalommal összekötött hangverseny szép számu válogatott közönség jelenlétében folyt le. A közremüködött Polgár Lóri és Jurenák Gizella urhölgyek, valamint Polgár Pál, Lederer Róbert és Kürthy Emil urak játéka, a jól összeállitott müsor érdekességét nagyban emelte. Léderer Róbert zongorán, hegedün és cellon előadott saját szerzeményü müve tetszésben részesült. A hangverseny után táncz következett. Jelen voltak: Bagosy Klári, Buz Mária, Csiszár Jolán, Füzesy Ida, Jurenák Gizella, Keresztesi Mariska, Kiss Piroska, Kovács Piroska, Polgár Lórika, Szőke Irma, Szücs Ilonka, Taubinger Lujza, Till Erzsi, Tóth Irma és Vozák Ágnes, Bagosy Lajosné, Czakó Gáborné, Füzesy Lőrinczné, Gremsperger Gyuláné, Jurenák Sándorné, ifj. Jurenák Sándorné Csabacsüdről, Kovács Albertné, Kuncze Imréné, Kupry Károlyné, id. és ifj. Polgár Józsefné, Polgár Mihályné, Pilczer Sándorné, Pilczer Ödönné, Serák Gézáné, Serák Sándorné, Szekér Lajosné, Szőke Kálmánné, Szücs Antalné és Tóth Antalné. A tiszta jövedelem 200 frtra megy.

HÁZASSÁG.

— Dr. **Kálmán** József nagy-váradi fiatal ügyvéd, az ottani «Szabadság» volt fömunkatársa eljegyez e *Képes* Ignácz nagyváradi kereskedő kedves és müvelt leányát, *Képes* Mariska kisasszonyt.

GYÁSZROVAT.

Dáni Ferencz Szeged volt főispánja meghalt. Egyremásra tünnek el a veteránok, a régi Magyarország igazán magyaros alakjai sorban buknak ki a sorból. Dáni Ferencz ezek közé tartozott. Szeged városnak buzgó fia, a hazának derék polgára veszett el benne. Tevékeny volt a közéletben, annak idején részt vett a szabadságharcz küzdelmeiben s ezért várfogságot is szenvedett. Az alkotmány visszaállitása után Szeged város egyik kerületét képviselte a magyar parlamentben, utóbb Szeged város főispánjává neveztetett ki, mely állásától a nagy katasztrófa következtében beállott változások után vált meg. — Dánit, Szeged és Hód-Mező-Vásárhely főispánját «saját kérelmére» 1880-ik év február hó 14-én mentették fel állásától. Szegeden mindig igen népszerü ember volt; s mint ilyet 1861-ben választották meg a II. kerület képviselőjévé. Az országgyülésen a határozati párt hive volt. Azután mint Szeged egyik legtevékenyebb polgára közremüködött az ős magyar város társas életi és közmüvelődési állapotainak fejlesztésén. 1871. év végén nevezték ki Szeged, Arad és Kecskemét főispánjává. Aradra utána Aczél Péter, Kecskemétre Kiss Miklós jött. Midőn H.-M.-Vásárhelyt 1874-ben szabad kir. várossá emelték, Dáni e város főispánjává is kineveztetett. Majdnem 9 éven át viselte méltóságát és az igazsághoz hiven, készséggel. Dáni egész odaadással müködött városa anyagi és szellemi jólétének előmozditásán. Az a haladás, mely egy évtized óta Szegeden észlelhető volt és mely valóban jelentékenynek tekinthető, sok részben Dáni erélyének köszönhető. De az ő ereje és hatalma jelentékenyen csökkent *Tisza* Kálmán belügyminiszterségének ideje óta. Sokszor merültek föl nézeteltérések a fontos kérdéseknél, mint a körtöltés és *Uj-Szeged* bekebeleztetése. Sok fontos esetben meg volt kötve a főispán keze. — Dáni a ki tősgyőkeres, nyilt, magyar, városa jövőjeért, boldogságáért rajongó ember volt, mindinkább elkeseredett. Bizalma kezdett fogyni a kormány és politikája iránt. Nyiltan nem vallotta ezt be soha, de érezte és barátainak el is mondta. Ehhez járult még, hogy Szeged első kerületét a mult választások alkalmával a függetlenségi párt keritette hatalmaba, a mi Tisza Kálmán szemei előtt még jobban degradálta Szeged főispánját. Dáni 1878 végén — betegségét és öregségét hozván okul — beadta lemondását. A szegedi katasztrófa még egy pár hónapig ott marasztotta volna ideiglenes minőségben Dánit a főispáni székben, de a sok királyi biztosnak a gazdálkodását elvégre nem türhette, az általa oly régóta sürgetett felmentés csak február 14-én vált ténynyé. Szeged munkás, tevékeny hivatalnokot, Tisza Kálmán már akkor véglegesen egyik hivét veszitette benne. Azóta nyugalomban élt ma bekövetkezett haláláig. Nagy azok száma, kik őszintén siratják e nemes embert, jó hazafit.

Gróf **Degenfeld Imre** gyászravatalát ma állitották fel az elhunytnak Sándor-utczai palotájában. A kapu bejárata s az attól felvezető főlépcsőház teljesen fekete bársonynyal vannak bevonva, ugyszintén a lépcsőzet is. Az első emelet előszobájából, melynek falai hasonlóképen feketével fedvék, két szobán keresztül vezet az ut a palota ebédlő-termébe, hol a ravatal áll. Mind a két szobának fekete bársonynyal bevont falain a Degenfeld család czimerei függenek. Az ebédlőbe nyiló ajtó felett bársonyból, nehéz ezüst zsinórzattal körülfont portale van alakitva, s a szobában, hol a ravatal áll, a tetőzet kupola alakra van készitve s fekete bársonynyal bevonva, közepén nagy ezüst csillaggal, mig a falakat ezüst csipke futja körül. A szoba közepén három lépcsőzetü emelvényen áll a ravatal talapzata gazdag ezüst himzésü sötét, megyszin bársonytól körülfolyva, mig magát a ravatalt szintén ezüst himzésü fekete bársony fedi. Ezen áll a koporsó, melynek belseje üveg, külső része alpakka valódi aranyozással. A koporsó üvegfedelén át látható az elhunyt főur holtteste diszmagyar öltözetben, fekete pettyes fehér selyem blond szemfedéltől boritva. A ravatal előtt három ezüst csipkeszélü fekete bársonynyal leteritett asztal van elhelyezve a koszoruk számára. A termekben összesen mintegy 50 czimer van felfüggesztve s a koporsó selyem takarójára hatszor van ráfestve. A palotát ez alkalomból az entreprise de pompes funebres rendezte be kitünő izléssel. A feketére bevont fal mellett Szelnár udvari szállitó által rendezett exotikus növények, babérpiramisok, pálmák és korona-fák vannak müvészileg elhelyezve, ugy hogy az egész szoba egy kertnek látszik. Hogy a családtagok s a résztvevő közönség külön járulhassanak a ravatalhoz, abban történt megállapodás, hogy a családtagok az emeleti jobb oldali termeken át fognak a ravatalhoz menni, mig a közönség számára a baloldali termeken át lesz a bejárás fentartva. A temetési szertartás holnap délután 2 órakor fog végbemenni a ref. egyház szokásai szerint az elhunyt palotájában s innen fogják a koporsót este 10 órakor egész csendben a magyar államvaspálya indóházához vinni, hogy a 11 órakor induló külön vonattal Téglásra, a családi sirboltba szállitsák. A Degenfeld-palotát reggel óta folyton látogatják a magas arisztokráczia tagjai. A Tisza és Odescalchi család folyton ott vannak s a mai nap folyamán fenn voltak a többek közt Tisza Lajos, gr. Andrássy Gyula, gr. Andrássy Manó, b. Lipthay Béla, Haynald Lajos biboros-érsek, id. gr. Teleky Géza nejével, gr. Péchy Manó, Majláth György országbiró, özvegy Bonis Sámuelné, gróf Sztáray János, Korányi Frigyesné, báró Fejérváry Géza altábornagy államtitkár, Prónay József s még többen. A ravatalra az első koszorut gróf Andrássy Manó küldötte; ez babérlevelekből áll, melyek közé kaméliák s narcziszok vannak füzve, Török ev. szuperintendens egy pálma-koszorut küldött, melynek piros-fehér-zöld szalagjain «A pesti ref. egyh. hü főgondnokának, tisztelet és hála jeléül» felirat van. Báró Kemény Kálmán koszoruja pálmalevelekből, piros kaméliákból, fehér hiaczintokból és több szinü violákból áll, széles fehér moire-antique szalaggal. Ezeken kivül Szelnár József udvari virágszállitó virágcsarnokában a következő koszoruk készültek: Tisza Kálmán miniszterelnök rendkivül diszes és gazdag koszoruja, Tisza Lajos pálmakoszoruja. fehér szalaggal «Gr. Degenfeld Imrének Tisza Lajos» felirattal, «Gróf Bánffy Béla és neje gróf Degenfeld Imrének» felirattal ellátott, fehér virágokból készült koszoru, «Özv. gr. Teleki Sándorné gróf Degenfeld Imrének» feliratu ugyanolyan koszoru; Szathmármegye fehér virágokból készült diszes koszoruja, fehér és fekete szalaggal «A kegyelet emlékéül szülöttfiának» felirattal; a magyar általános hitelbank fehér kaméliákból és lilaszinü hiaczintokból készült koszoruja, széles fehér szalaggal «Mélyen tisztelt igazgatótanácsosának» és az igazgatótanacs ugyanilyen koszoruja «A felejthetetlen tagtársnak» felirattal, végül az országos kisdedóvó egyletnek fehér virágokból készült koszoruja, fehér szalaggal «Gróf Degenfeld Imrének, kegyes jótevőjének» felirattal.

Degenfeld Schonburg Imre gróf elhunytáról szóló gyászjelentés igy szól: Gróf Degenfeld Schonburg Gusztáv, neje valje-szakai gróf Karacsay Melánia és gyermekeik: Imre, Pál és Paulina; gróf Degenfeld Schonburg Anna, férje szerémi herczeg Odescalchi Gyula és gyermekeik: Paulina és férje benyiczei és micsinyei Benyiczky Ádám; Géza és neje krasznakorkai és csikszentkirályi gróf Andrássy Etelka; Ilona, férje vásonkeői gróf Zichy József és gyermekök: Gyula és Irma; gróf Degenfeld Schonburg Ilona, férje borosjenői Tisza Kálmán és gyermekeik: István, Paulina, Kálmán és Lajos; gróf Degenfeld Schonburg Bertha és férje aszódi báró Podmaniczky Géza; gróf Degenfeld Schonburg Emma, férje nagykárolyi gróf Károlyi Tibor és gyermekeik: Ella, Gyula, Imre, Ferencz és Antal, mélyen elszomorodott szivvel jelentik a forrón szeretett apának, apósnak, nagyapának, illetőleg szépapának gróf Degenfeld Schonburg Imrének, f. hó 19-én délután 1 órakor, élte 73-ik évében két heti sulyos szenvedés után történt gyászos elhunytát. A boldogult hült tetemei szerdán f. hó 21-én délután 2 órakor, Budapesten a Sándor-utczai gróf Degenfeld-féle házban tartandó gyász isteni tisztelet után fognak a téglási sirboltban örök nyugalomba tétetni. Budapest, 1883. febr. hóban.

Gróf **Csáky Ágoston**, Szepesmegye örökös és valóságos főispánja, Szepesföld ura, a legöregebb főurak egyike, elhunyt Lőcsén, 80 éves korában. Az öreg gróf elhunytáról szóló gyászjelentés igy szól: Gróf Csáky Zeno és neje született Eszterházy Leontine grófnő, gróf Csáky Albin, Szepesmegye főispánja, a pápai sz. Gergely-rend nagy- és a Lipót-rend középkeresztese, neje Bolza Anna grófnő és gyermekeik István, Mária, László, Lóra, Károly, Ilona és Imre; gróf Csáky Kálmánné, szül. Csáky Natália grófnő, férje gróf Csáky Kálmán, cs. kir. kamarás és m. kir. honvéd-huszár ezredes, Adorján és Natália gyermekeik nevében is; alapi Salamon Tivadarné, szül. Csáky Gizella grófnő, férje alapi Salamon Tivadar és gyermekeik: Salamon Nóra, Andor, Ella, Géza és Erzsébet; gróf Csáky Sándor, cs. és kir. kapitány; gróf Csáky Félix, végre gróf Csáky Vidor és neje, szül. Normann Ehrenfels Anna grófnő, Márianna kiskoru leányuk nevében is, mélyen szomorodott szivvel jelentik édes atyjuk, nagyatyjuk, illetve ipjuk: kőrösszeghi és adorjáni gróf Csáky Ágoston, Szepesmegye örökös és volt valóságos főispánjának, Szepesföld örökös urának, f. é. február hó 17-én Lőcsén, délután 5 órakor, életének 80-ik évében, végelgyengülés okozta csendes kimultát. Az ünnepélyes temetkezés február hó 20-án délutáni 3 órakor, itt Lőcsén a katholika szentegyház szertartása szerint, az eltakaritás pedig Velbachon a családi sirboltban 21-én fog megtörténni. Az engesztelő szentmise-áldozatok Lőcsén és az uradalmi egyházakban következő nap reggeli 9 órakor fognak a Mindenhatónak bemutattatni.

A hivatalos lap febr. 20-iki számából.

Névváltoztatás és nemesség. Ő felsége megengedte, hogy Szmodiss Károly sümegi ügyvéd és Szmodiss Ferencz hadnagy, valamint törvényes utódaik, a «nagy- és kisbarkóczi» előnevet tovább is használhassák és vezetéknevüket magyar nemességük épségbentartása mellett — «Barkóczi»-ra változtathassák.

Kitüntetések. Ő felsége konradsheimi báró Konrád Vilmos közös külügyminisztériumi udvari és miniszteri tanácsosnak, kitünő szolgálatai elismeréseül, a Lipót-rend lovagkeresztjét legk. adományozta, Lendvay József budapesti itélőtáblai birónak, nyugalmaztatása alkalmából, az igazságszolgáltatás terén hosszu időn át teljesitett buzgó szolgálataiért legmagasabb elismerését nyilvánitotta.

Kinevezések. A földmiveles-, ipar- és kereskedelemügyi miniszter, a budapesti áru- és értéktőzsdéhez szervezett uj tőzsdebiztosi állásra Grumm Ferencz miniszteri osztálytanácsost nevezte ki. A pénzügyminiszter Borovits Károly I. oszt. pénzügyi titkárt II. oszt. pénzügyi tanácsossá, Radulovics Gerő pénzügyi titkárt és zalamegyei kir. adófelügyelőt — ez állomásán való meghagyása mellett, valamint Salamon Gergely pénzügyi titkárt és aradmegyei kir. adófelügyelőt — Kolozsmegye és Kolozsvár sz. kir. város területére való áthelyezés mellett — II. oszt. pénzügyi tanácsosokká, végre Löcs Rezső pénzügyi titkárt eddigi rangjának és illetményeinek megtartása mellett Aradmegye valamint Arad szab. kir. város területére kir. adófelügyelővé nevezte ki. Az igazságügyminiszter Klimó Sándor kassai kir. törvényszéki irnokot ugyanezen kir. törvényszékhez, Pollág Gyula lőcsei kir. törvényszéki joggyakornokot pedig az ó-lublói kir. járásbirósághoz aljegyzőkké, valamint Symon Ferencz 29. honvédzászlóaljbeli törzsőrmestert az erzsébetvárosi kir. törvényszékhez, Vaida Győző szentgotthárdi kir. járásbirósági végrehajtót ugyanezen járásbirósághoz, Gaál Lajos nyiregyházi kir. törvényszéki dijnokot pedig a most nevezett törvényszékhez irnokokká nevezte ki. Zsarnay Dénes kassai kir. törvényszéki segédtelekkönyvvezetőt az abaujszántói kir. járásbirósághoz, és Csernyánszky Ferencz muzslai kir. járásbirósági irnokot a nyiregyházi kir. törvényszékhez helyezte át. A vallás- és közoktatásügyi miniszter, Karner János kovil-szent-iváni községi iskolai ideiglenes minőségü rendes tanitót, jelen állásában végleg megerősitette, az ujpesti állami elemi népiskolához ideiglenesen kinevezett Tiprai Mihály, Schwarcz Mór, Liszer Ignácz és Friedrich Vendel tanitókat, valamint Királyi Mariska, Kalocsa Róza, Richnovszky Irma, Szentes Ilona, Csurányi Fáni, Perl Teréz és Mészáros Janka tanitónőket állomásukon végleg megerősitette. A budapesti kir. főügyész Katics Ignácz kir. ügyészségi dijnokot pécsi ügyészségi irnokká nevezte ki. A soproni pénzügyigazgatóság Hegedüs Ferencz dijtalan fogalmazó-gyakornokjelöltet dijtalan fogalmazó-gyakornokká nevezte ki. A szatmári pénzügyigazgatóság Königstein Albert adóhivatali gyakornokjelöltet adóhivatali gyakornokká nevezte ki. A kassai pénzügyigazgatóság Verbovszky Vincze számgyakornok-jelöltet számgyakornokká nevezte ki.

A konzulságok köréből. Ő felsége lovag Oesterreicher Gusztáv főkonzuli czimmel és jelleggel felruházott konzult Danzigban — a párisi cs. és kir. nagykövetségnél a főkonzul-helyettesi és a keresk. irodaigazgatói teendőkkel való egyidejü megbizatása mellett valóságos főkonzullá; továbbá Rehn Sándort, a közös külügyminiszteriumban alkalmazásban levő s konzuli czimmel és jelleggel felruházott alkonzult, valóságos konzullá; végül Haas Józsefet, a Shanghaiban székelő cs. és kir. főkonzulságnál alkalmazott s alkonzuli czimmel és jelleggel felruházott kanczellári tolmácsot, valóságos alkonzullá kinevezte.

Alapszabálymegerősités. A szolnok-dobokamegyei magyar nemzeti szinház-társulat alapszabályai a m. kir. belügyminiszterium által folyó évi 8568 sz. a. a bemutatási záradékkal elláttattak.

TÁVIRATOK.

Válság Francziaországban.

Páris, jan. 20. Kétségtelen, hogy a tegnap kihirdetett miniszteri névsort a képviselőházban nem fogadták kedvezően. Azt magyarázták ki belőle, hogy igen nagy figyelemben részesitették az Union republicaine viszálykodó részét. Ennek következtében Ferry elhatározta, hogy négy miniszteri állást más csoportokból való férfiak által töltet be. Mindenképen rajta volt, hogy Devés igazságügyminisztert megtartsa a kombináczióban. Ma estig Devés még nem egyezett bele. Ugy hallatszik, hogy Tolain szenátor átveszi a kereskedelemügyi tárczát. A képviselőházban Ferry miniszteriumának tartósságára nézve nagyon különböző nézetek uralkodnak. Számos befolyásos képviselő azt hiszi, hogy Ferry nem tarthatja meg sokáig a többséget, mert a radikális balpárt, a balczentrum, a szélsőbalpárt és a jobbpárt nagy ellenzéket képeznek, melyek támogatva az elégületlenek által könnyen megbuktathatják. Mindazáltal valószinü az, hogy Ferry, ha nem engedi magát tekintélye által elragadtatni, tovább fog kormányozni, mint a hogy e pillanatban saját hivei is hiszik. — Ellenségei azt állitják, hogy az alkotmányt revideálni, és a lajstromos szavazás eszméjét ujra fölvetni szándékozik, — továbbá azt is mondják, hogy vitát akar előidézni, a mely az Orleans-herczegeknek szolgálatukból való közvetlen elbocsátását vonná maga után. — Kereskedelmi körökben Ferry miniszteriumát nem nagy előszeretettel, de kedvezőtlenül sem fogadják. Tirard nem nyilvánitott még határozott, tehát a nagyobb társulatokra nézve ellenséges politikát. Raynal közmunkaminiszter a vasutak államositásának eszméjét képviselte, azonban Gambetta halála óta Raynal neve sokat vesztett jelentőségéből, s most azt hiszik, hogy Tirard és Raynal a budget szükségletei következtében oda jutnak, hogy kénytelenek lesznek a nagyobb társulatokkal megegyezésre lépni. A tekintélyesebb esti lapok közül a «Temps», a «National» és a gambettista lapok örömmel üdvözlik az uj minisztériumot. Ellenben a «France» azt hiszi, hogy a Ferry miniszterium csak támasztópont a válságban, nem pedig megoldása a válságnak. A *Liberte* Ferry kormányrajutásában a tekintélyek visszatérését látja. Hogy a reakczionáriusok határozott ellenzéket képeznek az uj kabinettel szemben, a magától érthető. A szélső bal közelebb az alkotmány revizióját fogja követelni. A képviselőház üléseit csütörtökig elhalasztották.

Páris, febr. 19. Az *Union démocratique* ma ülést tartott, melyben elhatározta, hogy oly kabinetnek fog bizalmat szavazni, mely a köztársasági intézményeknek mindenki, különösen pedig a trónkövetelők részéről tiszteletet fog tudni szerezni, a mely ugy a kormányközegek közt támadható viszálkodásokat, valamint minden nyugtalanitó kérdést képes lesz elháritani, mely végre oly reformokat fog életbe léptetni, melyeket a nemzet vár. A *radikális balpárt*, mely szintén ma tartott ülést, a trónkövetelők ellenében a törvények szigoru alkalmazását és a reformok gyors keresztülvitelét, első sorban pedig az alkotmány revizióját követeli.

Páris, febr. 20. **A «Páris» tudni akarja, hogy Ferry csütörtökön teljes számu miniszteriummal mutatja be magát a kamarának és rövid nyilatkozatot fog felolvasni.**

Páris, febr. 20. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) A minisztérium megalakitása körül tapasztalható huza-vona oka ugy látszik abban rejlik, hogy *Ferry* ki szeretné hagyni *Thibaudint* a kabinetből, ha találhatna más tábornokot, ki a herczegek ellen hozandó törvényeket végrehajtani hajlandó. *Ferry* attól tart, hogy *Thibaudin* multja kellemetlen közbevetődésekre ád alkalmat s ezért azon van, hogy kabinetjéből kimaradjon. Az uj kabinet, állitólag, kivétel nélkül gambettistákból fog állani. *Martin-Feuillet*, kit a belügyi tárczával kináltak meg, elhatározta, hogy azt *Waldeck-Rousseaunak* engedi át, minthogy az utóbbi kijelentette, hogy csak is mint belügyminiszter lép a kabinetbe. *Feuillet* ennélfogva az igazságügyi tárczát veszi át. A nem-gambettisták elégedetlenek, hogy a tárczák kiosztásánál csak a köztársasági unói tagjait vették figyelembe.

Az olasz-tripolisi konfliktus.

Róma, febr. 20. A Stefánia-ügyökség jelenti Konstantinápolyból: Corti olasz nagykövet a portától azt követelte, hogy tripolisi olasz consul megsértésének okozója megbüntettessék és haladéktalanul nyilvános elégtétel adassék. Corti gróf bejelentette, hogy **két olasz vértes hajó Tripolisba indult.**

Róma, febr. 20. A «Stefani» ügynökség kijelenti, hogy ama hir, mintha Olaszország Tripolis megszállására hadtestet szervezne és a hadjáratban két vértes hajó is résztvenne, alaptalan.

Róma, febr. 20. A «Fanfulla» fontartással jelenti, hogy az «Ancona» nevü vértezett hajó parancsnoka a tripolisi olasz konzulnak levelet visz, melyben a konzul utasittatik, hogy az esetben, ha a tripolisi hatóságok bizonyos határidőn belül Olaszországnak teljes elégtételt nem szolgáltatnak, Olaszország czimerét és zászlóját a konzulsági épületről távolitsa el, szálljon a vértezett hajóra és az olasz alattvalók, valamint a levéltár védelmét bizza a német konzulra.

A Duna-konferenczia.

Bécs, febr. 20. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Ama hir, hogy Ausztria-Magyarország Romániával szemben a Barrère-féle javaslatokra vonatkozólag *engedmények* tételére hajlandó volna, eddig még nem nyert megerősitést.

Bukarest, febr. 20. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Abból az alkalomból, hogy az európai *Duna-bizottság* protestált a galatzi és szulinai szabad kikötők eltörlése ellen, a kormány *jegyzéket* szándékozik küldeni a képviselőkhöz, melynek czélja kimutatni, hogy Romániát semminemü nemzetközi kötelezettség nem szorithatja arra, hogy vámhatárai keretén belül szabad kikötőket tártson fenn.

Belgrád, febr. 20. (Az «Egyetértés» távirata.) A «Videlo» egy czikke, mely a Duna-konferencziával foglalkozik, a Pirocsanácz-kabinet külügyi politikájának tulajdonitja, hogy Szerbia bebocsátást nyert a konferencziába s Romániával ugyanegy bánásmódban részesitik. Alaptalan az a hir, hogy Garasanin minisztert rögtönösen Belgrádba rendelték; ennek épen ellenkezője áll, mert Garasanin szabadságának meghosszabbitását kérte s kivánságát teljesitették is.

London, febr. 20. A Duna-értekezlet ma délután tartott ülésén valamennyi küldött jelen volt, kivéve a *romániait*.

London, febr. 20. Jól értesült helyről valótlannak állittatik a «Daily News» az a jelentése, hogy a Duna-értekezlet küldöttei ellenvetést tettek az ellen, hogy Románia az értekezleten szavazattal birjon. A dolog érdemére nézve megjegyeztetik, hogy az értekezleten egyáltalán nem arról volt szó, hogy azon Románia részt vehessen-e vagy nem, hanem arról, hogy Románia már eleitől fogva, a többi hatalmakkal egyidejüleg ne foglaljon helyet az értekezleten.

A czár koronázása.

London, febr. 20. (Az «Egyetértés» távirata.) Hire jár, hogy a bécsi udvart csak egy birodalmi mágnás képviseli a czár koronázásán. A koronázás után ellátogat az orosz uralkodó pár Kievbe, Odesszába és Krimbe.

Moszkva, febr. 20. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) A koronázási ünnepélyességek tartama három hétre van meghatározva. Egyelőre 11 bál van kilátásba helyezve, három az udvarnál, 8 pedig idegen hatalmak képviselőinél. A városi tanács 900000 darab süteményt rendelt meg szegények közt való kiosztás végett.

Pétervár, febr. 20. (Az «Egyetértés» távirata.) Az uj *manifesztum*, mely alkalmasint márczius 3-án jelenik meg; hitelintézeteket igér a parasztoknak, melyek olcsó kölcsönöket adnak nekik földek vásárlására. Meg fogják könnyiteni a parasztok költözködését is. Remélik, hogy ez intézkedésekkel utját állhatják a szoczialistikus propaganda terjedésének.

Ujvidék, febr. 20. Miletics egészségi állapota egy idő óta javult, azonban a tegnap Bécsből érkezett hir szerint a legrosszabb bekövetkezésétől lehet félni. Remélik, hogy a hajózás megnyiltával a beteg idehozható lesz.

Zágráb, febr. 20. (O. É.) A szerbek közt legujabban nyilvánuló politikai tünetek nem csekély aggodalmat keltettek horvát körökben. Ez irányzat paralyzálása czéljából egyesületet szándékoznak létrehozni, mely a szerbek és a horvátok közti testvéries egyetértés helyreállitására fog törekedni. Az egyesület állitólag a politika teljes kizárásával társadalmi czim alatt fogna müködni, melynek élére az ismert Makanetz áll. A «Pozor» és a «Narodne Novine» ma közlik az ezen ügyre vonatkozó azonos nyilatkozatot.

Bécs, febr. 20. (B. K.) A ma kiadásra kerülő rendeletek lapja a cs. kir. hadsereg számára a következő legfelsőbb elhatározásokat közli: kineveztettettek *Werner* Antal vezérőrnagy, müszaki főnök az 1. hadtestnél, ideiglenes várparancsnokká Przemyslben, szolgálatának továbbfolytatása mellett, galicziai erőditményépitési igazgatói minőségben és számfölöttvitel mellett a müszaki törzskarban, továbbá Kirchner ezredes a müszaki törzskarban, müszaki és erőditményépitési igazgató Krakóban — müszaki főnökké az 1. hadtestnél. — Ezenkivül winterfeldi Pecchio Albert lovag, ezredes, a 65. gyalogezred parancsnoka, a harmad osztályu vaskoronarend egyidejü adományozása mellett, saját kérelmére átvétetett a nyugállományba. Hasonlóképen Fuduric János őrnagy, térparancsnok Mostárban, saját kérelmére átvétetett a nyugállományba. — Fiedler Nándor ezredes kineveztetett a 65. gyalogezred parancsnokává.

Bécs, febr. 20. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) A Kaminski-ügyben tegnap és tegnapelőtt Volski tanut hallgatták ki. A kihallgatás 10 órán keresztül tartott. Kaminskit még a héten ki fogják hallgatni.

Sztaniszló, febr. 20. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) A vasutak főigazgatósága vizsgálatot inditott meg amaz előmunkálatokra nézve, a melyekről a Kaminski-ügyben a transverzális vasutra vonatkozólag szó volt. Kaminski mellett a pártja mind határozottabban lép föl, hivatkozik a város emelése érdekében tett eltagadhatlan érdemeire s mindent elkövet, hogy megtartsa polgármesteri állásában.

Prága, febr. 20. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) A «Pokrok» a cseh klubnak ama kivánságait fejtegeti, melyeket még ez ülésszak alatt teljesiteni kell. Ezek az óhajok az orvosi fakultásra, cseh ipariskolák felállitására, a cseh-morva transzverzális vasut épitésére, és a hivatalos nyelvnek a törvénykezés terén való szabályozására vonatkoznak. Az emlitett lap azt mondja, hogy Conrad miniszternek az orvosi fakultással szemben táplált ellenszenvét meg kell törni.

Prága, febr. 20. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Rudolf koronaherczeg ma Auersperg Carlos herczeget ¾ órai látogatással tisztelte meg.

Prága, febr. 20. (Az «Egyetértés» távirata.) A «Narodni Liszty» szükségesnek tartja konstatálni, hogy az iskolatörvény-novella az osztrák állampolgároknak a vallás függetlenségén alapuló s alapitvány által biztositott szabadságát semmisitené meg.

Krakó, febr. 20. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Janovitz orvosnövendéket és Wojnarowska pétervári orvostan-hallgatónőt itt szocziálisztikus propagandacsinálás miatt elfogták.

Berlin, febr. 20. (Az «Egyetértés» távirata.) *Stefánia* trónörökösné nem jön Berlinbe s igy *Rudolf* királyfi egyedül lesz jelen a trónörököspár ezüst lakodalmán, melyet e hónap 28-dikán ünnepel meg az udvar. Az angol királynőt lord Sackville kamarás és du Plat fölovászmester fogja képviselni. E hónap utolsó napján vagy márczius elsején általános kivilágitás lesz Berlinben.

Bayreuth, febr. 20. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) *Lajos bajor király* tegnap éjjel egész váratlanul ide érkezett. A király külön vonaton jött Schnabelveisz nevü kisebb keresztező állomásig, a hol a postamesternél már délben távirati uton négy lovaskocsit rendeltek. Tizenketted fél órakor érkezett a király Wahnfriedba, Cosima asszony csak tiz órakor értesült a koronás vendég érkezéséről. A lépcsőn fogadta a királyt, és fél óráig társalgott vele. Ezután a kis Sigfriedet és Éva nevü leányát mutatta be. Wagner sirjánál több perczig időzött a király, mire visszakocsizott Schnabelveiszba, és onnét külön udvari vonaton tért vissza Münchenbe. Wagner egyik hüséges szolgáján kivül senki sem tudott semmit arról, hogy a király Bayreuthban volt. Lajos királyt csak egy szolgája kisérte.

Varsó, febr. 20. (Az «Egyetértés» távirata.) Pol. Corr. Az Oroszország és a vatikán közt létrejött egyezség következtében betöltik nemsokára a varsói érseki széket. Hir szerint *Popiel* püspököt nevezik ki érsekké.

Odessza, febr. 20. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) A dnieperi kerület főmarsalját, Nestroevet, hivatali hütlenség miatt elfogták.

Róma, febr. 20. (Az «Egyetértés» távirata.) A «Capitale» arról értesül, hogy *Cortit* nevezik ki pétervári nagykövetté s helyébe *Greppit* küldik Konstantinápolyba.

Róma, febr. 20. *A pápa megválasztatásának* ötödik évfordulója alkalmából a bibornokok üdvkivánatait fogadta és magán könyvtárában cerclet tartott. Ez alkalommal *Hergenröther* bibornokkal történelmi tanulmányokról, *Ledochowski* bibornokkal Lengyelország ügyeiről, *Howard* bibornokkal Angolországról és *Paolival*, Románia adminisztrátorával a keleten jelentkező katholikus mozgalomról beszélgetett.

Róma, febr. 20. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) A pápa trónraléptének 5-dik évfordulója alkalmából 10,000 lirát osztatott ki a szegények közt.

Róma, febr. 20. (Az «Egyetértés» távirata.) Az Osservatore Romano a pápa mindkét levelét szándékosan a pápa koronázásának ötödik évfordulója előtt való estén közölte. Habár a levelek nem tartalmaznak semmi ujat, mégis mint mondják a pápa békülékeny hangulatának bizonyitékát képezik. Ilyen értelemben irnak a klerikális lapok. A Voce della Verita mai számának első lapja virágos szegélylyel jelent meg, közepén az ismert koronázási emlékéremnek az elhalt Vittig által metszett képével. A szövegben van egy XIII. Leo pápa egyházi és politikai müködéséről magasztaló vers, melyben fel vannak sorolva a pápa által az egyháznak biztositott jótétemények, hangsulyozva van a Poroszországgal való jó egyetértés utjának egyengetése, az Orozországgal való kibékülés, a Spanyolországgal való barátságos szövetség megerősitése, valamint az Angolországgal való barátságos érintkezésnek megujulása; egyuttal hangsulyozza a vers Leo pápának Olaszországhoz és Rómához való szeretetét. Az emlitett lap a jövőre nézve szerencsés következtetést von le a felsorolt dolgokból. A vatikánban nagy fogadtatás van.

Konstantinápoly, febr. 20. (Az «Egyetértés» távirata.) Pol. Corr. A porta a *török-montenegrói határkérdésben* e hó 12-én körjegyzéket küldött szét melyben a kérdés kielégitő megoldására vonatkozó jóakaratát bizonyitja. Konstatálja azt, hogy a Czetinyében megkötött egyezség már végrehajtás alatt állott, mikor a maliseorok elhatározták, hogy az ő területökből nyolcz négyszög kilometernek való elvágásának is ellenszegülnek. Az összeütközés kikerülése végett Törökország a határvonalnak csekély megváltoztatását javasolta, egy jelentéktelen engedményt, melynek csak az a czélja, hogy a békés megoldást biztositsa. Az ottomán kormány fentartja elvállalt kötelezettségeit, és ki óhajtja kerülni azt az inczidenst, mely a létrejött egyezség végrehajtását akadályozza.

KÖZGAZDASÁG.

Temesvár, febr. 20. A József külvárosi Erzsébet-gőzmalomban alkalmazott molnárok egy része ma strikeolt. Hir szerint a többi munkás is meg akarja szüntetni a munkát. A strikeolás oka: differencziák a munkabér miatt.

Temesvár, febr. 20. A József-külvárosi szeszégető és finomitó gyár ma tartott közgyülésén bejelentetett, hogy a gyárnak a mult évben a tüzeset miatt 26,000 forintnyi vesztesége volt, minélfogva az idén nem fizethet osztalékokat.

Bécs, febr. 20. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Valószinüleg az osztrák északnyugati hajózási társulat 4½—5% osztalékot fog adni. A vasuti épitkezésre szükséges költséget 5% járadék kibocsátása által fogják fedezni.

Bécs, febr. 20. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) A Transport-társulat fuziója a tramway-társulattal szinte bizonyosnak vehető, csak arra nézve nem egyeztek még meg, hogy ez alkalomból uj részvényeket vagy kötvényeket fognak kibocsátani, valószinü, hogy az első módot választják.

Prága, febr. 20. (Az «Egyetértés» távirata.) A N. L. jelentik Bécsből: A vasuti bizottságnak jobboldali tagjai bizalmas ülésben, a melyen Pino kereskedelmi miniszter is jelen volt, elhatározták, hogy a csehországi transverzálvasutak épitésének több vállalkozó részére való kiadását elejtik. Ennek ellenében Pino miniszter kijelentette, hogy a kormánynak szándéka volt a vasut épitését egységárak mellett több vállalkozónak kiadni, de mindenesetre a kormány hatáskörében nem fog semmi megszoritást elfogadni.

Páris, febr. 20. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Boulevard-forgalom. 3 százalékos járadék 80, 5%-os 115.27. olasz 88.25, ottomán bank 7.37, szilard

Gazdasági egyesületeink szervezése.

A mezőgazdasági érdekképviselet képezi azon czélt, melyet hazánk gazdasági egyesületei vannak hivatva megvalósitani. Alig is kell emlitenünk, hogy e nagy feladatnak csak egyik másik egyesület volt képes ez ideig megfelelni, és igy nagyon is helyén valónak tartjuk a szövetségbe lépett gazdasági egyesületektől, hogy a mezőgazdasági érdekképviselet rendszeres fejlesztése czéljából folyó évi nagy gyülésünkre a gazdasági egyesületek szervezésének kérdését tüzték ki tárgyalásra.

E nagy gyülés tárgyaira vonatkozólag az országos gazdasági egyesület szövetkezeti szakosztálya e heti gyülésén szintén állást foglal, megadva a választ a már előzetesen megállapitott és a vidéki gazdasági egyesületeknek is megküldött tárgyalási kérdő pontokra. E megállapodások a szövetkezeti közgyülésen a többi gazdasági egyesületek válaszaival együtt kerülnek megvitatásra, és a hozott határozatok keresztülvitele az országos gazdasági egyesületre bizatik.

Az országos gazdasági egyesület szövetkezeti szakosztályának tegnapi üléséről, melynek tárgyát a most emlitett gazdasági egyesületek organizácziójának kérdése képezte, érdekesnek tartjuk a következőket közölni.

A tárgyalási pontozatok első kérdése igy hangzik:

1. Igényli-e a magyar mezőgazdaság, hogy a gazdasági egyletek rendszerre a «mezőgazdasági főtanács» organismusával kibővittessék?

E kérdésre vonatkozólag az elnökség a következő javaslatot teszi:

A mezőgazdasági termelés lévén az állam bevételeinek fő forrása, s azon vezértengely, mely körül az állami termelés egyéb tényezői forognak, nemcsak méltányos, de mellőzhetetlenül szükséges, hogy mindazon czélba vett törvényhozási intézkedések és kormányrendeletek, melyek a mezőgazdasági termelés viszonyaira közvetlenül, vagy közvetve érezhető befolyást gyakorolni hivatva vannak, mielőtt törvény vagy rendelet alakjában megjelennek, az ország legkiválóbb gazdasági szakférfiaiból alkotott tanács véleményezésén menjenek át.

E kérdésre vonatkozólag az elnökség a következő javaslatot teszi:

Szakosztály javasolja, hogy a tanács mintegy teljesen különálló testület tisztán a törvényhozás elé terjeszendő javaslatok s a kibocsátandó kormány rendeleteknek mezőgazdasági szempontból való véleményezésével foglalkozzék. Ezen főelven kivül a tanács felállitásánál követendő elveket ajánlja elfogadásra.

1. A tanács tagjai tiszteletbeliek legyenek.
2. Kivánatos lévén, hogy a tanács tagjainak egy része a gazdasági egyletek kifolyása legyen, a tanács összeállitásánál a tagok egyharmada az országos gazdasági egyesület tagjaiból választassék. A második két harmadat a miniszter tetszése szerint nevezze ki.
3. A tanács tagjainak betöltésénél figyelem legyen arra, hogy szakmánk legjelesebb theoreticus és practicus képviselői nyeressenek meg.
4. A tanács elnöke mindig a miniszter vagy államtitkárja legyen, titkárja a tanácsnak e czélra felkért valamely tagja, jegyzője valamely miniszteri tisztviselő.
5. A tanács belső beosztása a földmivelési miniszterium szak-beosztásának megfelelő legyen.

Gr. **Keglevich** István szükségesnek tartja ugyan a tanács felállitását, de nézete szerint e kérdés összefügg az összes vidéki gazd. egyesületek szervezésének kérdésével. Első feladatnak tartja a vidéki gazdasági körök létre hozatalát. Osztassék fel az ország gazdasági, nem politikai kerületekre, melyek mindegyikében megyei és kisebb gazd. egyletek, illetve körök állittassanak fel. Gondoskodni kellene arról, hogy ezen egyesületek kiadásai, minő egyrészt titkári fizetés, egyleti helyiség bér, másrészt az egylet tevékenysége folytán létre jött kiadások, kellő fedezettel birjanak. A tanácsra vonatkozólag czélszerünek tartaná, ha a tagoknak legalább is fele a szövetségbe lépett gazd. egyesületek által, választatnék meg. Nézete szerint e tanács évente csak egy gyülést tartana, választmánya azonban állandóan müködnék, mely utóbbinak tagjai a gyülésekről szóló jelenléti bárczáik után dijaztatnának.

Gr. **Dessewffy** Aurél elnök szintén igen czélra vezetőnek tartaná, ha az ország gazdasági tekintetek szerint kerületekre oszlanék, s e kerületek mindegyikében, külön gazd. egyletek állittatnának fel. Azonban tekintetbe kell vennünk, hogy ezen eszme megvalósitása igen nagy nehézségekbe ütköznék, különösen azért, mivel a már meglevő gazd. egyesületeket egyszerüen mellőzni nem lehet.

Gróf **Apponyi** Albert az elnökség által tett előterjesztés és gróf Keglevich inditványa között nem lát lényeges eltérést. Az előbbi a felállitandó tanács tagjainak egyharmadát, gr. Keglevich felét kivánja a szövetkezetbe lépett gazdasági egyesületek által megválasztatni. Ajánlja, hogy ezen számok helyett az elnökség által beterjesztett szövegben csupán az mondassék ki, hogy a gazdasági tanács tagjait részben a szövetségbe lépett gazdasági egyletek választják meg, részben a miniszter nevezi ki.

Rakovszky István ellenkezőleg igen nagy ellentétet lát az elnöki és gróf Keglevich István inditványai között; szóló a jelen viszonyokból indul ki és igy egyetért az elnökkel, hogy a gróf Keglevich István radikális eljárása keresztül vihetetlen. A gazdasági egyesületek kell, hogy társadalmi téren hassanak és buzditsanak és ily feladatra valakit kötelezni, egyesületeket parancsszóra felállitani nem lehet. Az önmegadóztatást sem jogosultnak, sem méltányosnak nem tartja. Végre gróf Keglevich Istvánnal szemben kénytelen kijelenteni, hogy ha a felállitandó gazdasági tanács évente csak egy gyülést tart, aligha fog nagy eredményeket felmutathatni. Elfogadja az elnöki előterjesztést, csupán azt ohajtaná még felvétetni, hogy a tanács jegyzőjét a miniszter, az előadó titkárt azonban maga a tanács nevezze ki.

Gróf **Dessewffy** Aurél elnök a gróf Károlyi Sándor által óhajtott kapcsot, a tanács és az orsz. gazd. egyesület között abban véli feltalálni, hogy a tanács tagjaiul ugy is csak a gazdasági egyesületek tagjaiból lesznek megválasztva.

Gróf **Károlyi** Sándor szükségesnek tartaná, hogy a tanács elé kerülő tárgyak előbb az orsz. gazd. egyesület szakosztályában vitattatnának meg. Rakovszky István ellen felhozza, hogy nem tartja jónak, hogy ha a gazdasági egyesületek szervezkedését, fejlődését magukra ezen egyesületekre bizzuk. Ezen az uton csak is a már fejlett gazdasági viszonyokkal biró megyékben várhatnánk javulást. Szerinte a gazd. egyletek létesitését törvényhozásilag elrendelni szintén nem volna helyén, de igenis szocziális uton kellene a szövetségbe lépett gazd. egyleteknek arra törekedni, hogy az itt közösen megállapitott eszméket vidékükön s minél hathatósabban terjesszék. Az 1 frt földadó után fizetendő fél kr. kivetését ő is igazságtalannak tartaná.

Gróf **Dessewffy** Aurél elnök az önmegadóztatást kivánatosnak tartja, mivel gazd. egyesületeinek legtöbbje éppen a pénzhiány miatt nem képes müködni. A tervezett megadóztatás szerint körülbelől 200,000 frt gyülne be, ugy hogy a jelenleg fennálló gazd. egyesületek mindegyikére átlag 3000 frt jutna, mely összeg a közgazdasági előadók felügyelete alatt, tisztán gazdasági czélokra volnának forditandók, kivánatosnak tartja a tervezett önmegadóztatást, mert ez által meglesz törve azon közönyösség, melylyel a gazdák nagyrésze a gazd. egyesületek iránt, még mai napig viseltetik, kivánatos, mivel nincsen kilátás arra, hogy az országgyülés a gazd. egyesületek dotatiójára a jelenleginél jóval tetemesebb összeget szavazna meg, és végre, mert az arányos elosztása ezen begyülendő összegnek megszüntetné a protekcziót.

Rakovszky István félreértett szavainak helyre igazitása után

Hegedüs Sándor szólalt fel. Szerinte a tervezett gazd. tanács nem volna egyéb, mint a miniszteriumnak hü lenyomata, mely még részletes felosztásában is megfelelne a miniszterium osztályainak. Talán pesszimussal vádolják, ha más részt azt állitja, hogy a tervezett megadóztatás a gyakorlatban korántsem vezetne oly eredményekre, mint azt itt várják. Biztosan állithatja, hogy bizonyos dolgok elintézésénél tapasztalt tévedéseknek rendesen az volt az oka, mivel a miniszterium az illető kérdésben nem szerezhetett több irányu tájékoztatást. Éppen ezért a tanácsot mint vegyes bizottságot szeretné szervezni, mert ez sok oldaluságánál fogva sokkal inkább képezhetne a miniszterium számára véleményező testületet. Az önmegadóztatás helyett jobbnak vélné, ha az állam kimondaná, hogy gazd. egyesületek kiadásaihoz egyharmaddal hozzá járul. A földadóra kivetett ½ kr behajtása, tekintve a kisebb gazdák apró parczelláit, óriási nehézségekbe ütközik. Végre felemliti, hogy a tervezett gazdasági tanács felállitása után az orsz. gazd. egyesület tevékenysége lenne megbolygatva, mert vagy az egyik, vagy a másik testület vinné a főszerepet, de a kettő egyszerre soha.

Gróf **Dessewffy** Aurél elnök nem félti az országos gazdasági egyesületet nemcsak azért, mivel ennek hatásköre egészen más, mint a tervezett tanácsé, hanem mivel az orsz. gazd. egyesült helyzete, anyagi állapota az enyészettől mindig képesek lesznek őt megmenteni.

Kodolányi Antal a miniszteriumban kivánja első sorban az átalakitást megtenni, a hol minden főbb gazdasági ágra külön osztálytanácsos kellene. Előbb minden ügyet az országos gazdasági egyesületben kellene letárgyalni, és csak ezután kerülnének azok a tanácshoz; a ½ kros megadóztatást pártolja.

Gróf **Keglevich** István az általa ajánlott radikális eljárásra vonatkozólag megjegyzi, hogy ő azt kivánja, hogy minden földbirtokos viselje a terheket, ha a hasznot huzza. A szomszéd államokban is vannak külön álló, régibb keletü egyesületek, a melyek azonban mindaddig, mig az állam által tervezett keretben nem müködnek, államsegélyben nem részesülnek.

Erre a két első pontra vonatkozó előterjesztése az elnökségnek Rakovszky modositásával, a külön jegyző és titkárt illetőleg elfogadtatott.

3. Kivánatos-e, hogy a törvényhozás által a gazdasági egyesületek támogatására megszavazott állami segély kiosztásánál jelenleg követett s az egyesületek egyenetlen müködése által némileg indokolt eljárás a jövőben mellőztessék s a szétosztás bizonyos megállapitott rendszer szerint eszközöltessék?

E kérdésre vonatkozólag az elnökség a következő javaslatot teszi:

Az igazgató ág érzete követeli meg, hogy a törvényhozás által megszavazott s a gazdasági egyesületek dotácziójára forditandó összegek arányosan osztassanak el a gazdasági egyesületek között s ennél fogva a mi a szétosztásnál követendő rendszert illeti, az alább következő pontoknak megfelelőleg a szakosztály két alternativ javaslatot tesz, t. i. az esetben, ha a megyei, vagy megyei jeleggel felruházott vidéki egyesületek s a területükön müködő gazdakörök vagy fiók-egyesületek s anyagi és erkölcsi összeköttetése helyeseltetik, az esetben az országos és az erdélyi gazdasági egyesületnek, valamint a megyei vagy vidéki egyesületeknek fontosságuk és kifejtett tevékenységük mérvében ugyan, de lehetőleg arányosan — az esetben pedig, ha az előbbi feltétel el nem fogadtatnék, minden önállóan müködő egyesületnek szinte fontosságuk s kifejtett tevékenységük mérvében s lehetőleg arányosan nyujtandó az államsegély.

Dorner Ede az elnöki válasz helyett jobbnak vélné kimondani azt, hogy óhajtandó volna, hogy a gazdasági egyesületek költségei egyharmad részben az állam által fedeztessenek.

Apponyi Albert gróf beismeri, hogy az elnöki propozitzió tágkörü, de szükségesnek tartja, ha azt akarjuk, hogy a miniszter üdvösen rendelkezhessék. A felosztásnál csupán arra kiván sulyt fektetni, hogy a felosztandó összeg a gazd. egyesületek között ezeknek fontosságuk és kifejtett tevékenységük figyelembe vételével történjék. Ennek elfogadása után áttért az ülés a 4. kérdő pontra, mely igy szól:

4. Mily elveken nyugodjék az államsegély szétosztása?

E kérdésre vonatkozólag az elnökség a következő javaslatot teszi:

Az államsegély kiosztására vonatkozó elveket illetőleg a szakosztály figyelembe véve az államsegély természetét, csak olynemü eszközlésekre véli megadandónak az államsegélyt, a melyek által ösztönzés nyujtatik valamely mezőgazdasági ág előmozditására, — tehát: dijazások, kiállitások, versenyek, tenyészállat vásárlások elősegitése stb. efféle, de ugyanezen szempontból nem helyesli, hogy ily segély az egyesületek adminisztrativ kiadásaira forditassék.

Kivételt e tekintetben csakis a titkárok fizetésénél tart óhajtandónak, melynek részleges fedezését állami segélylyel oly egyesületeknél, melyek keletkezésük rövid kelte vagy azon oknál fogva, hogy állandó titkárt még nem alkalmaztak, társadalmi uton még a legszükségesebb eszközöket sem birják egészen összehozni, kivánatosnak tartja mindaddig, a mig az ily egyesület saját vagyonforrásai már annyira gazdagodtak, hogy ily támogatást többé nem igényel.

Gróf **Károlyi** Sándor az állam által nyujtandó segély felhasználásánál első sorban a titkárok fizetését tartaná fedezendőnek, mivel csakis fizetéses és szakképzett titkárokkal biró egyesületek fognak feladatuknak megfelelni.

Kodolányi Antal a tanácsra bizná az államsegély felosztását. **Ordódy** Lajos szerint a tanács csupán a törvényhozási intézkedéseknél tekintetbe veendő gazdasági czélokat volna hivatva érvényesiteni.

Gróf Keglevich István az államsegélyt egyáltalában nem tartja czélszerünek és szükségesnek és igy annak szétosztásához nem is szól.

Ezek után a többség a 4-ik pontra vonatkozó elnöki javalatot elfogadja.

5. A gazdasági egyesületek irányban érdeklődés általánositása czéljából nem mutatkozik-e kivánatosnak az önmegadóztatás elvének kimondása, vagyis a fizetett adó arányában pl. minden adóforint után ½ krnak a végből való kivetése, hogy ezen járulék a gazdasági egyesületek segélyezésére forditassék?

E kérdésre vonatkozólag az elnökség a következő javaslatot teszi:

Ép azon elsőrangu szerepnél fogva, melylyel a mezőgazdasági termelés az állami termelés összeségében bir, de másrészt a nagy nemzetközi versenynél fogva, mely a gazdák részéről a legéberebb őrködést s a gazdasági rendszerektől a legéletrevalóbb mozgékonyságot követeli meg, van szükségünk erős alapokon nyugvó és a jövő müködés feltételeivel kellően felruházott gazdasági egyesületekre. Minthogy pedig az egyesületek czélszerü müködésének első feltétele az, hogy a legnélkülözhetlenebb anyagi eszközök birtokában legyenek s minthogy társadalmi uton ezen eszközöket csak részben lehet elérni, ennélfogva vált az minden európai államban, de nálunk is elfogadottá, hogy a gazdasági egyesületek államilag segélyeztetnek. Tekintve azonban azt, hogy az egyesületek müködése közhasznu, melyből közvetve minden termelő előnyt huz, továbbá azt, hogy hazánkban még mindig nagy gazdasági elmaradottságunknál fogva erősebb eszközökre van szükség, mint más kulturális tekintetben előrehaladottabb államokban, a szövetkezeti szakosztály helyesli és elfogadásra ajánlja, hogy minden földmiveléssel foglalkozó állampolgár egyenes földadó forint után fél krajczár pótlékkal terheltessék meg, s az e czimen befolyó összeg egészen a gazdasági egyletek dotácziójára forditassék. Ha ezen inditvány el nem fogadtatnék, akkor szakosztály azon alternativ javaslatot ajánlja elfogadásra, hogy a gazdasági egyesületeknek adott államsegély a jelenlegi 40000 frtról legalább 120,000 frtra emeltessék.

Tavaszy Antal és gróf **Keglevich** István felszólalásaik után az elnöki javaslat ezen pontra is elfogadtatott.

—

Az *orsz. gazd. egyesület* szövetkezeti szakosztálya ma folytatta ama javaslatok tárgyalását, melyek a gazdasági egyesületek szervezésének tárgyában a szövetségi nagygyülés elé terjesztendő kérdő-pontokra nézve mint megállapodások fognak benyujtatni. A mai ülésen jelen voltak: Elnök gróf Dessewffy Aurél, gróf Keglevich István, gróf Károlyi Sándor, gróf Apponyi Albert, Kerkapoly Károly, Kégl György, Szontagh Albert, Mannlicher Robert, Koppely Géza, Miklós Gyula, Tavaszy Antal, Reusz Henrik, Fehér Miklós, dr. Szabó Ferencz, jegyző Ordódy Lajos.

Elnök megnyitván az ülést, felolvastatja a 6-ik kérdőpontot, mely igy szól:

6. Kivánatos-e az, hogy gazdasági egyesületeink az országos magyar gazdasági egyesülettel szerves anyagi és szellemi kapcsolatba lépjenek?

Ezen kérdőpontra az elnökség a következő előterjesztést teszi: Hogy az országos gazdasági egyesület és a megyei és vidéki egyesület közötti szellemi forgalom minél élénkebbé s a központi és megyei s vidéki egyesületek együttes tevékenysége minél üdvösebbé fokozódjék, az a szakosztály egyik legélénkebb ohajtása. Azonban részint Magyarország nagyobb területe s a fentjelzett czél érdekében nem tartja szükségesnek, hogy az országos és megyei, illetve vidéki egyesületek között oly nemü szerves anyagi és szellemi összeköttetés tervbe vétessék, a milyen az egyes német államok Landes kulturrathjai és alsóbb rangu egyesületei vagy a belga conseil superieur s a kerületi s alsóbb rangu egyesületek között létezik, de másrészt, mert nem tartja üdvösnek, hogy a központi gazdasági egyesületek s a vidéki gazd. egyesületek lokális érdekeibe beleavatkozzék.

Ezen pont változtatás nélkül elfogadtatott.

Következett a 7-ik kérdés, mely következőleg szól:

7. Ha a szoros szellemi és anyagi kapcsolat nem tartatik üdvösnek, nem lenne-e czélszerü a jelenlegi, nem kényszeren alapuló, hanem szabad elhatározással létrejött országos szövetségét egyesületeinknek oda fejleszteni, hogy mint egyesületek képviseletén alapuló testület, mind azon napirenden levő és a mezőgazdaság érdekeit szorosan érintő országos kérdések, tehát állami és törvényhozási intézkedések vagy intézkedésekre ösztönző kezdeményezéseket, melyek mezőgazdasági viszonyainkra bizonyos hatást gyakorolnak, vagy ilyet gyakorolni hivatva vannak, rendszeres tárgyalás alá venni képes legyen?

A szakosztály elnökségének javaslata e kérdésre vonatkozólag igy szól:

Az országos és megyei illetve vidéki egyesületek között létező szövetség mai alapja még mindig csak kezdetlegesnek tekinthető. Az autonom jogok sérelme nélküli szövetségnek oda kell fejlődni, hogy nemcsak egyes közgazdasági kérdések jussanak elintézés alá, hanem oly nemü központját képezze a szellemi munkásságnak, mely miként az ideg-rendszer központja a külszervek által minden benyomást felfog, hogy az okozott visszahatást ismét visszajuttassa a külszerekig, azonképen a szövetségnek is oly módon kell szervezve lenni, hogy az összes mezőgazdasági életnek az ország legtávolabbi részeiben is nyilvánuló mindebb fontosabb mozzanatai ezen központ felé törekedjenek s a központ munkásságának eredménye a legtávolabbi külszerekig is eljusson, hogy igy az egész országban egy egységes s a nagymérvü felkarolás által valóban hatályos lendület adassék a mezőgazdasági fejlődésnek. Hogy ily fejlesztése az egységes müködésnek lehetséges, azt a franczia központi egyesülete a societé des agricultures de France berendezése ajánlja, mely 16 évi fennállása óta eddig páratlan tökélylyel oldotta meg a feladatot, s azért ezen már kipróbált berendezésnek megfelelőleg a szakosztály javasolja, hogy a szövetség ujjaalkotását czélzó következő pontozatok elfogadtassanak. 1. Az országos magyar gazdasági egyesület s a megyei illetve vidéki egyesületek közötti összeköttetés valamint eddig ugy ezentul is alakilag az által nyer kifejezést, hogy az utóbbiak az elsőbe testületileg alapitó tagokul belépnek. 2. A szövetkezeti szakosztályban egyesitett egyletek nagygyülése több napi ülésszakra bővitendő ki. 3. Ezen évi ülésszakon az egyesületek magukat kiküldöttek által képviseltetik. 4. Ezen évi ülés zakon tárgyalás alá veendők a) a megyei egyesületek szakosztályai által ajánlatba hozott ügyek, b) a megei egyesületek által ajánlatba hozott ügyek. 5. Az ülésszak napirende megelőzőleg egy hónappal az orsz. gazd. egyesület igazg. választmánya s a szövetségbe lépett egyesületek által megállapitandó és köztudomásra hozandó. 6. A tárgyalandó kérdések, ne csak a közgazdasági, hanem az elméleti és gyakorlati gazdaság ágából veendők. 7. Hogy a nagyszámu kérdések tárgyalása a nagygyülésen gyorsan folyhasson le, a közgyülés tagjai 12 szakosztályra oszlanak, melyek tanácskozva kiosztott kérdések fölött, a tárgyat előkészitve a szakosztály véleményes javaslatával hozzák a közgyülés elé. 8. Minden inditványba hozott kérdés az vagy mas e czélra felkért tag mint előadó által referáltatik a szakosztály előtt, s ugyanaz rendszerint referense a tárgynak s a hozott javaslatnak a közgyülés előtt is. 9. A nagygyülés határozatai, melyekkel szemben az orsz. gazd. egyesület külön állást foglalhat ugyan, de azokat meg nem másithatja, az orsz. gazd. egyesület igazgató választmánya által foganatosittatnak.

10. A közgyülés gyorsirói jegyzőkönyve minden évben kinyomatik és az összes tagoknak megküldetik.

11. Az orsz. gazd. egyesület felváltva az ország különböző vidékein a vidéki egyesületek közremüködésével 1—3 évenkint kongresszusokat tart.

12. Az orsz. gazd. egyesület felváltva az ország egyes részeiben az illető vidék egyesületeivel szövetkezve, a vidék termelési viszonyainak megfelelő nagyobb szabásu kiállitásokat és versenyeket rendez.

Ezen pont felett élénk eszmere indult meg. Gr. **Keglevich** István hiányául rója fel, hogy a gazdasági egyesületektől az kivántatik, mikép az orsz. gazd. egyesületbe alapitó tagul belépjenek. Azonkivül nem látja, hogy provideálva lenne az egyesületek szavazati jogának megállapitására nézve, melyre nézve teljes paritást kiván.

Gr. **Károlyi** Sándor legczélszerübbnek vélné, ha minden egyesület egy kiküldött tagja birna szavazati joggal.

Ordódy Lajos helyteleniti gr. Keglevich István felfogását az egyesületeknek mint tagoknak belépésére nézve. Kell egy formának lenni, melyben az összeköttetés az országos és a vidéki gazd. egyesületek között kifejezést nyerjen, s ez vagy szoros anyagi és szerves lehetne, mint az Németországban van, melyet azonban senki sem óhajt, vagy tisztán szellemi, mint Francziaországban, a hol szinte nem találtak más módot, mint a mely a javaslatban proponálva van. Minthogy gr. Keglevich István e két mód helyett egy harmadik jobbat nem ajánl, kéri az eredeti szövegnek meghagyását. Ami az egyesületek képviseltetésének preczizirozását illeti, nem osztozik előtte szólókkal, mert a teljes paritás elvét az országos gazdasági egyesület által elfogadhatlannak tartja. Különben is szellemi tevékenységről levén szó, nem fektet arra sulyt, hogy az egyesületek mennyi tagjaikat szavaztatják, azt majd csak a jövő fogja megmutatni, hogy szükséges e e tekintetben valamely megállapodás.

Kerkápoly Károly és gr. **Dessewffy** Aurél felszólalása után az eredeti szöveg elfogadtatott.

A 8-ik pont a következő:

8. Ha az egyesületek ily módon szervezett szövetsége elegendő kapcsolatot nyujt, egyesületeink összhangzatos együttmüködésére, nem lenne-e czélszerü, ha a megyei vagy a megyei egyesületek jellegével biró vidéki egyesületek a fiókegyesületekkel vagy azok szerepkörével és terjedelmével biró gazdakörökkel, melyek a nagykiterjedésü megyék egyes külön jelleggel biró termelési vidékein keletkeznek s már a kisbirtokosok bevonására is alkalmasak, szoros szerves összeköttetésbe lépnének?

Elnökség javasolja, hogy a megyei, vagy megyei jelleggel biró vidéki egyesületeknél a megyei központi és a járási fiókegyesületek s gazdakörök között már szellemi s anyagi tekintetben egyaránt szerves összefüggés létesittessék. A megyék kisebb területe, közigazgatási tekintetbeni egymáshoz tartozandósága egyaránt indokolják, hogy egy közgazdasági területen egységes irányban történjék a munkálkodás. E kérdéssel kapcsolatosan óhajtandónak tartja a szakosztály, hogy oly esetekben, midőn a megye közigazgatási és közgazdasági központjai nem esnek egybe, s ennélfogva a központositás kibékithetlen érdekellentétek folytán örökös surlódásokat idézne elő, a központositás ne erőszakoltassék, hanem, a jövő fejlődés tekintetéből ugy az ily természetü egyesületek, mint a már most létező s tekintélyes ügykörrel biró vidéki egyletek müködési területének határai az érdekelt egyesületek által a földmivelési miniszterium közbenjöttével pontosan megállapittassanak.

Következett a 9-ik pont.

9. Ha e felfogás helyes, ugy nem lenne-e czélszerü ezen összeköttetés létesitésénél a német államokban elfogadott azon elvet alkalmazni, mely a Kreisvereinek és fiók egyesületek kapcsolatánál érvényben áll, t. i. azt, hogy a fiókegyesületek külön, mérsékeltebb, tehát a szegényebb sorsu gazdák osztályának hozzájárulását is megengedő tagdijakat szedjenek, és ezen tagdij-jövedelem bizonyos hányadát a megyei egyesületek beszolgáltassák, a megyei gazdasági egyesületek gyülésein meghatározott számu kiküldöttekkel resztvegyenek, de viszont a megye, vagy vidéknek szánt állami segély s a biztositó társulatokkal való kapcsolatból származó jövedelem bizonyos hányadában részesüljenek?

A szakosztály észrevétel nélkül magáévá tette az elnökség következő javaslatát: A megyei egyesületek vagy a földmivelési miniszterium által megyei jelleggel felruházott vidéki egyesületek a fiókegyesületekkeli összeköttetésénél a szakosztály a német rendszer szerinti összefüggést tartja czélszerünek, s azért javasolja, hogy a megyei vagy vidéki központi egyesületek, nagyobb fiókegyesületek a kisbirtokosok által is elviselhető kisebb tagdijakat vessenek ki. A fiókegyesületek belügyét saját müködési területük szükebb érdeke szabja meg, — ellenben a megyei érdekeket már meghatarozott számu kiküldöttek által a központban kisérik figyelemmel, hogy továbbá, mely központ e fiókegyesületeket a megye határán tul kifelé is képviselje. Épen ezen szoros viszonynál fogva természetszerüleg következik, hogy anyagi tekintetben is a kapcsolat egymásba olvadó legyen, — tehát hogy a fiókegyesületek egy közös megegyezés utján megállapitandó százalékát jövedelmeinek a központnak, a központi ügyvitel fedezésére beszolgáltassák, másrészt ellenben, hogy a megye vagy vidéknek szánt állami segély s a biztositó társulatokkal származó kapcsolatból folyó jövedelem bizonyos, szinte kölcsönösen megállapitandó hányad a központi egyletek által e fiókegyesületeknek átengedtessenek.

A 10. a, b, c pont a következő:

10. Minthogy az egyesületek rendszerében a taktikai egységet a megyei, vagy azok jellegével biró vidéki gazdasági egyesületek képezik, nem lenne-e szükséges azok szervezetében oly közös formákban megállapodni, melyek ugy önálló, mint központfutó irányban összhangzatos és egységes müködésükhöz okvetlenül igényeltetnek, nevezetesen:

a) Fenntartható-e továbbra is azon még tulnyomóan követett szokás, hogy a megyei gazdasági egyesületek titkari állásai csak mellékfoglalkozást képezzenek?

b) Ha a nagygyülés az állandóan rendszeresitett, illő javadalmazással ellátott titkár alkalmazásának szükségességét mondja ki, — nem volna e üdvös annak kimondása is, hogy ily titkári állásra csak elméletileg és gyakorlatilag szakképzett egyének neveztessenek ki.

c) Minthogy tapasztalás szerint az egyesületek anyagi forrásainak kikutatása és kihasználására a fizetéses állandó titkárok eszméjének elfogadása által jut legsikeresebben, helyeslendő-e, ha azon ideig, mig az illető egyesület anyagi erejét kellőleg kifejtheti, az államsegély részben a titkárok fizetésére is kiterjesztetnék.

Az *elnökség* által előterjesztett javaslat:

Minthogy a rendszeres és folytonos müködés egyik mellőzhetlen feltétele az, hogy a megyei és vidéki egyesületek állandó és jól javadalmazott s rendszerint elméletileg és gyakorlatilag képzett a gazdasági egyesület ügyeivel foglalkozó titkárokkal birjanak, — szakosztály javaslatba hozza, hogy ezen föltétel minden egyesülettől, mely állami segélyére igényt tart, szorosan megköveteltessék, — s a titkár fizetéséhez való állami hozzájárulásra nézve a 4-ik pontnál levén javaslat téve, a 10. c pontot kihagyandónak véli.

Ezen javaslat grf **Keglevich** István, **Kerkápoly** Károly és az elnök felszólalásai után elfogadtatott.

Következett a 10-ik d pont, melyre a javaslat a 9-ik pontban megtétetvén, itt elhagyatik.

A 10-ik c pontra, mely igy szól:

e) Tekintve azt, hogy Németországban általában de némely hazai egyesületünknél is nevezetes vagyoni forrásul bizonyult a biztositó társulatokkal kötött egyezmények folytán származó jutalék, nem lenne ajánlatos, ha ily nemü szerződések megkötése valamennyi megyei egyesület által czélba vétetnék? Alapeszméül fogadva el ilynemn szerződéseknél, hogy az egyesületek nemcsak, hogy magasabb dijtételek keresztülvitelére nem használtatják fel magukat, de ezen szerződés általbiztositási előnyöket is eszközölnek ki tagjaik számára.

Az *elnöki* javaslat: Szakosztály javaslata az, hogy tekintve mikép az egyesületek üdvös müködéséhez nagyon megkivántatik a pénzbeli források lehető kipuhatolása, ily forrással a biztositó társulatokkal kötött szerződések ajánlhatók, föltéve hogy a szerződések által nem annyira az aránylag csekély jutalék, hanem az egyesület tagjainak biztositási előnyei tartatnak szem előtt.

Gróf **Keglevich** István ellenzi a biztositó társulatokkal kötendő s hosszu idő tartamu szerződéseket, mig **Kerkápoly** és **elnök** pártoló felszólalásai után szakosztály javaslata elfogadtatott.

Következett 10-ik f pont, mely következőleg szól:

f) Figyelembe véve azt, hogy az ügynöki jutalék mily jelentékeny szokott lenni a biztositási ügyletek megkötésénél, továbbá azt, hogy az állandó iroda fentartása által mellékesen biztositási iroda felállitása is lehetségesnek bizonyult, nem lenne-e ajánlatos, ha a tagok biztositásainak feltétele végett a gazdasági egyesületekre magukat berendeznék s fokozatosan megyei biztositási főügynökségekké is átalakulnának, hivatkozva e tekintetben némely egyesületeink által elért nagy anyagi eredményekre.

A szakosztály *elnökségének* javaslata: Ugyanazon indokoknál fogva, melyek a biztositási jutalékoknak jövedelmi forrásul való felhasználását ajánlják, érdemel figyelmet, mint még jelentékenyebb jövedelmi forrás az ügynökség s később a főügynökség felállitása s azért a szakosztály ilyennek felállitását ajánlja annál is inkább, mert nem egy hazai gazdasági egyesületünk e tekintetben nagyon figyelemre méltó eredményeket ért el.

Gr. **Keglevich** István nem helyesli, hogy ezen javaslat a nagy gyülésnek ajánltassék, nem pedig azért, mert tapasztalásból mondhatja, hogy a gazdasági egyesületekre nézve ez rizikóval és nagy felelősséggel van egybekötve s nincs kizárva ennélfogva, hogy az egyesület érzékenyen meg is károsittassék.

Gróf **Károlyi** Sándor osztozik előtte szóló nézetében s nem ajánlja különösen oly egyesületeknek, melyek mig erre nézve kellő tapasztalatokkal nem birnak, felhasználja az alkalmat arra, hogy kiemelje, miszerint csak is az állami kényszer tüzbiztositás lenne az, mely a mezőgazdákra legüdvösebb lenne, s mely ezen kérdéseket a napirendről leszoritaná.

Kerkápoly K. szintén Keglevich gróf nézetéhez csatlakozik, s ajánlja, hogy ezen javaslat helyett Keglevich gróf indokolásának megfelelő javaslat fogadtassék el.

Ordódy Lajos kiemeli, hogy az indok, mely az elnöki javaslatnak ilynemü feltételére vezetett, azon törekvés, hogy kimutattassék egy oly forrás, melyből gazdasági egyesületeink közhasznu czéljaik eléréséhez szünkséges anyagi erőt gyarapithatják. Az államsegély csekélysége az, mely a gondolkozást ily utakra tereli s ha az államsegélynek kivánt fölemelése eléretnék, az esetben az ily törekvések maguktól is elesnének. Azon reményben, hogy az államsegély iránti óhajaink teljesedésbe mennek, hozzájárul Kerkápoly inditványához, melyet **elnök** határozatilag mond ki.

Következett a 10. h. pont, melynek szövege:

h) Tekintve azt, hogy a megyei egyesületek főleg az illető törvényhatóság szükebb gazdasági érdekeinek előmozditására vannak hivatva, nem lenne-e czélszerü általában gyakorlatba hozni, hogy a megyei gazdasági egyesületek támogatására a megyei törvényhatóságok költségvetésébe bizonyos összeg évről évre fölvétetnék?

Mire az *elnöki* javaslat: A csekély eszközök, melyekkel megyei egyesületeink nagy feladataihoz képest rendelkeznek, — a megyei segély igénybe vételét kivánatossá teszik, — tekintve azonban, hogy számos megyében ily megyei segélyek megadása már tényleg gyakorlatban is van, szakosztály elfogadásra ajánlja azon elv kimondását, hogy a megyei gazdasági egyesületek a törvényhatóság által külön, segélyezendők, s tekintve azt, hogy a megyék háztartásáról szóló törvényjavaslatban is gondoskodva van arról, hogy 3 százalékos pótlékot törvényhatóságok kivethessenek és közhasznu czélokra adományozhassanak.

E pontnál **Kégl** György szólal fel, s csak az indokolást óhajtja erősiteni még azzal, hogy annyival is inkább ajánltassék a megyei segély megszavazása, mert már ez évben is a megyék dotatiója 500,000 frttal fölemeltetett.

Ezen pótlással az elnöki javaslat elfogadtatott, következett a 11. a) pont.

11. Tekintve azt, hogy az egyesületek müködésének hatása nagy mértékben hatványoztatnék, ha ügykörükbe több fontos feladatot felölelnének és azt az ország minden részében egyidejüleg kezdeményeznék:

a) nem mutatkozik-e czélszerünek, tekintettel arra, hogy a megyei egyesületek fő feladata saját müködési területük mezőgazdasági viszonyainak kifejlesztése, (melynek sikeres eszközölhetése pedig a müködési terület viszonyainak teljes ösmeretét követeli meg) oda törekedni, hogy minden megyei gazdasági egyesület közgazdasági monographiájának leirása munkálatban vétetnék.

Mire az *elnöki* javaslat: a gazdasági szempontból vett monographiák, melyek a megye statisztikai viszonyait is lehetőleg feltárják, biztos támpontul szolgálván a teendő eszközlések irányának megválasztásánál, mielőtt foganatba veendők, hogy pedig e tekintetben egyöntetüség legyen az egyes megyék leirásánál a szövetkezeti szakosztály megbizatik, hogy egy ily monographia szabatos tervezetét kidolgozza, ezt a jövő nagy gyülés elé terjeszsze.

Ezen javaslat észrevétel nélkül elfogadtatott.

A 11. b) pontja a következő:

b) Tekintve azt, hogy a megyei gazdasági egyesületek fő tevékenységének az állattenyésztés előmozditására kell irányulnia, nem lenne-e ajánlatos, ha minden megyében egy tenyészterv állapittatnék meg, s mig e tenyészterv megtartása a viszonyok által igazolva van, az állatkiállitások vagy dijazással egybekötött vásárok megtartásával a tervezet által kijelölt irányban gyakoroltatnék hatás?

Mire az *elnöki* javaslat: a tenyésztervek gondos megállapitása kelléke levén az állattenyésztés öntudatos fejlesztésének, nagyon ajánlatos, hogy ily tenyésztervek ne csak szarvasmarha, hanem a ló, juh és sertéstenyésztés érdekében is megállapittassaak, s ha bizonyos idejü kisérletek a tervek helyességét igazolták, ugy ajánlatosnak tartja a szakosztály, hogy a kiállitásoknál kiosztandó jutalmazások ezen tenyésztervekkel összhangzásba hozassanak.

Ezen elnöki propoziczio eredeti szövegezésében elfogadtatott.

Következett a 11. c) pont.

c) Minthogy a tenyésztési viszonyok fejlődése a törzskönyvek behozatalát is mindinkább szükségessé teszi, de egyszersmind figyelembe véve a németországi Reichs Heerdbuch-Gesellschafft azon szerzett tapasztalását, hogy egy országos gyakorlati értékkel biró törzskönyv felállitása csak az esetben érhető el, ha a provincziális egyesületek már ily törzskönyvekkel birnak és azokat éveken át rendszeresen kezelik, nem lenne e helyén annak kimondása, hogy ezen gazdasági egyesületek, melyek müködési területén az okszerü állattenyésztés már némi lendületet nyert, ily törzskönyvet kebelükben felállitsanak és rendszeresen tovább vezessenek.

Elnöki javaslat: Az orsz. törzskönyvezésnek az összes egyesületeknek közremüködéséveli felkarolását, mint üdvös eszmét szakosztály javaslatba hozza; minthogy azonban az ez irányban egyesitett müködés részletei csak akkor tétethetnek eszmecsere tárgyává, ha e tekintetben egy kész javaslat áll rendelkezésre, szakosztály utasittassék egy ily tervezetnek kidolgozására s a nagygyülésen való bemutatására, azonban már most tartaná kivánatosnak a szakosztály, ha a megyei egyesületek közremüködésével a hazai tenyészetek adreszkönyvéhez szükséges adatok összegyüjtetnének és kiadatnának, mi által a hazai tenyészállat-forgalom és a tenyésztés emelése üdvösen előmozdittatnék.

Gr. **Keglevich** István azon észrevétele után, hogy már eleve mondassék ki, mikép csak a tiszta vér és importált tenyészanyagra terjedjen a készitendő tervezet, a javaslat elfogadtatik. Következik a 11. e) pont.

e) Az egyesületi értesitők fő feladata az lévén, hogy az egyesületi müködés eredményének közlése és a tervbe vett munkálatok előleges megbeszélése által az üdvös müködés hathatós eszközéül szolgáljanak s a tagok között a kapcsolatot állandóan fentartva, az érdeklődést ébren tartsák, — nem lenne-e helyén azon elvnek kimondása, hogy az «értesitők» a helyett, hogy egész általános érdekü czikkekkel töltetnek meg, oly irányban szerkesztessenek, hogy főleg a müködési terület szorosabb gazdasági érdekeivel foglalkozzanak s az illető egyesület által czélbavett hatások kellő előkészitésére törekedjenek?

Az *elnöki* javaslat, az egyesületi értesitők szerkesztésénél első sorban arra lenne figyelem forditandó, hogy mindazon mozzanatok közöltessenek, a melyek az egyesületi élet müködésében nyilvánulnak. Második törekvésnek annak kellene lenni, hogy a kis gazdák részére instrukczió, népszerü modorban irt czikkek közöltessenek, s csak harmad sorban vétessenek bele általános érdekü dolgozatok.

Kerkápoly Károly helyesli a javaslatot egészben, de a legutolsó részt kihagyandónak tartja.

Gr. **Keglevich** István nem ért ezen előterjesztéssel egyet, mert mig a központban nem rendelkezünk, egy jó szaklappal addig nem kivánhatjuk, hogy a vidéki egyesületek értesitői a kivánt helyes módon szerkesztessenek. Nagyon is helyén volna egy oly szaklapnak létrehozatala, mely egyrészt a gazdasági téren felmerülő napi kérdések tárgyalását tüzné ki főfeladatául, természetesen bevonva munkatársai közé az igazi szakembereket is, ugy gyakorlati, mint a tudomány mai szinvonalán álló elméleti képzettséggel készek volnának a gazdasági irodalmat fejleszteni, másrészt, mely szaklap kimeritő értesitést adna, mindazon gazdasági haladásról, mely nemcsak hazánkban, hanem a külföldön is akar a tisztán gazdasági tudományok terén, akár pedig a gyakorlat terén eléretnek. — Inditványozza, hogy szólittassanak fel a szövetségbe lépett gazdasági egyesületek, hogy egy ily központi értesitő létrehozatalához anyagi és szellemi támogatásukkal is hozzájáruljanak.

Gr. **Dessewffy** Aurél elnök óhajtaná, ha a vita csak a kérdés körül forogna, s több észrevétel nem tétetvén, a javaslat elfogadását határozatilag kimondja.

Következik a 12-ik pont.

12. Nem mutatkozik-e kivánatosnak az egyesületek országos szövetsége által megállapitott elvek alapján a gazdasági egyesületi ügy szervezetét törvényhozásilag is rendezni?

Mire nézve az elnöki javaslat: Kivánatos, hogy a gazdasági tanács szervezése, az állami segély megadása és kiosztása s az egyesületek hatásköre tekintetében hozott megállapodások értelmében törvényjavaslat nyujtassék be a törvényhozás elé.

Gróf **Dessewffy** Aurél nagyon kiemeli a javaslat szükségességét különösen az állami segély szempontjából.

Kerkápoly Károly csak a gazdasági tanács és államsegély érdekében kiván törvényhozási intézkedéseket a gazdasági egyletekre nézve ezt nem tartja óhajtandónak.

Szakosztály e javaslatot pártolja s annak értelmében állapodik meg.

S ezzel az egyesületek organizácziójának kérdése befejeztetvén, elnök felkéri a tagokat, hogy a biztositási ügy tárgyalása végett csütörtökön d. u. 4 órakor jöjjenek össze és az ülést eloszlatta.

A pénzintézeteknél elhelyezett tőkékből folyó jövedelemnek megadóztatásáról szóló törvény végrehajtása.

A m. kir. pénzügyminiszter, f. évi 5864. sz. alatt, a következő körrendeletet intézte valamennyi törvényhatósági közigazgatási bizottsághoz, m. kir. pénzügyigazgatósághoz, kir. adófelügyelőkhöz és kir. adóhivatalhoz, — a pénzintézeteknél elhelyezett tőkékből folyó jövedelemnek megadóztatásáról szóló 1883: VII. törv.-cz. végrehajtása iránt.

A pénzintézeteknél elhelyezett tőkékből folyó jövedelemnek megadóztatásáról alkotott, folyó 1883. évi február hó 2-án szentesitést nyert és az «Országos Törvénytár»-ban ugyanazon év és hó 7-én kihirdetett 1883. évi VII. t.-cz. a törvény 10. §-a szerint 1883. évi február hó 1. napjától kezdve lép érvénybe és végrehajtásával a pénzügyminiszter bizatott meg.

Ennek alapján a törvény végrehajtása iránt ezennel a következőket rendelem:

1. A törvény 1. §-a szerint «hitel-üzlettel foglalkozó s alapszabályaik értelmében pénzbetétek átvételére jogositott pénzintézeteknél, továbbá takarékpénztáraknál és mindazon intézeteknél, melyekkel takarékpénztári üzlet van összekötve, utalványok, betéti könyvek és egyéb betéti okmányok és folyó számla mellett gyümölcsözés végett elhelyezett tőkékből folyó jövedelem azon jövedelmekhez számittatik, melyek az 1875: XXII. t.-cz. szerint tőkekamat és járadékadó alá esnek.»

2. A törvény 2. §-a szerint «azon összeg után, mely az 1. §-ban emlitett tőkék kamatai czimén kifizettetik, vagy a betevő javára a tőkéhez hozzá iratik, 10% fizetendő tőke-kamat- és járadékadóul», mely adó után sem általános jövedelmi pótadó, sem törvényhatósági vagy községi pótlék nem vethető ki.

3. A három §. szerint «az 1. §-ban emlitett tőkék birtokosai az ezen tőkékből folyó jövedelmüket az 1875: XXII. t.-cz. 7. §-a értelmében adó alá bevallani nem tartoznak. Ellenben a pénzintézetek kötelesek ezen kamat-jövedelem összegét és pedig:

a) a kifizetett kamatok összegét évnegyedenkint, minden év márczius, junius, szeptember és deczember havának utolsó napján,

b) a tőkésitett kamatok összegét félévenkint minden év január és julius havának utolsó napján, a pénzügyminiszter által rendeleti uton szabályozandó módon, a kir. adóhivatalnak kimutatni és az ezen kamatok után a 2. §. értelmében járó adót egyidejüleg beszolgáltatni; jogositva vannak azonban arra, hogy ezen adót a kifizetett vagy a tőkéhez irt kamatokból visszatarthassák.»

Ezen §. határozmányainak pontos és szabatos foganatositásától függvén főképen az egész törvény czélzatának teljesülése: az illető pénzügyi közegek által e részben a következő eljárás lesz követendő.

a) Mindenekelőtt kötelesek a kir. adófelügyelők és kir. adóhivatalok a müködésük területén létező, a jelen törvény hatálya alá eső pénzintézetekről (takarékpénztárakról) egy külön álló «Jegyzék»-et vezetni és azt az ottan netalán keletkezett ujabb pénzintézetek (takarékpénztárak) beiktatásával időről-időre kiegésziteni.

b) Azon kimutatás mintája, mely szerint a pénzintézetek az 1. §-ban emlitett tőkék kamatai czimén kifizetett kamatok összegét a 3. §. a) pontja értelmében évnegyedenkint minden év márczius, junius, szeptember és deczember havának utolsó napján a kir. adóhivatalnak kimutatni és az ezen kamatok után a 2. §. értelmében járó adót egyidejüleg beszolgáltatni kötelesek, az A) betü alatt mellékeltetik.

Azon másik kimutatás mintája pedig, mely szerint a pénzintézetek a tőkésitett kamatok összegét a 3. §. b) pontja értelmében félévenkint minden év január és julius havának utolsó napján a kir. adóhivatalnak kimutatni és az ezen kamatok után a 2. §. értelmében járó adót egyidejüleg beszolgáltatni kötelesek, a B) betü alatt foglaltatik.

c) Ezen nyomtatványokat a kir. adófelügyelők a müködésük területén levő pénzintézetek itten tudvalevő számának megfelelő, egyelőre két évi időtartamra számitott mennyiségben már legközelebb az itteni állampéleti felügyelőség utján fogják megkapni, s kötelesek lesznek ezen nyomtatványokkal az emlitett pénzintézeteket a megkivántató mennyiségben a legkisebb késedelem nélkül két évi időtartamra oly felhivás mellett ellátni, hogy a részükre kiszolgáltatott nyomtatványok felhasználása és ezen kimutatásoknak időről-időre negyedévenkint, illetőleg félévenkint leendő beterjesztése mellett, a kifizetett illetőleg tőkésitett kamatok után járó adót az illetékes kir. adóhivatalnak mindenkor pontosan szolgáltassák be.

Megjegyeztetik itt, hogy az 1883. évi I. negyedévre, a kifizetett kamatok után járó adóról szerkesztendő kimutatásba az illető pénzintézet (takarékpénztár) által, tekintettel a törvény 10. §-ára, csak azon összegek lesznek felveendők és a k. adóhivatalba beszállitandók; mely adó összegek az 1883. évi február és márczius havakban szedettek be.

d) Ezen tőke-kamatadó elszámolására nézve utasittatnak a kir. adóhivatalok, hogy ezen tőke-kamatadót egy külön vezetendő és ezen felirattal: «Mellék-napló a pénzintézetek által az 1883: VII. t. cz. értelmében beszállitott tőkekamatadóról» ellátandó naplóban az illető pénzintézet (takarékpénztár) által beszolgáltatandó kimutatás alapján számolják el bevételben, az illető pénzintézetnek (takarékpénztárnak) a beszállitott adóösszegről szabályszerü nyugtatványt szolgáltassanak ki és az emlitett mellékanapló havi eredményét az egyenes adó alnaplóba vigyék át, a pénzintézetektől (a takarékpénztáraktól) átvett kimutatásokat pedig a bevételezési adatoknak azokra valreá vezetése után haladék nélkül az illető felügyelőnek küldjék át, a ki ezen kimutatások alapján köteles leend egy külön nyilvántartási jegyzéket vezetni, melynek segélyével a törvény 4. §-a értelmében a kezénél levő kimutatásokban foglalt adatok helyes vagy helytelen voltát, azoknak az intézet könyveivel vagy följegyzéseivel az alább következő 4. pontban emlitett összehasonlitása utján megállapithatja és a netaláni hátralékok behajtásáról kötelességszerüen gondoskodhatik.

e) Azon czélból, hogy ezen tőkekamatadó tartozás a pénzügyminiszterium egyenes adó és jövedéki számvevőségénél az egyenes adó főkönyvekben előirható, és a kir. adóhivatalok által bevételezett összegek helyessége ellenőrizhető legyen, a kir. adófelügyelő a kir. adóhivataloktól hozzá beérkezett kimutatások alapján köteles minden negyed, illetve félév lefolyta után egy külön utalványozási (előirási) jegyzéket szerkeszteni, melyben minden egyes k. adóhivatalnál aláirandó, fentemlitett adóösszeg tisztán és világosan kitüntetendő, — és köteles ezen jegyzéket a pénzügyminiszteriumi egyenes adó- és jövedéki számvevőségnek az adó befizetésére a törvény 3. §-ában kitüzött határnaptól számitandó tizenöt nap alatt beküldeni.

Ezen utalványozási (előirási) jegyzékekhez az egyenes adó nagy forgalmi nyomtatvány (III. 29. raktári szám) használandó fel.

4. A törvény 4. §-a szerint «a pénzintézetek a kimutatásban foglalt adatok helyességeért felelősek, és a k. adófelügyelő fel van jogositva arra, hogy ez adatok helyes vagy helytelen voltát a kimutatásnak az intézet könyveivel vagy feljegyzéseivel való összehasonlitása utján megállapithassa illetőleg kiküldött közege által megállapittathassa.»

Az ezen §. nyujtotta jogositvány időről időre s évenkint legalább egy vagy két izben alkalmazásba veendő, annak gyakorlásával azonban az 1876. XV. tcz. 17. §-ban foglalt rendeleteknek szoros szem előtt tartása mellett a pénzintézetek belkezelésének és egyéb a vizsgálattal szorosan egybe nem függő kérdéseknek vitatása tárgyalásába való bebocsátkozás határozottan kerülendő.

5. A törvény 5. §-a szerint «azon adósszegek, melyek a 3. §-ban kitüzött határidőben a kir. adóhivatalba be nem küldetnek, az illető pénzintézettől a mulasztás tartamára számitandó évi 6% késedelmi kamatokkal együtt az egyenes adók módjára hajtandók be.»

6. A törvény 6. §-a szerint «az 1. §-ban emlitett pénzintézetek fel vannak jogositva, hogy a pénzbetétek átvételével foglalkozó, szintén az 1. §-ban emlitett pénzintézetek valamelyikénél elhelyezett tőkéik után huzott és az ezen törvényben megállapitott adóval megrovott kamatok összegének hetven százalékát az 1875. XXIV. tcz. 4. §-ának I. pontja értelmében az igazgatási és üzleti költségekhez hozzá számithassák, illetőleg a nyers jövedelemből levonhassák.»

E tekintetben különösen figyelmeztetnek a k. adófelügyelők, hogy az ezen törvényben megállapitott adóval megrovott kamatok összegének az igazgatási és üzleti költségekhez hozzászámittatni, illetőleg a nyers jövede-

lemből levonatni engedélyezett 70%-át mindenkor a legszorgosabb összehasonlitás utján állapitsák meg, és ha a pénzintézet által az üzleti jövedelemről benyujtott vallomás és a kéznél levő adatok között eltérést tapasztalnának, ezen eltérést és annak okát még az üzleti adó megállapitása előtt hozzák tisztába, és az illető pénzintézetet kellőképen világositsák fel.

7. A törvény 7. §-a szerint «az 1875: XXII. t.-cz. 2. §-ának 2., 3., 4., 6., 7., 8. és 14. pontjai alatt emlitett kamatjövedelmek, ha azok a jelen törvény 1. §-ában emlitett pénzintézeteknél elhelyezett tőkékből származnak, a jelen törvény határozatai alá esnek.»

Továbbá «az 1875: XXII. t.-cz. 2. §-ának 9. pontja hatályon kivül tétetik.»

8. A törvény 8. §-a szerint «a pénzintézetek az 1. §-ban emlitett tőkékből folyó kamatjövedelemre nézve az 1869. XVI. t.-cz. 15. §-a és 1875. XXV. t.-cz. 18. §-ában megállapitott 3% bélyegilleték fizetése alól felmentetnek, és az üzletre vonatkozó okmányok, u. m. cheques-ek, pénztári jegyek, utalványok, bélyegkötelezettség alá nem tartoznak.»

Ezen §. határozmányai az illető pénzügyi közegek által kellőleg szem előtt tartandók s a kir. pénzügyigazgatóságok kötelesek erre illető alárendelt közegeiket maguk mihez tartása végett figyelmeztetni és egyuttal intézkedni, hogy a f. évi január hóra még járó 3% illeték — a mennyiben ez időközben még nem történt volna — az illető pénzintézetektől haladék nélkül beszedessék.

9. A törvény 9. §-a szerint «az ápoló, élelmezési, előlegezési és önsegélyző egyleteknek az 1875. XXV. t.-cz. 4. §-ának 10. pontjában és az 1880. LX. t.-czikkben adott kedvezmények érintetlenül hagyatnak.»

Jelen körrendeletemnek minden részletében komoly és beható tanulmányozását és pontos foganatositását a törvény végrehajtásánál érdekelt minden pénzügyi tisztviselőtől nem csak bizton elvárom, de szigoru felelősség terhe alatt meg is követelem.

A) minta az 1883. évi 5864. számu p. ü. min. körrendelethez.

A pénzintézet (takarékpénztár) megnevezése . . . . . .

Kimutatás

a fent megnevezett pénzintézetnél (takarékpénztárnál) utalványok, betéti könyvek, egyéb betéti okmányok és folyó számla s. a. t. mellett gyümölcsözés végett elhelyezett tőkék után 1883. év I. negyedében kifizetett kamatokról és ezek az 1883. évi VII. tvcz. 3. §-a értelmében beszedett 10%-os tőkekamat- és járadékadóról.

Folyó tételszám	Az okmány megjelölése, mely mellett a tőke elhelyeztetett	A kifizetett kamatok összege		Ezen kamatok után járó 10%-os kamat- és járadékadó		Jegyzet
		frt	kr.	frt	kr.	
1	Utalványok	400	—	40	—	
2	Betéti könyvek	1000	—	100	—	
3	Folyó számlák	800	80	80	8	
4	stb.	—	—	—	—	
5		.	.	.	.	
6		.	.	.	.	
	összesen	2200	80	220	8	

azaz; Kétszáz husz frt 8 kr.

Kelt . . . . 1883. . . . . .

P. H. Aláirás.

A fenti 220 frt 8 kr., azaz: Kétszász husz forint 8 krnyi adóösszeg az 1883. évre szóló tőkekamat-adó melléknapló 3 tétel alatt bevételeztetett.

M. k. adóhivatal Aradon, 1883. évi márcz. hó 31-én.

N. N., adótárnok.
P. H. N. N., ellenőr.

B) minta az 1883. évi 5864. szám p. ü. miniszteri körrendelethez.

A pénzintézet (takarékpénztár) megnevezése . . . . . .

Kimutatás

a fent megnevezett pénzintézetnél (takarékpénztárnál) utalványok, betéti könyvek, egyéb betéti okmányok és f. számla s. a. t. mellett gyümölcsözés végett elhelyezett tőkék után az 1883. év első felére járó, de tőkésitett kamatokról és ezek után az 1883. évi VII. tvcz. 3. §-a értelmében beszedett 10%-os tőkekamat- és járadékadóról.

Folyó tételszám	Az okmány megjelölése, mely mellett a tőke elhelyeztetett	A tőkésitett kamatok összege		Ezen kamatok után járó 10%-os kamat- és járadékadó		Jegyzet
		frt	kr.	frt	kr.	
1	Utalványok	300	50	30	5	
2	Betéti könyvek	600	—	60	—	
3	Folyó számlák	880	—	88	—	
4	stb.	—	—	—	—	
5		.	.	.	.	
6		.	.	.	.	
	összesen	1780	50	178	5	

azaz: Egyszász hetvennyolcz frt 5 kr.

Kelt . . . . . 1883. évi julius hó 31-én.

P. H. Aláirás.

A fenti 178 frt 5 kr., azaz; Egyszáz hetvennyolcz forint 5 krnyi adóösszeg az 1883. évre szóló tőkekamat-adó melléknaplóban 40 tétel alatt bevételeztetett.

Magyar kir. adóhivatal Aradon, 1883. julius 31-én.

N. N., adótárnok.
P. H. N. N., ellenőr.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

* **Vasuti előmunkálati engedmény.** *Kolmann* Bernát vasuti vállalkozó, a gráczi közuti vaspálya tulajdonosa a napokban nyert előmunkálati engedélyt egy Tisza-Szajoltól Hódmező-Vásárhelyig és szárnyvonallal Kun-Szent-Mártonról Szarvasig vezető rendes vágányu másodrendü gőzvasut épitésére, mely a jövő évben forgalomba indul. E vállalkozónak másik vasutja a Csáktornyáról Varasdig vezető vasut befejezése akadályba ütközött az által, hogy az állami mérnök az eszéki szerencsétlenség benyomása alatt nem engedi meg, hogy a vasut a drávai állami igahidat jelen állapotában használja. Ez az akadály az érdekelt földbirtokosokkal egyetértőleg teljesitendő hiderősités által remélhetőleg el fog távolittatni s a vasut gyors kiépitése lehetővé váland.

* **A távirati küldönczdijak.** A közmunka- és közlekedésügyi m. kir. miniszter f. évi 5551. sz. alatt a következő körrendeletet intézte valamennyi törvényhatósághoz. Az 1880. évi május hó 19-én 14,113/IX. szám a. kiadott körrendeletben, mint akkori földmivelés-, ipar- s kereskedelemügyi m. kir. miniszter már egyszer felhivtam a közigazgatási bizottság figyelmét a távirda-állomások küldönczdijainak megállapitása körül tapasztalt felületes eljárás káros következményeire. Mindamellett a jelenleg érvényben levő küldönczdijtáblák nagyrésze még most is oly tulságosan magas tételeket mutat fel, hogy azok miatt a táviratozó közönség méltán panaszkodhatik. Ujból felhivom tehát a közigazgatási bizottságot, hogy a területén levő összes állami távirda-állomások küldönczdijtábláit bekövetelve, állapitsa meg azok egyes dijtételeit az emlitett körrendeletem értelmében. — Irányadóul szolgáljanak a közigazgatási bizottságnak különben még a következők: 1. Az állami távirdaállomásokkal ellátott községekben, azok belterületén, illetőleg hol vámsorompók léteznek, az ezeken belül kézbesitendő táviratok kihordásáért küldönczdij egyátalában nem jár, az ezen községek belterületén kivül eső helyekre czimzett táviratok kihordásáért pedig csak akkor állapitandó meg külön küldönczdij, ha a czimhely az állami távirda-állomás hivatali helyiségétől két kilométernél nagyobb távolságban fekszik, vagy ha közlekedési akadályok, mint például nagy hegy, rev stb. a kihordást rendkivül megnehezetik. 2. Az állami távirdaállomás hivatali helyiségétől a község belterületén kivül két kilométernél nagyobb távolságban fekvő helyekre nézve a táviratok kihordásáért járó külön küldönczdijak megállapitása legczélszerübben kilométerről kilométerre növekedő egységes összeggel történik, — hogy csak azon eseteket kelljen ettől eltérőleg külön tárgyalni, hol rendkivüli közlekedési akadályok is tekintetbe veendők.

* **Utánvétek kifizetése az osztrák-államvasutnál.** A behajtás utáni utánvéteknek az osztrák államvasut-társaság által teljesitendő kifizetése — melyet Budapestre nézve jelenleg a magyar általános hitelbank eszközöl — folyó évi márczius hó 1-től kezdve a Terézkörut 50. szám alatti társasági épületben elhelyezett saját főpénztárnál a rendes fizetési órákban d. e. 9-től 1-ig fog történni. A f. é. márczius 1-je előtt avizált utánvétek is ezen időponttól kezdve, nevezett főpénztárnál váltatnak be.

SORSOLÁS.

— **A trieszti kiállitási sorsjáték** sorsjegyeinek huzását e hó 18-án kezdték meg Triesztben. A huzás első napján csak 12 számot huztak ki. Az **50.000** frtos aranygulából álló főnyereményt az 1,612.223 számu sorsjegy nyerte, **20.000** frtos aranygulát 203.488 sz., **10.000** frtos nyereményt 427,579. és 595,580 számok, **5.000** frtost 1,325.123, 1,821.121, 1,872.173, 1,045,783 számok. **3.000** frtost 287.348. 1,753.138, 346.189, 1,481,851 számu sorsjegyek. A huzást folytatják s mig az összes nyereményeket kihuzzák, előreláthatólag 8—9 nap is fog elmulni.

IPARÜGYEK.

— **Az országos nőipar-egylet** a közoktatásügyi miniszteriumhoz leendő felterjesztés czéljából összeállitotta az egylet mult évi müködésére vonatkozó jelentést, melyből a következő részleteket közöljük. Az országos nőiparegylet tagjainak száma a következő: Alapitó tag van 134, és pedig 8989 frt befizetett és 7000 frt aláirt alapitványi tőkével, a rendes tagok száma 459, a pártoló tagoké 170. Az egylet vagyona összesen 18.039 frt. Az egyleten kivül a tanmühely fentartásához a közokt. ügyi miniszterium 2000 frt, Budapest főváros 300, az első hazai takarékpénztár 100, az ipar- és kereskedelmi miniszterium 4000 frtnyi segélylyel járul. A nőipariskolákban és tanmühelyekben az igazgatón kivül 10 tanitónő és 4 óraadó tanár van alkalmazva, kik közül a tanitónők hetenként 36 órán át müködnek. — A tanerők névszerint Szukováthy Otilia igazgatónő, Gömbös Flórisné varrás és szabászatra, Gelléri Józsa ruhaszabászatra, Hreblay Erzsi ipartanitásra, Kovács Ida vegyes munkákra, Mihalovits Matild himzésre, Nothaft Eleonora fehérvarrásra, Szalczer Mária ugyanarra, Tavaszi Margit az előkészitésre, Ulrich Selma gépkötésre, Verédy Józsa ruhaszabásra, Csurka Luiza varrásra és dr. Koós Gabor, Legeza Viktor, Petrányi Géza és Szente József tanárok. A Kazinczy-utczai nőipariskolának jelenleg 240, a budai nőipartanmühelynek 42 növendéke van. A tanmühelyek megnyitása óta 27 rendes és 19 rendkivüli növendék nyert kiképzést. A tanmühelyben 40 tandijmentes és 4 félfizető növendék van. Az 1882. évben a tanulók 2250 darab munkát 7000 frt értékben készitettek.

— **A közhatósági szállitások és a magyar ipar.** Az országos iparegyesület a következő átiratot intézte az egyes miniszterekhez: «Nagyméltóságu Miniszter Ur! Mult évi január 13-án bátrak voltunk a közhatósági szállitásoknak a hazai ipar által való fedezése ügyében legalázatosb felterjesztést tenni. Egy év lefolyta alatt bőven tapasztaltuk, hogy Nagyméltóságod méltányolván előterjesztésünk fontos indokait, alantas közegeit utasitani kegyeskedett, hogy a szállitási kiiratások egyletünkkel jó eleve közöltessenek, miért is hálás köszönetünket nyilvánitjuk. Több hatóságtól vettünk időről időre szállitási hirdetményeket, azok azonban korántsem állanak arányban a Nagyméltóságod bölcs vezetése alatt álló közegek számával, illetve azok szállitási szükségleteivel. Midőn tehát előbb emlitett fölterjesztéünket ujolag Nagyméltóságod kegyes figyelmébe ajánljuk, egyszersmind tisztelettel jesen esedezünk, miszerint alantas közegeit a nekik ez ügyben kiadott utasitásra ujból figyelmeztetni kegyeskedjék.

— **Az országos iparegyesület** kézmüipari és ipartársulati szakosztálya tegnap együttes ülést tartott Ráth Károly elnöklete alatt. Néhány kisebb ügy elintézése után Mudrony Soma igazgató tett jelentést a hitelszövetkezet előmunkálatairól. Előadta, hogy a kiküldött bizottság megalkotván a hitelszövetkezet vázlatát, átalakult ideiglenesen létesitő bizottsággá. Előzetes megállapodások alapján kidolgozta az alapszabálytervezetet s feladatául tüzte egy nagy bizottság szervezését, mely a tényleges létesitést keresztül vigye. E bizottságban bennfoglaltatnak az iparegyesület igazgatóságának tagjai s néhány ügybuzgó férfiu. Miután ezen működő bizottság 100, esetleg 200 tagra fog kiegészittetni, kivánatosnak tartja, hogy a szakosztályok kebeléből az ügy iránt érdeklődők e bizottság tagjai közé belépjenek. A müipari mintaalapokra nézve pedig jelenti, hogy elvül felállittatott a müipar fejlesztésénél a nemzeti motivumok érvényesitése s több müépitész fel is kéretett, ily müipari mintalapok készitésére. Ezek tudomásulvétele után elnök bejelenti, hogy tudakozódott a hazai első takarékpénztár igazgatóságánál, valjon ez hajlandó volna-e a magy. tud. akadémiánál közgazdasági kérdésre kitüzött dijját, az ipartörténet megirására forditani? Ott azon választ nyerte, hogy e kérdéssel majd foglalkozni fog az igazgatóság. Az orsz. kiállitás tárgyában bejelentette az igazgató, hogy az erre vonatkozó törvény megszavaztatott, de még szentesitést nem nyert. A szakosztályok azon kérvénye, hogy az iparegylet által választandó 7 bizottsági tag közé a szakosztályok is küldhessenek ki kebelökből képviselőket, még elintézést nem nyert. Krausz Adolf javaslata, szabó tanmühelyek felállitása iránt, egy Huber Antal elnöklete alatt kiküldött bizottságnak adatott ki tanulmányozás és javaslattétel végett. Fontosnak találta azonban az ülés kézmüiparunk fejlődése és kivitele érdekében Frankl B. butorkereskedő inditványát. hogy az egyesület igazgatósága keressék fel, szerezze be a miniszterium utján az alexandriai konzulátustól az ottani iparviszonyokra vonatkozó adatokat, hogy mely iparczikkek szükségeltetnek ott leginkább, honnan szereztetnek azok jelenleg be s a magyar iparczikkekkel miként lehetne ott kiviteli üzletet létesiteni. Szóló a magyar ipart versenyképesnek tartja s ha a kormány Fiuméig a magy. államvasuton, onnan Alexandriáig az Adria tengeri társulatnál szállitási kedvezményeket nyujtana, ezen külföldi piaczot megszerezhetőnek véli. Az inditvány tetszéssel találkozván, elfogadtatott. Ugyszintén Csepreghy János azon inditványa is, hogy az igazgatóság keresse meg a főváros közönségét, hogy az iparczikkekre, melyek a fővárosnál szükségeltetnek, csak olyanok ajánlatai vétessenek figyelembe, kik valamely iparág gyakorlására törvényesen jogositvák. Eőry Farkas azon javaslata, hogy ez irányban a kormány is kerestessék meg, a szállitási bizottsághoz utasittatott. Végül elnök értekezett az iparcsarnokokról s azok felállitását illusoriusnak tartja. Szerinte a technologiai muzeum volna egybekötendő állandó kézmükiállitással. Ezzel az ülés véget ért.

KERESKEDELEM ÉS TŐZSDE.

** **A kereskedelmi és iparkamarák évi jelentései és a kereskedelmi miniszterium.** Kereskedelmi körökből több oldalról az a panasz emeltetett a kereskedelmi miniszterium ellen, kogy a kereskedelmi és iparkamarák évi jelentései ott semmi figyelemben nem részesülnek, hanem csak halomba gyüjtetnek, a nélkül, hogy azokat átolvasnák vagy tanulmányozás tárgyává tennék. E panaszok folytán Matlekovits államtitkár azonnal megtette a szükséges intézkedéseket s több hivatalnoknak szigoruan meghagyta, hogy ezentul a kamarák jelentéseit gondosan olvassák át és az azokban foglalt összes javaslatokat és egyéb figyelemre méltó adatokat kivonatilag, s ha a tárgy fontossága ugy kivánja, egész terjedelmében közöljék vele.

** **Osztalékok.** *A magyar leszámitoló és pénzváltó-bank* 1882-re 5 százaléknyi osztalékot fog fizetni. Az értékpapir-tárcza 4 millió frtnyi járadékot tartalmaz. — *A magyar jelzálog-hitelbank* 5½ százalékot fizet aranyban. Az értékpapir veszteség a mult év végével 70,000 frtra rugott.

** **A magyar országos bank** rendes évi közgyülése — mint halljuk — márczius hó végén vagy pedig április hó első napjaiban fog megtartatni. A mérleg márczius közepén tétetik közzé. Beretvás vezérigazgató legközelébb rövid időre Párisba utazik.

** **Fizetésképtelenségek.** A bécsi «Creditorenverein» a következő fizetésképtelenségekről tesz jelentést: Weisz Ármin vegyesáru kereskedő Neutitscheinban; Roth Kaziel rőfőskereskedő Sokalban; Fuchs József kereskedő Oriovaczban; Schieszendoppler Keresztély és Regina kereskedők Radstadtban; Fischer Adolf kereskedő Bittseban: *Schwarcz* J. kereskedő Budapesten; Adanya Izsák R. kereskedő Belgrádban; Reichmann Sámuel Przemyslben; *Sternberg* Bertalan kézmüárukereskedő Szolnokon.

BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE.

— Febr. 20. —

Gabonatőzsde.

A *buza*-üzlet iránya ma ellanyhult. A kinálat mérsékelt volt és többnyire silányabb fajokból állott, malmok tartózkodók voltak és árengedményeket követeltek, mit azonban tulajdonosok nem adtak meg. A forgalom ennek következtében vontatott volt és csak mintegy 10,000 mmázsára szoritkozott, miközben finom fajok megtartották árukat, mig silányabbak 5 krral gyengültek métermázsánkint. — *Tengeri* rendkivül gyér felhozatal mellett szilárdabb és ára 10 krral emelkedett mmázsánkint, egyéb gabonanemek csekély forgalom mellett ugy árban, mint irányban teljesen változatlanok. — Eladatott:

Buza. *Tiszavidéki:* 100 mm. 81 k. és 200 mm. 80 k. 10.50 frt pótlékos, 100 mm. 81 k. és 100 mm. 79.4 k. 10.15 frt, 400 mm. 80 k. 10.50 frt pótlékos, 200 mm. 80 k. 10.50 frt, 100 mm. 80 k. 10.55 frt, 400 mm. 80 k. 10.30 forint pótlékos, 100 mm. 80 k., 200 mm. 79.1 k. és 200 mm. 78.7 k. 10.25 frt, 100 mm. 78 k. 10.10 frt rozsos, 600 mm. 77.5 k. 10.35 forint, 300 mmázsa 77.3 k. 9.85 frt pótlékos; mind három hóra.

Pestvidéki: 100 mm. 78 k. 10.15 frt; három hóra.

Fehérmegyei: 100 mm. 79 k. és 900 mm. 78.5 k. 10.45 frt; mindkettő három hóra.

Bácskai: 1650 mm. 77.4 k. 10.20 forint; három hóra.

Felső tiszavidéki: 300 mm. 79 k. 10.10 frt, 100 mm. 79 k. és 100 mm. 78·4 k. 9.90 frt, mind három hóra.

Északmagyarországi: 200 mm. 78 k. 9.77½ frt, 500 mm. 78 k. 9.80 frt, 200 mm. 79 k. 9.90 frt, 100 mm. 75·8 k. 9.50 frt, mind három hóra.

Rozs: 300 mm. 7.20 frt, 200 mm. 7.20 frt, 200 mm. 7.20 frt, 150 mm. 7.30 frt, mind készpénzfizetéssel.

Tengeri 1200 mm. 6.28 frt, 800 mm. 6.15 frt, mindkettő készpénzfizetés mellett.

Zab 200 mm. 6.42 frt, 200 mm. 6.60 frt, 100 mm. 6.75 frt, mind készpénzfizetés mellett.

Mai hivatalos effektiv árak:

Buza	6, bánsági	77—81 k/g	9.80 frttól	10.85 frtig
—	» tiszavidéki	77—81 k/g	10.05 »	10.60 »
—	» pestvidéki	77—81 k/g	10.— »	10.55 »
—	» fehérmegyei	77—81 k/g	10.— »	10.55 »
—	» bácskai	77—81 k/g	10.— »	10.50 »
—	» északmagyarországi	77—81 k/g	9.60 »	10.05 »
Rozs	»	70—72 k/g	7.— »	7.30 »
Árpa	» takarmány	60—62 k/g	6.85 »	7.10 »
—	» égetni való	62—64 k/g	7.30 »	8.— »
—	» sörfőzdei	64—66 k/g	8 10 »	9.30 »
Zab	»	37—40 k/g	6.20 »	6.60 »
Tengeri	uj, bánsági	75 k/g	6.25 »	6.30 »
—	uj, másnemü	73 k/g	6.15 »	6.20 »
Köles		— k/g	6.— »	6.50 »
Repcze	uj, káposzta	— k/g	—.— »	—.— »
—	uj, bánsági	— k/g	—.— »	—.— »

Határidőüzlet csekély forgalom mellett lanyhább irányban nyilt meg. Köttetett:

Délelőtt:

Szokványbuza tavaszra 2500 mm. 9.64 frt.
B.-tengeri május—juniusra 2500 mm. 6.30 frt.
B.-tengeri julius—augusztusra 2500 mm. 6.50 frt.

Déli tőzsde.

A déli tőzsdén szintén csekély volt a forgalom, de az irány tartósan lanyha. Köttetett:

Szokványbuza tavaszra 2500 mm. 9.61 frt.
B.-tengeri május-juniusra 2500 mm. 6.31 frt.
Szokványzab tavaszra 2800 mm. 6.41 frt.

Déli 1 órakor hivatalosan zárulnak:

Szokványbuza tavaszra	frt 9.60	—	9.63—
Szokványbuza őszre	» 10.20	—	10.22—
Bánsági tengeri május—juniusra	» 6.30	—	6.32—
Szokványzab tavaszra	» 6.40	—	6.42—
Káposzta-repcze augusztus—szept.-re	» 14.—	—	14.1/8—

Délutáni forgalom.

A délutáni forgalom csekély volt, de az irány gyenge berlini gabna-árfolyamokra nagyon lanyha. — Köttetett:

Szokványbuza tavaszra 5000 mm. 9.57 frt.
B.-tengeri május—juniusra 2500 mm. 6.30 frt.

Esti forgalom.

Az esti tőzsde lanyha irány mellett üzlettelen volt.

Esti 6 órakor zárulnak:

Szokványbuza tavaszra	frt 9.57	—	9.60—
Szokványbuza őszre	» 10.18	—	10.20—
Bánsági tengeri május—juniusra	» 6.27	—	6.30—
Szokványzab tavaszra	» 6.40	—	6.42—
Káposzta-repcze aug.—szeptemberre	» 13.7/8—		14.1/8—

Terménytőzsde.

Terményekben gyenge volt a forgalom.

Szilva szilárdabb, *szerbiai* zsákáru október—novemberre 22.32 frton köttetett.

Értéktőzsde.

A tőzsdének ma ismét érdekes napja volt. Az osztrák hitelrészvények árfolyama kedvezőbb mérleg-hirekre, habár rövid időre is, ujra meghaladta a 300-at, mely árfolyamot e részvények oly sokáig nélkülözték. Később gyöngébb berlini jelentésekre az árfolyam ismét esett ugyan, de a külföldi tőzsdén uralkodó helyzetből következtetve azt hiszszük, hogy a hausse-mozgalom rövid idő mulva ujabb haladást fog tenni. Az utótőzsde alacsonyabb berlini jelentésekre jóval gyöngébben folyt le. Az esti tőzsdén rezervált magatartás uralkodott.

Előtőzsde.

Az előtőzsde emelkedő irányban folyt le, mindamellett, hogy a párisi jelentések nem voltak igen kedvezők. Osztrák hitelrészvények után legélénkebb volt a kereslet, melyekben a kontremine nagyobb fedezési vásárlásokat tett. Osztr. hitelrészvények 298.80-on indulván, 300.10-re emelkedtek, zárultak 299.60 pénz, magy. hitelbank 306-ról 307-re emelkedvén, maradt 306.50 pénz, magyar leszámitoló és pénzváltóbank 96.25-től 96.50-ig, magy. 4%-os aranyjáradék 87.95-től 88.05-ig, magy. papirjáradék 86.57—86.60-ig köttetett.

11 óra 30 perczkor zárulnak: Osztrák hitelrészvények 299.60—299.70, magyar hitelbank 306.50—306.75.

Déli tőzsde.

A déli tőzsdén az irány alacsonyabb külföldi jegyzésekre és realizálások következtében kissé ellanyhult. Egyes helyi értékek, különösen malmok, ugyszintén közlekedési vállalatok értékei szilárdabbak voltak. Osztrák hitelrészvények 298.70 és 299.70 közt váltakozván, maradtak 298.60 pénz; magyar hitelbank 306.75-től 304.75-ig köttetvén, maradt 305 pénz; magyar leszámitoló és pénzváltó bank 86.25-től 96.50-ig, magyar jelzáloghitelbank II. kib. 110-en, budapesti bankegyesület 104-től 103.50-ig köttetett. Osztrák-magyar államvaspálya 335.50—335.75. Befektetési értékek közül: magyar 4%-os aranyjáradék 88-tól 87.90-ig, magyar papirjáradék 86.60-tól 86.52½-ig, magyar nyeremény sorsjegyek 115.75-ön, tiszavidéki sorsjegyek 110.25-től 110.50-ig köttettek. Malmok közül: hengermalom 662-től 662.50-ig, Erzsébetmalom 241-től 242-ig, Pannonia malom 1320-on, Lujza malom 290-től 291-ig köttetett. Egyéb érték közül: Ganz-féle vasöntőde 720-on, Schlick-féle vasöntőde 240-en, Drasche-féle téglagyár 163-tól 162-ig, serfőzde 605-ön, ujlaki téglagyár 114-en, bécsi biztositó társulat 226-on. Váltók és valuták szilárdabbak voltak. Német birodalmi márka 58.60-on köttetett.

1 óra 30 perczkor zárulnak: Osztrák hitelrészvények 298.60—298.70, magyar hitelbank 305—305.50, magyar 4%-os aranyjáradék 87.90—87.92½, magyar papirjáradék 86.50—86.52½.

Utótőzsde.

Az utótőzsde gyenge irányban nyilt meg és alacsony berlini jegyzésekre ellanyhult. Osztrák hitelrészvények eleinte 298.40, utóbb 297.50-re estek, magyar hitelbank 305-ről 302.75-re esett, járadékokban nem fordult elő kötés, magyar leszámitoló és pénzváltó bank 95.50.

5 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvények 297.50—297.60, magyar hitelbank 302.75—303.

Esti tőzsde.

Az esti tőzsde csendes magatartásban folyt le. Osztrák hitelrészvények 297.40 és 298.30 közt váltakoztak; magyar hitelbank 303-on, magyar 4%-os aranyjáradék 87.85—87.87½-ig köttetett, magyar papirjáradék maradt 86.45 pénz, magyar leszámitoló és pénzváltóbank 95⅞ pénz.

6 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvények 297.70—297.80, magyar hitelbank 302.75—303, magyar 4 százalékos aranyjáradék 87.85—87.90, magyar papirjáradék 86.45—86.47½.

Felszámolási árfolyamok.

Magy. 4% aranyjárad.	88.—	Osztrák hitelintézet	299.—
» 5% papirjáradék	86.50	Angol-osztrák bank	—.—
» általános hitelb.	305.—	«Union» bank	—.—
» pénzv. és lesz. bank	96.—	Állami vasut	—.—
Tiszai és szegedi kölcsön	—.—	Déli vasut	—.—
Magy. jelzálogbank	—.—		

Sertéskereskedelmi csarnok

Budapest-Kőbányán.

Kőbánya, febr. 20. Nagyobb kereslet kifejlődése folytán az üzlet élénk szinezetet nyert. Magyar urasági öreg nehéz 58—59 frt, fiatal nehéz 62—62½ frt, közép 60—61½ frt, könnyü 57—58. Szedett nehéz 59—.—, közép 57.—58.— könnyü 55—57. Romániai, bakonyi nehéz 59—59½, átmeneti, közép 56½—57½, átmeneti, könnyü ———, átmeneti, eredeti nehéz ———, átmeneti, közép 54—55, átmeneti Szerbiai nehéz 61.—, átmeneti, közép 58—59 átmeneti, könnyü 55—57. Hizó egy éves élősulyban 4% 50—56, hizó két éves élősulyban 4% 53—56. Két éves hizó a vasutról mázsálva 53—56. Az árak hizlalt sertéseknél páronkint 45 kilós és 4 százalékos levonással kilogrammonkint értendők. Romániai és szerbiai sertések, melyek mint átmeneteliek adattak el vevőnek páronkint 3 aranyban vám fejében megtérittettek.

BÉCSI ÉRTÉKTŐZSDE.

Előtőzsde.

Bécs, febr. 20. (Az «Egyetértés» távirata.) A helyi üzérkedés tartós vételkedve megélénkitette ma is az előtőzsdét és az árfolyamok ujra emelkedtek. Majdnem minden koulissza-értékben nagyobb forgalom volt; vasuti értékek élénken keresettek s javultak. Valuták megrágultak. Az elhelyezés könnyen ment olcsó report mellett. Darab hiány ma is jelentkezett.

11 órakor zárultak: Osztrák hitelrészvény 299.30, *magyar hitelbank* 306.50, angol-osztrák bank 119.50, unionbank 117.80, bankegyesület 111.50, osztr.-magyar államvaspálya 335.20, Károly Lajos-vasut 307, elbavölgyi vasut 224.75, májusi járadék 78.22, *magyar 4%-os aranyjáradék* 88, husz frankos arany 9.51.

Déli tőzsde.

A déli tőzsdén az irány némileg gyengült, az arbitrage eladása következtében, de még mindig eléggé szilárd. A sorompónál a közlekedési értékek szilárdak. Váltók, valuták drágultak.

2 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészv. 297.50, *magyar hitelb.* 303.75, angol-osztr. bank 119.25, uniobank 117.30, bankegyesület 111, osztrák-magyar államvasut 334.80, déli vasut 140.80, májusi járadék 78.20, osztrák aranyjáradék 97, *magyar 4%-os aranyjáradék* 87.82.

Esti tőzsde.

Bécs, febr. 20. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Az esti tőzsde ma meglehetősen szilárdan nyilt meg. Jegyeznek: Osztrák hitelrészvény 298.20, *magyar hitelbank* 304, angol-osztrák bank 119, uniobank 117.50, bankegyesület 111.25, tramway 222, osztrák-magyar államvasut 335.10, Károly Lajos vasut 306.25, déli vasut 141, elbavölgyi vasut 225.50, májusi járadék 78.20, *magyar 4%-os aranyjáradék* 87.90.

Öt órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 297, *magyar hitelbank* 303, angol-osztrák bank 119, uniobank 117.20, bankegyesület 111.20, tramway 222.75, osztrák-magyar államvasut 334.50, Károly Lajos vasut 306, déli vasut 141, elbavölgyi vasut 225, *magyar 4%-os aranyjáradék* 87.80, májusi járadék 78.20. Párisi jelentésekre elgyengült.

Az esti tőzsde **zárlata után** jegyeznek: Osztrák hitelrészvény 296.80 és 297.40 után 297.10, tramway 223.75, *magyar 4%-os aranyjáradék* 87.80.

Prolongáczió és praemiumüzlet a bécsi értéktőzsdén.

Bécs, febr. 20. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) **Prolongáczió.** Osztrák hitelrészvényért 25—40 kr report (3¾—4½ százalék), *magyar hitelbank* 10 kr report egész 25 kr deport (3⅝—2%), angol-osztr. bankért 5—15 kr report (5⅜—6½ százalék), unio bankért 5- 10 report (5⅝—6½ százalék), bankegyesületért 5—10 kr report (4⅞—5½ százalék), osztrák-magyar államvasutért simán egész 30 kr deport (3—1¾ százalék), déli vasutért 10—15 kr deport (5⅞—5⅜ százalék), májusi járadékért 10—20 kr deport (4⅜—3½ százalék). *magyar 4%-os aranyjáradék* simán egész 10 kr déport (4½—3¾%.)

Praemiumüzlet: Osztrák hitelrészvény holnapra 5—6 frt, nyolcz napra 13½—14 frt, egy hóra 25—26 forint, három hóra 37—39 frt, egyéb változatlan.

Magánkamatláb. Első helyi váltóra 3½—3¾ százalék, távolabbi látra 3¾—4¼ százalék.

Pénz nagyon bőven.

BÉCSI GABONATŐZSDE.

Bécs, febr. 20. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Az irány ma szilárdabb volt és az árfolyamok inkább emelkedtek némi csekélységgel. *Buza* tavaszra indult 10.20 frton, zárul 10.23—10 27 frt, őszre valamivel jobb vételkedv mellett 10.55 frtig köttetett. *Tengeri* május—juniusra 6.83 frton keresett és 6.87 frton kinálva. *Zab* tavaszra 6.90—6.92, *rozs* tavaszra 7.65—7.70, mindkettő üzlettelen.

Szesz ára ma is változatlan maradt. Kész gabonaáru 31.75 frton adatott el és marad igy áru.

Délután gyenge berlini jelentésekre az irány változatlanul lanyha, de az árfolyamok nem gyengültek. *Buza* tavaszra 10.21—10.20 frt, *tengeri* május—juniusra 6.84 frton és *buza* őszre 10.50 frton adatott; egyéb üzlettelen. Végül zárulnak: *Buza* tavaszra 10.20—10.22, őszre 10.50—10.52, *tengeri* május—juniusra 6.84 áru, *zab* tavaszra 6.85—6.90, őszre 6.90—6.92, *rozs* tavaszra 7.65—7.67.

Készáru üzlete csekély és az irány szilárdan tartott.

KÜLFÖLDI ÁRUTŐZSDEK.

Berlin, febr. 20. *Buza, rozs* és *olaj* lanyha. *Szesz* tartós.

Páris, febr. 20. *Buza* és *olaj* csendes. *Liszt* és *szesz* tartva.

Külföldi árutőzsdék zárlata.

Gabonaszállitásidij waggon-rakományokban 100 kilokint értendő. Beviteli vám Németországba 100 kilo buzáért, rozsért és zabért 1 márka, árpáért, tengeriért s bükkönyért ½ márka, lisztért 3 márka, malátáért 1.20 márka. Beviteli vám a Svájczba 100 kilo gabonaért 0.30 frank, malátáért 0.60 frank, lisztért 1 frank. Átszámitási árfolyam a német piaczokra 100 márka vista 58 forint 50 kr. Párisra 100 frk vista 47 frt 45 kr.

Február hó 20.	Árfolyam	Budapesti egyenleg	Különbözet utolsó zárlathoz képest osztrák ért.
PÁRIS.			
Buza folyó hóra	26.50	12.57	+ 0.01
— márcziusra	26.50	12.57	— 0.04
— márcziustól 4 hóra	27.10	12.86	— 0.06
— májustól 4 hóra	28.—	13.29	— 0.03
Liszt folyó hóra	30.—	17.90	— 0.08
— márcziusra	—.—	—.—	—.—
— márcziustól 4 hóra	60.60	18.09	+ 0.05
— májustól 4 hóra	61.10	18.24	+ 0.11
Olaj folyó hóra	106.50	50.54	— 0.14
— márcziusra	107.—	50.77	— 0.13
— májustól 4 hóra	100.50	47.69	— 0.19
— utolsó 4 hóra	83.25	39.50	— 0.08
Szesz folyó hóra	50.50	26.11	+ 0.04
— márcziusra	51.—	26.36	+ 0.15
— májustól 4 hóra	52.75	27.27	— 0.11
— utolsó 4 hóra	53.—	27.40	+ 0.56
Szállitási dij: Budapestről	8.27	3.93	
— « Bécsből	7.87	3.74	
BERLIN.			
Buza április—májusra	185.—	10.83	— 0.12
— junius—juliusra	189.50	11.08	— 0.16
Rozs április—májusra	137.75	8 06	— 0.04
— május—juniusra	138.50	8.10	— 0.05
Zab április—májusra	122.50	7.17	— 0.01
— május—juniusra	123.50	7.22	— 0.02
Olaj április—májusra	79.10	46.27	— 0.10
— szept.—oktoberre	62 10	36.33	+ 0.01
Szesz április—májusra	53.50	31.30	+ 0.06
— aug.—szeptemberre	55.80	32.64	+ 0.06
Szállitási dij: Budapestről	3.93	2.30	
— « Bécsből	3.24	1.90	
STETTIN.			
Buza április—májusra	189.—	11.06	— 0.12
— május—juniusra	191.—	11.17	— 0.10
— junius—juliusra	192.—	11.23	— 0.13
Rozs április—májusra	135.—	7.90	— 0.07
— május—juniusra	137.—	8.01	— 0.02
— junius—juliusra	139.—	9.13	—.—
Olaj április—májusra	78 70	46.03	— 0.10
— szeptember — októberre	62.50	36.56	+ 0.14
Szesz helyben	51.70	30.24	+ 0.11
— februárra	51.80	30.30	+ 0.05
— április—májusra	53.—	31.—	+ 0.05
— junius—juliusra	54.20	31.71	+ 0.06
Repcze április—májusra	305.—	17.84	+ 0.03
Szállitási dij: Budapestről	4.81	2.80	
— « Bécsből	3.62	2.10	
KÖLN:			
Buza márcziusra	19.50	11.41	— 0.04
— májusra	19.80	11.58	— 0.16
Rozs márcziusra	14.20	8.31	— 0.04
— májusra	14.40	8.42	— 0.11
Olaj helyben	39.20	45.86	+ 0.09
— májusra	39.20	45.86	+ 0.30
Szállitási dij: Budapestről	5.95	3.45	

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDÉK.

Külföldi értéktőzsdék zárlata.

Az árfolyamok az illető helyi szokványok szerint készpénzben, medióra vagy ultimóra értendők, e szerint a mellékelt paritás is készpénzre vagy medióra illetőleg ultimóra értendő. A készpénz-árfolyamok *K*-val, a medióra *M*-mel, az ultimóra *U*-val vannak megjelölve. Magától értetődik, hogy a fenti átszámitásokhoz még a transakczió-költségek, továbbá a medió- és ultimó-árfolyamokhoz azonkivül még a mindenkori budapesti prolongáczió-tételek is számitásba veendők. A *-gal jelölt értékek a budapesti tőzsdén nem jegyeztetnek.

Február hó 20.	Árfolyam	Budapesti egyenleg	Különbözet utolsó zárlathoz képest osztrák ért.
PÁRIS.			
*3%-os évjáradék	80.—	— —	—.—
*Törlesztési évjáradék	80.66	— —	—.—
Lombard *U*	303 —	140.43	— 0.80
Magyar aranyjáradék 6% *U*	— —	—.—	—.—
Magyar vasuti kölcsön *K*	—.—	—.—	—.—
Becsi Unio bank	— —	—.—	—.—
*5%-os évjáradék	115.22	—.—	—.—
Osztrák államvasut *U*	708.—	334.28	+ 0.36
*Osztrák földhitel	—.—	—.—	—.—
Osztrák aranyjáradék *U*	—.—	—.—	—.—
Magyar jelzálogbank *K*	— —	—.—	—.—
Magyar 4% aranyjáradék *U*	75.13	8[illegible].45	+ 0.59
Átszámitási árfolyam	100.—	47.45	
BERLIN.			
Osztrák papirjáradék *K*	66.70	78.07	+ 0.13
Osztrák ezüstjáradék *K*	67.—	78.48	+ 0.13
Magyar 4% aranyjáradék *U*	75.10	87 97	+ 0.27
Magyar államkötvény *K*	94.20	110.32	+ 0.42
Osztrák hitelrészvény *U*	522.—	297.27	+ 1.79
Osztrák államvasut *U*	573.—	335 09	+ 1.16
Galicziai vasut *U*	131.—	306.34	+ 0.76
*Romániai	— —	—.—	— —
Orosz papirpénz	202.90	118.70	+ 0.44
Osztrák 5% papirjáradék *K*	79.20	93.05	+ 0.15
Magyar 6% aranyjáradék *U*	101.90	119.38	+ 0.30
Magyar papirjáradék *U*	73.80	86.52	+ 0.14
Keleti vasut elsőbbségi kötv. *K*	77 —	90.20	+ 0.16
Magyar hitelrészvény *U*	—.—	—.—	—.—
Déli vasut *U*	243.—	141.92	+ 0.83
Kassa-oderbergi vasut	62.50	146.40	+ 0.99
Váltó Bécsre	170.40	58.65	+ 0.07
*Keleti kölcsön II. kibocsátás	57.40	—	—.—
Átszámitási árfolyam	100.—	58.50	
FRANKFURT.			
Papirjáradék *K*	66.75	78.14	+ 0.07
Osztrák aranyjáradék *K*	82.81	97.12	+ 0.09
Osztrák hitelrészvény *U*	260.62	297.13	+ 1 25
Osztrák államvasut *U*	285.75	334 58	+ 0.86
Déli vasut *U*	120.87	141.94	+ 0.68
Magyar-galicziai vasut *K*	138.93	162.76	+ 0.07
Váltó Bécsre	170.45	58.64	+ 0.08
Osztrák 5% papirjáradék *K*	—.—	—.—	—.—
Osztrák ezüstjáradék *K*	67.36	78.55	+ 0.20
Magyar aranyjáradék 6% *U*	102.—	119.50	+ 0.29
Osztrák-magyar bank *K*	708.50	829.62	+ 2.44
Galicziai vasut *U*	261.50	306 14	+ 0.82
Erzsébet nyugoti vasut *K*	180.—	210.78	+ 1.28
Tiszai vasuti elsőbbségek *K*	84.25	98.82	+ 0.16
Magyar papirjáradék *U*	73.93	86.67	+ 0.41
4½% földhitel záloglevél *K*	80.—	93 87	+ 0.16
Átszámitási árfolyam	100.—	58.50	

Trieszt, febr. 20. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Nagyobb realizálások gyengitették az irányt. Váltó Londonra 119.70, olasz piaczokra 47.15, husz frankos arany 9.51, májusi járadék 78.10, *magyar 4%-os aranyjáradék* 87.85, Lloyd részv. 663, olasz járadék 87.35.

Berlin, febr. 20. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Szilárd, de nagyon üzlettelen. Osztrák hitelrészvény kezdetben bécsi vásárlásokra emelkedők. Külföldi járadékok szilárdak. Valuták igen csendesek. Később a hangulat nyomott az uralkodó üzleti kedvtelenség következtében. Zárlat gyengült. Magán kamatláb 2⅝%. Osztrák hitelrészvény 521.50, Károly-Lajos vasut 131.10, osztrák-magyar államvaspálya 573, osztr. déli vasut 243, román járadék 103.20, dortmundi 97.60, Laura-huta 128.60, commandit 194.90, orosz 71.10, első keleti kölcsön 57.40, második 57.10, felső-sziléziai vasut 248, olasz járadék 88.80, prág.-duxi vasut kötvényei 101.10-en élénk forgalomban.

Frankfurt, febr. 20. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Csendes. Realizálások ellensulyozták a bécsi ösztönzést. A franczia kabinet várható alakitását kedvezően fogadták. Járadékok szilárdak, nevezetesen *magyar 4 százalékos aranyjáradék*, mely 75.06-ig emelkedett. Egyiptomi 72.68; vasutak jó állták. Elbavölgyi vasut 196, osztrák hitelrészvény 260.75, osztrák-magyar államvaspálya 286, Károly-Lajos vasut 261.75, váltó Bécsre 170.45, Londonra 20.45⁵/₁₀, Párisra 81.15, osztrák déli vasut 120.75, gotthard vasut 108.12.

Páris, febr. 20. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) A mai tőzsde csendes és nem valami kedvező hangulatu volt, mivel a politikai helyzet még mindig nincs tisztázva. Az árfolyamok alig észrevehető ingadozást mutattak. Ha nem volna pénz oly bőven, akkor alighanem nagyobbmérvü realizálások történtek volna. Egyiptomi és ottomán bank megtartották tegnapi árfolyamukat; osztr.-magyar államvaspálya 3 frkkal, osztrák déli vasut 2 frkkal hanyatlott.

3 óra 40 perczkor zárulnak: 5% évi járadék 115.22, 3% járadék 80, törleszthető járadék 80.65, Szuez részv. 2215, egyiptomi 363, osztr.-magyar államvaspálya 707, osztr. déli vasut 303, osztr. tartományi bank 517, *magyar országos bank* 467, osztr. alpesi b nyatárs. 150, ottomán bank 736, *magyar 4%-os aranyjáradék* 74.50, osztr. aranyjáradék 83.75.

London, febr. 20. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Egyiptomi 71.75, uj spanyol 61.75, török 11.93, ottomán bank 19.25, osztr. déli vasut 12, olasz járadék 87.12, *magyar 4%* aranyjáradék 87.12, *magyar 4%-os aranyjáradék* 73.81.

ÜZLETI TUDÓSITÁSOK.

Sertésvásár.

Bécs (St. Marx), febr. 20. (Messing testvérek távirati tudósitása.) Felhajtatott 2573 db süldő, 1762 db közepes és 1328 db hizott sertés, összesen 5663 db. Fizettek süldőkért 32—42 frtot, közepesért 48—54 frtot, hizottért 55—57 frtot az élő állat 100 kilója után. A forgalom lanyha volt.

GAZDASÁGI KÖZLEMÉNYEK.

* **A gazdakör igazgatósága** e hó 21-én, azaz szerdán d. u. 5 órakor ülést tart. Utána *Jónás* János értekezik «az életbiztositásról és földhitelről.»

* **A szövetségbe lépett gazdasági egyesületek II. nagygyülésén** vidéki gazdasági egyesületeink oly szép számban fognak résztvenni, hogy az érdeklődés mérveit tekintve, nem sokkal fog e nagygyülés akár egy gazdakongresszus mögött maradni. A tárgyalásra kitüzött országos érdekü kérdések általános érdeklődést keltenek és a már előbb emlitett gazdasági egyesületeken kivül az eddig beérkezett bejelentések szerint küldötteik által képviseltetni fogják magukat: a fehérmegyei gazdasági egyesület Zichy Nándor gróf és Kégl György urak által, a hevesmegyei gazd. egyesület visontai Kovách László, Dáni József, Koppély Géza és Bernáth Ignácz, a sopronmegyei gazd. egyesület Simon Gyula, Szilágyi Gáspár, Simon István, Sugár Sándor, Bauer Ottó és Emődy József által, az abauj-tornamegyei gazd. egyesület Lakner József és Barabás János urak által.

* **Kutyakiállitás.** Az első osztrák baromfi- és kutyatenyésztő-egylet ez évi márczius 25, 26, 27 és 28. napjain, Bécsben a «Gartenbau-Gesellschaft» helyiségeiben Ausztria-Magyarország és Németország nemesfaju kutyáiból kiállitást rendez. A kiállitáson, melynek *Bellegarde* Henrik marquis az elnöke, három osztály és tizennégy csoport lesz. Az első osztályban (1—7 csoport) vadászkutyák, a második osztályban (8—10 csoport) a vadászathoz nem használt kutyák fognak kiállittatni. A harmadik osztály (11—14 csoport) kiállitási tárgyai képek, rajzok, albumok, leirások és irodalom, hirlapok, folyó iratok, felszerelések, idomitási eszközök, kitömött kutyák, különféle kutyabőr, végül takarmány és gyógyszerek fogják képezni. A dijak ezüst és bronz érmekből állanak. Azonkivül elismerő okmányokat is fognak kiosztani. Jelentkezni márczius 1-től 15-ig a kiállitás titkáránál Bécsben lehet.

NAPIREND: Február 21-én.

Naptár: Szerda. — Római kath.: Eleonóra, Mór vértanu. — Prot.: Eleonóra. — Görög-orosz: (febr. 9.) Niczefor vértanu. — Zsidó: (adar 14.) Kis purim. — Nap kél 6 ó. 58 p., nyug. 5 ó. 30 p. — Hold ó. kél 5 21 ó. p. d. u., nyug. 6 ó. 9 p. reggel.

Miniszterelnök (belügyminiszter) fogad d. u. 5—6-ig.

Közmunka- és közlekedésügyi miniszter fogad d. u. 5—6.

Horvát miniszter fogad d. e. 10-től d. u. 2 óráig.

A természettudományi társulat szakülése d. u. 5 órakor az akadémia kis termében. Értekeznek: Dr. Krenner József, Dr. Madarász Gyula és Steiner Samu.

A főváros törvényhatósági képviselő bizottságának rendes közgyülése d. u. 4 órakor.

A budapesti angol kör felolvasó estélye a nemzeti szálló földszinti nagy termében 8 órakor. Felolvasó: Novák A. Lajos.

Kamara-hangverseny (4-ik) 7½ órakor a vigadó kis termében.

Verescsagin-kiállitás a képzőművészeti társulat sugárúti mücsarnokában d. e. 9-től d. u. 4 és este 6½—½10-ig. Belépti dij 30 kr.

Egyetemi füvészkert az üllői-uton d. e. 8—12 és d. u. 2—4.

Üvegfestészeti kiállitás Kratzmann Ede müteermében (a füvészkert mellett) látható egész nap dij nélkül.

Országos képtár az akadémia palotájában d. e. 9-től d. u. 1.

Muzeumban: képtár d. e. 9-től d. u. 1-ig.

Akadémiai könyvtár d. u. 3—7.

Egyetemi könyvtár d. u. 3—7.

Muzeumi könyvtár d. e. 9—d. u. 1.

Császárfürdőbe hajó indul óránkint.

Allatkert nyitva egész nap.

Kivonat a hiv. lap febr. 20-i számából.

Arverések a fővárosban. Guttmann Tamás 1109 frtra becs. ingóságai febr. 26 (nádor-utcza 20). Schvartz Friderika 591 forintra becs. ingóságai febr. 26 (városháztér 9). Chmell Ferencz 350 forintra becs. ingóságai febr. 21 (Kőbánya, Jászberényi-ut 7339).

Arverések a vidéken. Kohn Móricz 7566 forintra becs. ingatl. márcz. 27 Kis-Torák (Nagy-Becskerek). Hollószegi Sándorné 6000 frtra becs. ingatl. márcz. 16 Rákospalota (Vácz). Sárközy Vincze 9549 frtra becs. ingatl. márcz. 30 Kisaszond (Kaposvár). Ikrich Frigyes 7680 frtra becs. ingatl. április 24 Nagyszeben Jovanovits N. 4326 frtra becs. ingatl. márcz. 28 Brestovácz (Pancsova). Krausz Izrael 1500 forintra becs. ingatl. febr. 23 Bustyaháza (M.-Sziget). Salamon Lajos 8800 frtra becs. ingatl. márcz. 30 F.-Alap (Székes-Fehérvár).

Csődhirdetmények. Piller Henrik Lipót szombathelyi lakos ellen, bej. ápril 16. Csődbiztos: Békessy Gyula törvényszéki biró, tömeggondnok: Nagy Jenő ügyvéd. Szabó András és neje Kádár Zsófia péderi lakosok ellen, bej. márcz. 29. Csődbiztos: Bodnár Ferencz törvényszéki biró, tömeggondnok: Szakáll Kálmán ügyvéd. Holländer Tivadar kassai lakos ellen, bej. márczius 16. Csődbiztos: Bodnár Ferencz tvszéki biró, tömeggondnok: Hudák Lajos ügyvéd. Klein Adolf késmárki lakos ellen, bej. ápril 24. Csődbiztos: Bethlenfalvy Antal tvszéki biró, tömeggondnok: Lenner Kálmán ügyvéd. Würsching Rezső szeredi lakos ellen, bej. márcz. 31. Csődbiztos: Würtzler Ödön tvszéki biró, tömeggondnok: Borovánszky Ede ügyvéd. Hips Miksa szécsi lakos ellen, bej. márczius 28. Csődbiztos: Bodnár Ferencz tvszéki biró, tömeggondnok: Krutsay Gyula ügyvéd.

Csődmegszüntetések. Jakabfalvy Emilia péczeli lakos ellen.

Pályázatok. A malaczkai kir. jbiróságnál aljárásbirói, — a nagy-károlyi kir. jbiróságnál II. oszt. segédtelekkönyvvezetői, — a kecskeméti kir. tvszéknél II-od oszt. törvényszéki jegyzői, — a tornalyai kir. jbiróságnál birósági végrehajtói, — a kalocsai kir. jbiróságnál szolgai, — a dicső-szent-mártoni kir. jbiróságnál telekkönyvi irnoki, — a szászvárosi kir. jbiróságnál II. oszt. hivatalszolgai, — Hevesmegyénél hét közigazgatási gyakornoki állomásokra.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:
Csávolszky Lajos.

IDEGENEK NÉVSORA.

Erzsébet szálloda.
Királyi J. földb. Debreczen. Mayer J. földb. Sz.-Fehervár. Reinner F. földb. Keszthely. Dr. Szepesházy J. H.-Dorog. Keresztes L. tisztt. Czegléd. ifj. Szilágyi L. szbiró Ráczkeve Dr. Prenoszil J. Pozsony. Deutsch M. hiv. Győr. Weiner F. birt. N.-Kőrös. Sárközy Gy. birt. Gömörm. Kepes N. mgnzó K.-Ujfalu. Fehér J.-né K.-Sz.-Miklós. Frank Z. tisztv. Bogsán.

Arany sas szálloda.
Br. Flecknick A. birt. Aludja. Miklósy F. birt. Ködomb. Czurda J. birt. P.-Monostor. Dr. Siv G. orv. Eger. Végh G. birt. Eger.

Európa szálloda.
Wodiáner M. birt. Diószeg. Langfelder E. igazg. Bécs. Unger D. ker. Bécs. Schiller K. ker. Bécs. Fränkl J. ker. Bécs.

Fehér hattyu szálloda.
Tóth J. gazd. Diószeg. Schmidterer F. mgnzó Monor.

Németh D. földb. Kalocsa.
Gunst J. földb., Szentes.
Tóth J. utazó Sz.-Fehérvár.
Völgyi J. lelk. T.-Sajó.
Müller A. ker. M.-Tur.
Fleischhacker A. N.-Kanizsa.
Schwarz E. ker. T.-Igar.
Engl M. iparos Heves.
Vladár K. földb. N.-Károly.
Spitzer J. mgnzönö Kecskemét.

Fehér ló szálloda.

Herényi K. földb. Erdély.
Katona G. földb. Sárosm.
Szatori A. hiv. Besztercze.
Jochmann A. hiv. Bécs.
Füstös E.-ne Marosvásárhely.
Lenetz M. utazó Breszló.
Tentner A. könyvv. Bécs.
Károly K. könyvk. Eger.
Jakobovics J. ker. Czegléd.
Braun A. ker. Brünn.
Barsi J. iparos Eger.
Fekete J. iparos Szeged.

Holzwarth-Frohner száll.

Rosenberg H. földb. K.-Czell.
Kuffler A. gazd. Szolnok.
Preisich A. gazd. Szolnok.
Dr. Kestel ügyv. Bécs.
Spitzer F. ker. Bécs.
Hoffmann J. ker. Bécs.
Schwartz I. ker. Bécs.
Schiller S. ker. Bécs.
Pollacsek J. ker. N.-Károly.
Hering F. mérn. Prága.
Löhner A. ker. Zugmantel.
Gilcer J. ker. Cservenka.
Krumm A. ker. Remscheidt.
Deri E. és neje Ercsi.
Adler J. ker. Nagyvárad.
Adler H. W. ker. Komárom.

Hungária szálloda.

Türk J. birt. Borsod.
Gr. Hoyos birt. München.
Kresztics M. Zágráb.
Dr. Loncsarics M. Slatina.
Szekerák Gy. mgnzó Kassa.
Iovag Verheyen S. Holland.
Drucker E. igazg. Hamburg.
Dr. Mudrony M. Pozsony.
Kremer Gy. gyár. Olmütz.
Kolba M. gyáros Igló.
Hübner H. ker. Hamburg.
Messer A. ker. Ujvidék.

London szálloda.

Szigety Ludovica Malaczka.
Zsoikovits J. ker. Temesvár.
Zvarc Johanna ker. Brassó.
Tunner A. kőfar. N.-Becskerek.

Magyar király szálloda.

Sternthal F. birt. Szalonta.
Schwarcz F. birt. M.-Berény.
Márialaky J. őrnagy Igló.
Szubotics J. képv. Eszek.
Póh A. képv. Zágráb.
Königmayer K. Vasm.
Puly Gy. lelk. Szombathely.
Moretti J. szobr. Zágráb.
Mihels Gy. gyógysz. Zombor.
Schmidt M. gyáros Bécs.
Kohn F. ker. Bécs.
Fleischmann A. ker. Bécs.
Bernadiner W. ker. Bécs.
Oesterreicher J. ker. Pécsvár.
Kohn A. ker. Kapuvár.
Engl K. ker. Kisfalu.
Weiller Ö. ker. N.-Kanizsa.
Abeles H. ker. Sz.-Tamás.
Tóth F. czipész Debreczen.

Marchal-Angol királynő szálloda.

Gr. Wolkenstein O. birt. Bécs.
Gyurkovics J. Magyar-Óvár.
Hofmann K. polgm. Zágráb.
Forabosco A. épitész Brinkó.
Haas F. gyáros Bécs.

Nemzeti szálloda.

Niklovits F. birt. Adony.
Szentkirályi A. birt. P.-Macsa.
Vay Leona birt. Borsod.
Szkuteczky J. mérn. Miskolcz.
Sorsich Gy. hadn. Pozsony.
Zünke K. gyáros Látka.
Weber K.-né ker. Sz.-Fehérvár.
Stern M. ker. Paks.
Bing F. ker. Bécs.
Bauer M. ker. Bécs.

Pannonia szálloda.

Szilárdy Ö. birt. Salgó-Tarjáu.
Bertalan P. birt. Margitforrás.
Mattyasovszky V. Esztergom.
Szvacsina G. K. Kolozsvár.
Mahálovits J. mérn. Félegyháza
Borchy J. ügyvj. Gyöngyös.
Bartholomeidesz J. Nyiregyháza
Streimelhöver R. ép. Eger.
Fischer A. keresk. Komárom.
Hubacsek P. Félegyháza.
Ferenczi P. Árokszállás.
Baráth G. birt. Csengöd.
Botka J. birt. Lajos-Mizse.
Schönfeld A. birt. Apostag.
Somogyi F. ügyv. Szolnok.
Mondada J. házt. Szolnok.

Páris szálloda.

Steiner C. ügyv. Veszprém.
Zündl A. birt. Parci.

Steiner S. foglm. Pozsony.
Schnerr S. ker. Brünn.
Kellner A. ker. Sz.-Péter.
Knoll J. ker. Kernyaja.

Schmidt-Orient szálloda.

Stejer K. földb. Gyöngyös.
Klenkhard J. mérn. Szolnok.
Novák G. hiv. Szolnok.
Polányi D. hiv. Pozsony.

Jurovetz J. mérn. Munkács.
Borcsányi A. mérn. Nyitra.
Simon E. aljegyző Lugos.
Berman A. ker. Bécs.
Werner K. és neje Szolnok.
Denkáts J. mgnzó Ungvár.
Donath S. ker. Mélykut.
Szatler J. ker. N.-Kanizsa.
Kellety A. ker. Zelesz.
Schöfer J. ker. Miskolcz.
Steiner J. D. kar. Arad.

Elhaltak Budapesten 1883. febr. 19.

Petrovics Pál 31 é. napszámos utról hagymáz.
Lenk Teréz 49 é. varrónő V. bálvány-u. 14. tüdővész.
Ratz Aron 54 é. VI. k. Kemnitzi-u. 7. tüdőlob.
Karcsik Mária 24 é. varrónő VI. k. Teréz-körut 23. tüdőgümő.
Prikril Antal 29 é. napsz. VII. k. k.-dob-u. 9. tüdővész.
Lauschmann Antal 56 é. háziszolga VII. k. kerepesi-u. 62. hörglob.
Feldmann Ilona 20 é. igazg. leánya V. k. hold-u. 15. agybántalom.
Gager M. 61 é. k. táb. biró V. k. Tükör-u. 5. kimerülés.
Molitor Á. 61 é. kataszteri felügyelő II. k. lánczhid-u. 11. tüdőhüdés.
Schiller Ferencz 20 é. pék VI. k. szerecsen-u. 5. májbaj.
Franck Ferencz 33 é. napsz. X. k. tüdővész.
Lux Ágost 45 é. pék VII. k. szövetség-u. 31. tüdőlégdag.
Barnai Irma 29. varrónő II. k. fő-u. 56. tüdővész.

NYILT-TÉR.

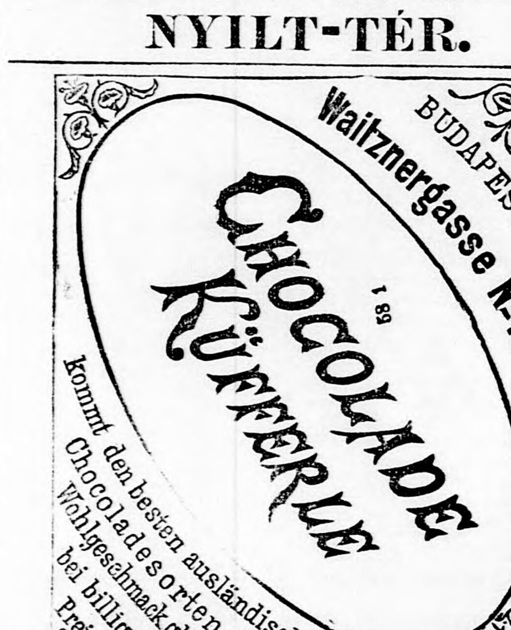

A n. é. közönséget van szerencsém tisztelettel értesiteni, hogy 25 év óta Budapesten fennálló

papir-kárpit és diszitések üzletembe

Komarnizki Lajos ur mint nyilvános társ
belépett s üzletünket ezentul a váltótörvényszékileg bejegyzet

Sieburger és társa

czég alatt tovább vezetjük. Egyszersmind megjegyzem, hogy a nálam volt **Schultz Henrik** ur tevékenységét üzletünkben beszüntette. Kiváló tisztelettel

SIEBURGER.

5939

SZINHÁZAK ÉS MULATSÁGOK.

NEMZETI SZINHÁZ.

Budapest, febr. 21-én.

A kis szórakozott.

Vigjáték 3 felvonásban, irták Barriére és Gondinet.

Személyek:

Champanet	Szigeti J.
Grimoine	Ujházi
Jules Carpiquel	Náday
Don Stéphano	Vizvári
Joseph	Faludi
Céleste	Csillag T.
Cécile	Palotay P.
Elmire	Békessy I.
Olympia	Vizváriné
Le Trottin	Adorján B.
Justine	Sánthané

Kezdete 7 órakor.

Holnap, február 22-én.

A ZSIDÓ NŐ.

Nagy opera 5 felv. Irta Scribe, forditotta Jakab I., zenéjét szerzette Halévy.

NÉPSZINHÁZ.

Budapest, február 21-én.

ORPHEUS A POKOLBAN.

Operette 4 felv. Irta Hector Crémieux. Forditotta Evva Lajos. Zenéjét szerzette Jacques Offenbach.

Személyek:

Jupiter	Solymosi
Juno	Pártenyiné
Diana	Sik Gizella
Venus	Vidorné
Minerva	Béni Irma
Flóra	Galantai M.
Amor	Berkes E.
Aristeus) Pluto)	Vidor
Orpheus	Kápolnai
Euridike	Pálmai Ilka
A közvélemény	Linczné J. A.
Stix Jankó	Ujvári
Mars, hadisten	Szabó
Merkur	Komáromi J.
Morpheus	Hatvani
Vulkán	Behumi
Saturnus	Izsó
Herkules	Kiss
Apollo	Fényes
Aesculap	Marton
Bacchus	Kopácsi
Hebe	Vámosi P.

Kezdete 7 órakor.

Holnap, február 22-én. „A koldusdiák“ előkészületei miatt **a szinház zárva lesz.**

Holnapután, febr. 23-án. BLAHA LUIZA asszony mint vendég. Először:

A koldusdiák.

Operette 3 felv. Irta Zell és Genée. Forditották Evva Lajos és Fái J. Béla. Zenéjét szerzette Millöcker Károly.

NÉMET SZINHÁZ.

Igazgató és tulajdonos *Lesser Szaniszló.*

Budapest, február 21-én.

Der Bettelstudent.

Operette 3 felv. Irták Zell F. és Genée R. Zenéjét szerzette Millöcker Károly.

Egész uj kiállitással.

Kezdete 7 órakor.

ORPHEUM

hajós-utcza 27. sz., a dalszinház szomszédságában
Ma 1883. február hó 21-én
Aman jeles mimikus
Marvelles Poles a Madridi «**Rizazello**»-féle lovarda világhirü duplas altomartal ugrónak, **Ehrfurth k. a.** hires chansoinette énekesnő. **Brothers Arteli** (a Londoni Royal Aquáriumtól) kinek tornaművészete a szinpadon minden eddigit felülmul a maga neméhen, **Fiori** kisasszony grotesque tánczosnő és **Kriske & Meyer** nagyhirü bécsi duettista énekesek fellépte.

VIZÁLLÁS 1883. február 20.

Névszerint	Méter 0 fölött	alatt	Változik
Duna			
Pozsony	1.96	—	apadó
Komárom	1.70	—	apadó
Budapest	1.97	—	apadó
Mohács	3.23	—	áradó
Vukovár	—	—	—
Ujvidék	3.33	—	vltztl.
Pancsova	1.58	—	apadó
Orsova	2.25	—	apadó
Dráva			
Barcs	0.47	—	apadó
Eszék	1.85	—	apadó
Száva			
Mitrovicza	2.41	—	apadó
Tisza			
M.-Sziget	0.61	—	vltztl.
Beregszász	—	—	—
Sárospatak	—	—	—
Szatmár	—	—	—
Tokaj	0.67	—	apadó
Szolnok	1.70	—	apadó
Szeged	2.17	—	apadó
Körös			
B.-Gyula	0.32	—	apadó
Maros			
Arad	—	—	—
Béga			
Temesvár	0.54	—	áradó

IDŐJÁRÁS február 20. regg. 7 órakor

Az időjelző-intézet távirati jelentése.

Állomások	Légnyomás mm 700 +	Szél iránya	ereje (1—12)	A hőmérséklet Celsius-fokban	Csapadék mm	Felhőzet
Arad	72.5	K	2	— 7.2	—	○
Besztercze	—	—		—.—	—	—
Beszterczebánya	70.1	K	1	— 10.1	—	○
Budapest	71.8	NY	1	— 7.0	—	○
Csáktornya	70.2	◎		— 5.0	—	◔
Debreczen	71.9	D	2	— 5.8	—	○
Eger	71.8	E	4	— 8.0	—	○
Eszék	—	—		—.—	—	—
Fiume	69.0	E	2	+ 1.2	—	●
Késmárk	74.6	◎		— 11.5	—	○
Keszthely	70.5	DK	2	— 3.9	—	◔
Kolozsvár	73.3	ENY	1	— 11.4	—	◔
Magyar-Óvár	71.3	K	1	— 3.5	—	◑
Mármaros-Sziget	70.3	K	1	— 8.8	—	◔
Nagy-Enyed	74.5	DNY	1	— 8.7	—	○
Nagy-Szeben	72.5	D	1	— 12.6	—	○
Nagyvárad	69.4	◎		— 5.4	—	○
Orsova	75.1	◎		— 6.3	—	∞
Pancsova	72.3	D	1	— 8.1	—	○
Selmeczbánya	73.0	D	3	— 9.0	—	○
Sopron	69.6	DNY	1	— 2.0	—	●
Szatmár-Németi	69.9	ENY	1	— 7.6	—	○
Szeged	71.6	DK	1	— 7.4	—	○
Sepsi-Szt-György	—	◎		— 14.0	—	○
Szolnok	72.0	E	2	— 8.0	—	○
Temesvár	73.7	ENY	2	— 8.0	—	◔
Trencsén	72.6	E	1	— 7.4	—	◑
Ungvár	—	EK	4	— 9.4	—	○
Zágráb	71.1	K	4	— 3.6	—	○
Bécs	71.2	◎		— 2.6	—	●
Bregenz	71.6	K	1	— 0.1	2	●
Lesina	68.0	K	2	+ 4.8	—	◑
Pola	—	—		—.—	—	—
Prága	70.6	ENY	1	— 2.4	—	●

Jelek magyarázata: ◎ = szélcsend; ○ = tiszta, derült; ◔ = ¼ felhős; ◑ = ½ felhős; ◕ = ¾ felhős; ● = borult; ◍ = eső; ✳ = hóeső; ▲ = jég; ≡ = köd; ∞ = gőz; ⚡ = zivatar, villám.

Áttekintése a mai időjárásnak:

Európában: A nagy légnyomás (778—780) Oroszországból kiterjed a kontinens többi nagy részére is (766—768). Mérsékelt szelekkel Közép-Európa többnyire derült, kisebbedő hőmérséklet mellett.

Hazánkban: Többnyire keleti, részben északi és déli, mérsékelt szelek mellett a hőmérséklet valamint a légnyomás is keveset változtak. — Az idő általában közepes derült, száraz. — A hideg északkeleten 10—14 foknyi, délnyugaton 2—5 foknyi volt.

Kilátás a jövő időre:

Hazánkban: Többnyire közepes derült időt várhatni; északkeleten erősebb, délnyugaton gyengébb fagygyal.

FRANKLIN-TÁRSULAT KÖNYVNYOMDÁJA.

A budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos árjegyzései február 20.

Minőségi súly hektoliterenkint — 100 kilogrammnak ára

Faj	Irányzat	77 kg frttól	frtig	78 kg frttól	frtig	79 kg frttól	frtig	80 kg frttól	frtig	81 kg frttól	frtig	kg frttól	frtig	kg frttól	frtig	kg frttól	frtig
bánsági buza ó	szilárd	9.80	9.85	9.90	10.—	10.05	10.10	10.15	10.20	10.25	10.35	— —	— —	— —	— —	— —	— —
tiszavidéki «	«	10.05	10.10	10.15	10.25	10.30	10.40	10.45	10.50	10.55	10.60	— —	— —	— —	— —	— —	— —
pestvidéki «	«	10.—	10.05	10.10	10.20	10.25	10.35	10.40	10.45	10.50	10.55	— —	— —	— —	— —	— —	— —
fehérmegyei «	«	10.—	10.05	10.10	10.20	10.25	10.35	10.40	10.45	10.50	10.55	— —	— —	— —	— —	— —	— —
bácskai «	«	10.—	10.05	10.10	10.15	10.25	10.30	10.35	10.40	10.45	10.50	— —	— —	— —	— —	— —	— —
m. északi «	«	9.60	9.65	9.70	9.75	9.80	9.85	9.90	9.95	10.—	10.05	— —	— —	— —	— —	— —	— —

Gabona	Ó vagy uj	Faj	Irányzat	Minőségü suly hektoliterenként	100 kilogramm ára frt -tól	kr.	frt -ig	kr.
rozs	ó	—	szilárd	70—72	7	—	7	30
árpa	«	takarmány	szilárd	60—62	6	85	7	10
«	«	egetni való	—	62—64	7	30	8	—
«	«	sörfőzdei	csendes	64—66	8	10	9	30
zab	«	—	szilárd	37—40	6	20	6	60
tengeri	ó / uj	bánsági	szilárd	75	6	25	6	30
	«	másnemü	«	73	6	15	6	20
köles	«	—	«	nélkül	6	—	6	50
káposzta-repcze	«	—	«	—	—	—	—	—
bánsági repcze	«	—	«	—	—	—	—	—

Szokvány gabona, határidőre

Gabona	Irányzat	Határidő	pénz frt	kr.	áru frt	kr.
buza	lanyha	tavaszra	9	60	9	63
	«	őszre	10	20	10	22
	«	julius—aug.-ra 1882.	—	—	—	—
tengeri	«	máj.—juniusra 1883.	6	30	6	32
zab	szilárd	tavaszra	6	40	6	42
		őszre	—	—	—	—
repcze káposzta	«	aug.—szeptemberre	14	—	14 1/8	—
« bánsági	—	julius—augusztusra	—	—	—	—

ÉRTÉKPAPIROK

ÁLLAMADÓSSÁG.

Értékpapirok		Utolsó árkelet pénz	áru
Magyar királyi aranyjáradék adómentes	6%	119.35	119.60
Magyar királyi aranyjáradék adómentes	4%	87.95	88.15
Magyar papirjáradék adómentes	5%	86.55	86.75
Magyar vasuti kölcsön à 120 frt o. ért. (300 frank)	5%	135.—	135.50
Magyar vasuti kölcsön 120 frt egyes darabokban		135.—	135.50
Gömöri államvasuti záloglevelek	5%	— —	— —
Magyar 1869. keleti vasut állam-kötv. (elsőbbs.) adóm.	5%	90.25	90.75
Magyar 1873. keleti vasut arany v. ezüstb. (elsőbbs.) adóm.	5%	110.—	110.50
Magyar 1876. keleti vasut állam-kötvény aranyban	5%	94.75	95.25
Magyar királyi nyeremény-kölcsön 100 frt		115.25	116.—
Magyar királyi nyeremény-kölcsön 50 frt		115.50	116.—
Tiszai és szegedi kölcsön	4%	110.25	110.50
1871-iki magyar állam-kölcsön-kötvény font sterlingben	5%	110 —	111 —
1873-iki magyar állam-kölcsön-kötvény font sterlingben	5%	110.—	111.—
Magyar földtehermentesitési kötvények	5%	98.50	99.50
Magyar földtehermentesitési kötvények 1867. záradékkal	5%	96.75	97.25
Magyar földtehermentesitési kötvények temesi	5%	97.75	98.25
Magyar földtehermentesitési kötvények 1867. záradékkal	5%	96.75	97.25
Magyar földtehermentesitési kötvények horvátországi	5%	99 —	102.—
Magyar földtehermentesitési kötvények erdélyi	5%	97.50	98.50
Magyar országos jelzálog urbéri váltság kötvény (100 frt)	5%	93.25	93.75
Királyi horv.-szlavon jelzálog földváltsági kötvény (100 frt)		96.50	97.50
Szőlődézsmaváltsági kötvény (100 frt)	5%	97.75	98.25
Magyar királyi kamatozó kincstári utalvány 6 hóra (100 frt)		—.—	— —
Egyesitett államadósság papirban május—nov.	5%	78.25	78.50
Egyesitett államadósság papirban febr.—aug.	5%	78.25	78.50
Egyesitett államadósság ezüst kamat január—julius	5%	78.50	78.75
Egyesitett államadósság ezüst kamat április—október	5%	78.50	78.75
Osztrák aranyjáradék 4% kamat	4%	96.75	97.25
Osztrák papirjáradék, adómentes	5%	92.75	93.25
Osztrák államadósság, kisorsolással 1854-iki à 250 frt p. p.	4%	118.50	119.50
Osztrák államadósság, kisorsolással 1860-iki à 500 frt o. é.	5%	130.—	130.50
Osztrák államadósság, kisorsolással 1860-iki à 100 frt o. é.	5%	137.50	138.50
Osztrák államadósság, kisorsolással 1864-iki à 100 frt o. é.		170.50	171.50
Osztrák államadósság, kisorsolással 1864-iki à 50 frt o. é.		170.50	171.50
Pest város kölcsöne 1870-ből	6%	103.25	104.—
Pest város kölcsöne 1871-ből	6%	103.25	104.—
Budapest főváros 1880-iki kölcsöne	5%	96.75	97.—
Szerbiai nyeremény-kölcsön 100 frank	3%	31.50	32.50

RÉSZVÉNYEK.

Osztal. 1882-re	Értékpapirok	Befiz. frt	pénz	áru
	a) Bankok.			
—.—	Ált. magyar municipalis hitelint.	200	195.—	200.—
—.—	Angol-osztrák bank	120	—.—	—.—
9.—	Budapesti bankegyes.-részv.-társ.	100	103.25	103.75
— —	Franco-magy. bank felszámolása.	200	— —	— —
— —	Horvát leszámitoló bank	200	— —	— —
—.—	Iparbank, budapesti	100	40.—	41.—
— —	Központi ipartársulati hitelintézet	80	— —	— —
—.—	Magyar Általános Hitelbank	200	304.75	305.25
—.—	Magyar jelzálog-hitelbank	200	216 —	218.—
—.—	Magy. jelzáloghitelb. II. kib. id. e.	100	109.75	110.25
—.—	Magyar leszám. és pénzváltóbank	100	96.—	96.25
— —	Magyar országos bank részv.-társ.	100	—.—	—.—
—.—	Osztrák hitelintézet	160	298.60	298.80
45.—	Osztrák-magyar bank	300	828.—	830.—
13 —	I. magyar iparbank	150	171.50	172.—
—.—	Pesti magyar kereskedelmi bank	500	593.—	594.—
—.—	Sziszeki hitelbank	100	— —	— —
—.—	«Unio» bank	100	—.—	—.—
	b) Biztositó társulatok.			
— —	Bécsi biztositó társaság	200	225.—	226.—
— —	Bécsi élet- és járadék-biztos. társ	200	245.—	248.—
—.—	Első magyar ált. biztositó társ.	1000	3400.—	3450.—
— —	Foncière pesti biztositó intézet		40.—	41.—
— —	Magyar-franczia biztos. társaság	50	— —	— —
—.—	Pannonia viszontbiztositó társ.	300	850.—	900.—
	c) Gőzmalmok.			
50.—	Concordia gőzmalom	500	577.—	580.—
— —	Első budapesti	500	1340.—	1360.—
— —	Erzsébet malom	200	242.—	243.—
— —	Hengermalom	500	662.—	665.—
35.—	Lujza	160	291.—	292.—
—.—	Molnárok és sütők	200	388.—	390.—
150 —	Pannonia	1000	1315.—	1320.—
50.—	Viktória	300	480.—	482.—
	d) Közlekedési vállalatok.			
	«Adria» magy. tengeri hajózási részv.-t.		—.—	—.—
— —	Alföld-fiumei	200	170.—	170.50
— —	Arad-Körösvölgyi vasut	100	—.—	—.—
— —	Báttaszék-dombovári	200	168.—	169.—
— —	Déli vasut	200	140.50	141.—
— —	Észak-keleti vasut	200	165.—	165.50
— —	Erdélyi vasut	200	164 —	164.50
— —	Győr-sopron-ebenfurti vasut	200	— —	—.—
— —	Kassa-oderbergi vasut	200	146.—	147.—
— —	Magyar-galicziai vasut	200	162.50	163.50
— —	M. nyug. v. (székesf.-győr-gráczív.)	200	166.—	166.50
— —	Osztrák államvasut	200	335.25	335.75
— —	Pécs-barcsi vasut	200	223.—	224.—
— —	Tiszavidéki vasut	200	247.50	248.25

Osztal. 1882-re	Értékpapirok	Befiz. frt	pénz	áru
—.—	Osztrák dunagőzhajózási társaság	500	610.—	615.—
—.—	Pesti közuti vaspálya	200	432.—	434.—
—.—	Pesti közuti vaspálya élv. jegy.		265.—	—.—
	e) Takarékpénztárak.			
—.—	Budapest III. kerületi	50	57.—	58.—
—.—	Czeglédi	100	— —	— —
—.—	Országos központi	300	524.—	525.—
—.—	Pesti első hazai	1000	4675.—	4700.—
—.—	Egyesült Budapest fővárosi	200	516.—	518.—
—.—	Magyar ált. takarékp. részv.-tár.	100	123.50	124.—
—.—	Pakracz-daruvár-kutinjai	50	— —	— —
	f) Különféle vállalatok.			
8—	Alagut	105	108.—	110.—
— —	Általános waggon-kölcsönzőtárs.	80	87 —	88 —
— —	Ész.-magyarorsz. e. kőszénb. r. t.	100	—.—	—.—
—.—	Franklin-Társulat könyvnyomda	150	146.—	147.—
—.—	Ganz és társa vasöntöde s gépgy.	400	720.—	723.—
—.—	Gschwindt-féle szeszgyár	200	415.—	420.—
—.—	Gyapjumosó és bizt. első magyar	200	—.—	—.—
—.—	Kereskedelmi testület épülete	210	590.—	595.—
—.—	Könyvnyomda «Athenaeum»	200	598.—	605.—
60.—	Pesti könyvny. részvény-társaság	500	825.—	—.—
—.—	Kőszén- és téglagyár (Drasche)	130	161.50	162.—
— —	Nemzetk. waggon-kölcsönző-r. t.		— —	— —
—.—	Pesti épitő-társaság	85	—.—	—.—
—.—	Rimamurány-salgótarjáni vasmü	100	124.—	125.—
—.—	Salgó-tarjáni kőszénbánya	100	115 —	116.—
—.—	Schlick-féle vasöntöde s gépgyár	200	239.—	241.—
—.—	Schlick-féle vasönt. s gépgy. II. kib.		219.—	220.—
—.—	Serfőzde első magyar	400	600.—	605.—
—.—	Sertéshizlaló	200	348.—	350.—
— —	Sóskuti kőbánya	200	45.—	50.—
—.—	Spodium és csontlisztgyár	200	277.—	278.—
—.—	Szálloda részvény-társaság	200	— —	— —
—.—	Tégla- és mészégető, ujlaki	200	113.50	114.—
—.—	Téglagyár, kőbányai	160	263.—	265.—
	ZÁLOGLEVELEK.			
	Magy. földhitelintézet papirérték	5½%	101.75	102.—
	Magy. földhitelintézet papirérték	5%	100.1/8	100.3/8
	Magy. földhitelintézet papirérték	4½%	94.—	94.50
	Magy. földhitelint. arany v. ezüst	5%	119.—	119.25
	Magyar jelzálogbank	5½%	101.20	101.45
	Magyar jelzálogbank	5%	98.25	98.50
	Kisbirtokosok orsz. földhitelint.	5½%	100.—	101.—
	Osztrák-magyar bank osztr. ért.	5%	100.90	101.10
	Osztrák-magyar bank osztr. ért.	4½%	98.—	98.25
	Osztrák-magyar bank osztr. ért.	4%	92.75	93.—
	Pesti magyar kereskedelmi bank	6%	101.50	102.—
	Pesti magyar kereskedelmi bank	5½%	101.50	102.—
	Pesti magyar kereskedelmi bank	5%	99.—	99.50
	«Albina» takarék- és hitelintézet	6%	99.80	100.30

Értékpapirok	Befizetett frt		pénz	áru
ELSŐBBSÉGEK.				
Alföld-fiumei vasut (nagyvárad-eszéki vonala)	200	5%	94.50	95.—
Alföld-fiumei vasut 1874. kib.	200	5%	93.—	93.50
Báttaszék-dombovár-zákányi v.	200	5%	91.—	91.50
Dunagőzhajózási társulat	300	5%	— —	— —
Dunagőzhajózási társulat	100/200	6%	— —	— —
Észak-keleti vaspálya	300	5%	90 75	91.25
Észak-keleti vaspálya (aranyban)	300	5%	112.50	113.—
Észak-keleti vaspálya (aranyban)	1000	6%	123.50	124.—
Ész.-magyarorsz. e. kőszénb. r. t.	100	6%	— —	— —
Magyar-galicziai vaspálya	200	5%	91 25	91 75
Magy.-galicziai vaspálya II. kib.	200	5%	89 50	90—
Magyar nyugati vasut (székesfehérvár-győr-gráczi vonal)	200	5%	95 25	96 25
Magyar nyugati vasut 1874. kib.	200	5%	95 —	95 50
M. vas. elsőbbs. beruh. aranyban	200/1000	5%	108.50	109.—
I. erdélyi vaspálya	200	5%	91.—	91.50
Győr-sopron-ebenfurti vasut	200	6%	— —	— —
Kassa-oderberg ivasut, ezüstben	200	5%	94.25	95 —
Kassa-oderb. v. (eperjes-tarn. v.)	300	5%	92.—	92.50
Kassa-oderb. v. (osztrák vonal)	200	5%	— —	— —
Kassa-oderb. v. (magyar vonal)	100	5%	116 50	117 50
Osztrák államvasut		5%	— —	— —
Tiszavidéki vasut		5%	99.50	100.—
Budapesti lánczhid	100	6%	103.50	103.75
Kőszén- és téglagyár kötvények	100	6%	— —	— —
Lloyd- és tőzsde-épület	100	5%	96.—	97.—
MAGÁNSORSJEGYEK.				
Osztrák hitelintézet			170.50	171.50
Budavárosi sorsjegy			38.50	39.50
Keglevics sorsjegy			20.—	20.50
Magy. sz. korona orsz. vörös kereszt egyl.			6 25	6 50
Pálffy sorsjegy			36.50	37. —
PÉNZNEMEK.				
Császári királyi arany (vert)			5.63	5.65
Császári királyi arany (kör.)			5.62	5.64
Osztrák-magyar 8 frtos arany			9.49	9.51
20 frankos arany			9.49	9.51
Török aranylira			— —	— —
Osztrák és magyar ezüst			— —	— —
Német birodalmi bankjegy 100 márkányi			58.55	58.65
Váltók árfolyama (látra).		Bank-kamatláb		
Német bankpiaczok 100 márk		4%	58.50	58.70
Amsterdam 100 hollandi frtért		5½%	99.—	99.15
Brüssel 100 frankért		4%	47.40	47.50
Páris 100 frankért		3½%	47.45	47.55
Marseille 100 frankért		3½%	—.—	—.—
Svájczi pénzpiaczok 100 frankért		3%	47.45	47.55
Zürich 100 frankért		3%	47.45	47.55
London 10 font sterlingért		3½%	119.70	119 95
Milanó 100 lire nuove ital.		5%	47 15	47 25

Bécsi tőzsde február 19.

A) Általános államadósság.

		Pénz	Áru
Egységesjár., papir, május—novemb.	5%	78.20	78.35
Egységes járadék, papir, febr.—aug.	5%	78.20	78.35
Egységes járadék, ezüst január—jul.	5%	78.60	78.75
Egységesjáradék, ezüstb. apr.—okt.	5%	78.60	78.75
Sorsolással, 1854-ből 250 frt sorsj. pp.	4%	118.50	119.—
Sorsolással, 1860-ból 500 frt sorsj. o. é.	5%	130.25	130.50
Sorsolással, 1860-ból 100 frt sorsj. o. é.	5%	137.—	138.—
Sorsolással, 1864-ből 100 frt sorsj. o. é.		170.50	171.25
Sorsolással, 1864-ből 50 frt sorsj. o. é.		170.50	171.50
Como-járadék 42 lira		37.—	39.—
Államjószági jelzáloglevél 120 frt	5%	146.50	147.50
Bécs-glogn. v. els. jegy. 100 frt p. p.	5%	98.—	— —

B) A birodalmi tanacsban képviselt királyságok és országok államadóssága.

		Pénz	Áru
Osztrák aranyjár. adómentes 100 frt	4%	96.70	96.90
Osztr. papirjár. visszafiz. 1881 100 frt	5%	92.90	93.05
Osztr. kincst. j. visszafiz. 1882 100 frt	5%	— —	— —

C) A magyar korona országainak államadóssága.

		Pénz	Áru
Magyar aranyjár. adómentes 100 frt	6%	119.30	119.45
Magyar aranyjár. adómentes 100 frt	4%	87.80	87.95
Magyar papirjáradék 100 frt	5%	86.45	86.60
Magyar vasuti kölcsön 120 frt ezüst	5%	135.—	135.50
Magyar vasuti kölcsön 120 frt ar. k.	5%	135.—	135.50
Gömöri államvas. záloglevél 150 frt	6%	—.—	—.—
Keletivasutiál. kötv. 1869-ből 300 frt	5%	90.50	90.75
Keletivasutiál. kötv. 1873-ból 300 frt	5%	110.—	110.25
Keletivasutiál. kötv. 1876-ból 100 frt	5%	94.75	95.25
Magy. államkölcs. 1871. sors. 100 frt	5%	— —	— —
Magy. államkölcs. 1873. sors. 100 frt	5%	— —	— —
Magyar urbérivalts. kötvény 100 frt	5%	—.—	—.—
M. szőlődézsma-válts. kötv. 100 frt	5%	97.50	98.—
Magyar nyeremény-kölcsön 100 frt		115.25	115.75
Magyar nyeremény-kölcsön à 50 frt		115.25	115.75
M. tiszav. s szegedi ny. sorsj. 100 frt	4%	109.90	110.20

D) Földteherm. kötv. 100 frt pp.

		Pénz	Áru
Csehországi	5%	106.—	107.—
Bukovinai	5%	96.75	97.50
Galicziai	5%	98.—	98.50
Karinthiai	5%	105.50	— —
Krajna és tengerparti	5%	104.	105 —
Morvaországi	5%	104.—	104.50
Alsó-ausztriai	5%	105.—	106.50
Felső-ausztriai	5%	104.50	105 50
Salzburgi	5%	102.—	— —
Sziléziai	5%	110.—	— —
Stiriai	5%	103.—	105.—
Tiroli	5%	99.—	— —
Horvát- és szlavonországi	5%	99.—	102.—
Erdélyi	5%	97.60	98.—
Temesi bánság	5%	98.—	98.75
Temesi 1867-iki sorsolási záradék	5%	96.50	97.—
Magyar	5%	98.75	99.25
Magyar 1867-iki sorsolási záradék	5%	96.75	97.25

E) Más közkölcsönök.

		Pénz	Áru
Dunaszabályoz. sors. 1870-ből 100 frt	5%	115.—	116.—
Dunaszab. kölcsön 1878-ból 100 frt	5%	102.—	102.50
Pestvárosi kölcsön 1871	6%	— —	103.50
Pestvárosi kölcsön 1880	5%	—.—	97.—
Triesztvárosi kölcs. 1865	6%	— —	—.—
Triesztvárosi kölcs. 1879	6%	—.—	—.—
Bécsvárosi kölcsön 1867	5%	101.75	103.—
Bécsvárosi kölcsön 1874 (ar. v. ez.)	5%	—.—	—.—
Bécsvárosi kölcsön 1874 (sorsolás)		125.50	125.75
Olasz járadék 100 lira	5%	— —	— —
Szerb nyer. kölcs. 100 frk	3%	32.75	33 —
Török vasuti kölcsön 400 frk		25.90	26.30

F) Záloglevelek, jelzálog-kötvények és kötvények (100 frtért).

		Pénz	Áru
Osztr. ált. földh.-int. sors. ar. v. ez.	4½%	117.75	118.25
Osztr. ált. földh.-int. 33 éves visszf.	5%	— —	—.
Osztr. ált. földh.-int. 50 éves visszf.	5%	—.—	—.—
Osztr. ált. földh.-int. 50 éves visszf.	4½%	95.25	95.75
Osztr. ált. földh.-int. 50 éves visszf.	4%	91.40	91.80
Csehorsz. földh.-társ. 36 éves visszf.	5½%	104.—	—.—
Csehorsz. földh.-társ. 33 éves visszf.	5%	102.50	103.—
Központi földhitelint. bank 38 é.	5%	100.—	100.50
Gácsországi földhitelintézet 18 é.	6%	102.—	103. —
Morvaorsz. jelzál.-hitelbank 36 é.	5%	101.50	102.50
Osztrákjelzálogbank 10 éves visszf.	5½%	100.50	102.—
Osztrák jelzálogbank sorsolással	5%	98.—	98.50
Osztrák-magyar bank	5%	101.—	101.15
Osztrák-magyar bank	4½%	97 95	98.15
Osztrák-magyar bank	4%	92.70	92.95
Első osztrák takarékp. sorsol. 30 év	5½%	102.—	102.50
Első osztrák takarékp. sorsol. 32 év	5½%	102.—	102 50
Magyar ált. földhitel.-részv.-t. 34 év	5½%	101.30	—.—
Magyar földhitelintézet	5½%	101.25	102.—
Magyar földhitelint. sorsolása 39 év	5%	100.30	100.70
Magyar földhitelint. sorsolása	4½%	94.40	94.80
Magyar földh.-int. sors. 39 év arany	5%	119.25	119.75
Magyar jelzálogbank 25 évi sors.	5½%	100.50	—.—
Magyar jelzálogbank 40 évi sors.	5½%	100.50	—.—
Magyar jelzálogbank 40 évi sors.	5%	98.25	98.75

G) Elsőbbségi kötvények.

		Pénz	Áru
Albrecht pálya 300 frt ezüst	5%	93.50	93.80
Alföld-fiumei pálya 200 frt ezüst	5%	94.60	94.80
Arad-temesvári vasut 200 frt ezüst	5%	— —	— —
Cseh északi vasut 300 frt	5%	100.25	—.—
Cseh nyugati vasut 300 frt	5%	99.50	100.—
Dunagőzhajózási társ. 300 frt ezüst	5%	112 —	— —
Dunagőzhaj. társ. 100/200 frt ezüst	6%	106.—	106.50
Dunagőzhajózási társ. 200 frt arany	5%	— —	— —
Duna-drávai pálya 200 frt ezüst	5%	91.90	92.20
Erzsébet pálya 100 frt ezüst	5%	98.80	99.—
Erzsébet p. 300 frt o. é. 1862-iki kib.	5%	98.70	99.20
Ferdinánd északi pálya 100 frt p.p.	5%	104.50	105.—
Ferdinánd északi pálya 100 frt o.é.	5%	100.50	101.50
Ferdinánd északi pálya 300 frt ez.	5%	106.50	106.75
Ferencz-József pálya 200 frt ez.	5%	100.30	100.80
Pécs-barcsi pálya 200 frt ez.	5%	99.75	100.—
Károly-Lajos gácsi pálya 300 frt o.é.	4½%	98.70	99.—
Kassa-oderbergi pálya 200 frt ez.	5%	94.50	94.75
Eperjes-tarnovi pálya 300 frt ez.	5%	92.25	92.75
Lemb.-czern.-jassii p. I. kib. 300 frt o.é.		93.25	93.75
Lemb.-czern.-jassii p. II. kib. 300 frt ez.		98.25	98.75
Lemb.-czern.-jassii p. III. kib. 300 frt ez.		93.25	93.75
Osztrák észak-nyugati p. 200 frt ez.	5%	100.80	101.20
Rudolf-pálya 300 frt ez.	5%	98.50	98.75
Erdélyi pálya 200 frt ez.	5%	91.50	91.75
Osztrák államvaspálya 500 frank	3%	181.25	181.50
Osztr. állam.-p. 1874. kib. 500 frank	3%	176.—	—.-
Déli pálya 500 frank	3%	134.25	134.50
Déli pálya 200 frt ar.	5%	118.60	118.90
Dél-északném. összek.-p. 100 frt o.é.	5%	97.—	—.—
Dél-é.-n. összek.-p. 1879. k. 100 frt o.é.	5%	95.25	95.75
Tiszavidéki pálya 1000 frt o.é.	5%	99.40	99.70
Magyar-gácsorsz. pálya 200 frt o.é.	5%	91.40	91.60
Magyar észak-kel. pálya 300 frt ar.	5%	91.—	91.40
M. nyug. (Székesf.-győr-grácz) 200 frt	5%	95.50	95.80

H) Különféle sorsjegyek.

		Pénz	Áru
Hitelintézet 100 frt o.é.		170.50	171.—
Clary 40 frt p.p.		37.50	38.25
Dunagőzhajózási 100 frt p.p.		107.75	108.50
Innsbruck városi 20 frt o.é.		21.75	22.50
Keglevich 10 frt p.p.		19.50	20.50
Krakkói sorsjegy-kölcsön 20 frt o.é.		18.60	19.—
Laibachi dijsorsjegy 20 frt o.é.		23.25	23.75
Buda város kölcsöne 40 frt o.é.		39 —	—.—
Pálffy 40 frt p.p.		36.40	36.80
Vörös-kereszt sorsjegy 10 frt o.é.		12.25	12.75
Rudolf alapitvány 10 frt o.é.		20.50	—.—
Salm 40 frt p.p.		51.—	53.—
Salzburgi dijsorsjegy 20 frt o.é.		22.50	23.50
St.-Genois 40 frt p.g.		45.—	45.50
Stanislau városi 20 frt o.é.		22.50	23.—
Trieszt városi 100 frt p.p.		127.—	127.50
Trieszt városi 50 frt o.é.		—.—	—.—
Waldstein 20 frt p.p.		28.25	29.—
Windischgrätz 20 frt p.p.		36.50	37.25
Nyereményjegyek 3%-nyi kölcsön		30.—	31.—
Magyar vörös kereszt-sorsjegy 5 frt o. é.		6.25	6.50

I) Bankok részvényei.

		Pénz	Áru
Angol-osztrák bank 200 frt	5%	118.90	119.20
Bécsi banktársulat 200 frt	5%	—.—	—.—
Bécsi bankegyesület 100 frt	5%	110.90	111.20
Osztrák ált. földhitelintézet 200 frt	5%	216.—	217.—
Pestimagyar keresked. bank 500 frt	5%	— —	— —
Keresked. és ipar hitelintézet 160 frt	5%	297.—	297.40
Magyar általános hitelbank 200 frt	5%	301.75	302.25
Alsó-ausztriai leszámit. társ. 500 frt	5%	870.—	875.—
Magy. lesz. és pénzváltó bank 100 frt	5%	94.50	95.—
Bécsi giró- és pénztáregylet 200 frt	5%	—.—	—.—
Osztrák jelzálogbank 200 frt	5%	60 —	62 -
Magyar jelzálogbank II. kib. 200 frt	5%	109.50	110.—
Osztrák tartományi bank 200 frt	5%	— —	—.—
Magyar országos bank 200 frt	5%	— —	— —
Magyar ált. municip. hit.-int. 200 frt	5%	— —	—.—
Osztrák-magyar bank 600 frt	5%	828.—	830.—
Unio-bank 100 frt	5%	116.90	117.20
Általános forgalmi bank 140 frt	5%	146.25	146.75

K) Közleked. vállalatok részv.

		Pénz	Áru
Albrecht pálya 200 frt o.é.		—.—	—.—
Alföld-fiumei pálya 200 frt o.é.	5%	170.25	170.75
Buschtiehradi vasut 500 frt p.p.	5%	825.—	828.—
Buschtiehradi v. (lit. B.) 200 frt o.é.		—.—	—.—
Dunagőzhajózási társas. 500 frt p.p.		609.—	610.—
Duna-drávai pálya 200 frt ez.	5%	168.50	169.—
Erzsébet pálya 200 frt p.p.	5%	210.25	210.50
Erzséb. p. Lincz-Budweis 200 frt o.é.	5%	190.—	190.50
Ferdinánd északi pálya 1000 frt p.p.	5%	2723.—	2728.—
Ferencz-József pálya 200 frt o.é.	5%	193.75	194.25
Pécs-barcsi pálya 200 frt o.é.	5%	223.—	223.50
Károly-Lajos galiczicz. p. 200 frt o.é.	5%	306.—	306 50
Kassa-oderbergi pálya 200 frt o.é.	5%	145.75	146.25
Lemberg-czern.-jassi p. 200 frt o.é.	5%	170.—	170 50
Osztrák-magyar Lloyd 500 frt o.é.	5%	660.—	662.—
Osztrák északnyugoti p. 300 frt o.é.	3%	205.25	205.75
Rudolf-pálya 200 frt o.é.	5%	165.50	166.—
Első erdélyi pálya 200 frt o.é.	5%	164. —	164.50
Osztrák államvasuttárs. 200 frt o.é.	5%	333.75	334.—
Déli pálya 200 frt o.é.	5%	140.75	141.25
Délészak-ném. összek. p. 200 frt o.é.	5%	151.—	151.25
Tiszavidéki pálya 200 frt o.é.	5%	248.50	249.—
Bécsi Tramway 200 frt o.é.	5%	221.—	221.25
Magy. gácsországi pálya 200 frt o.é.	5%	162.75	163.25
Magyar északkeleti pálya 200 frt o.é.	5%	165.—	165.30
M. nyug. székesf.-gráczi 200 frt o.e.	5%	166.—	166.50

L) Iparvállalatok részvényei.

		Pénz	Áru
Osztr. általán. épitő-társaság 200 frt		102.50	103.50
Innerbergibányatársaság 200 frt		— —	— —
Judenburgi vasmü 70 frt		— —	— —
Liesingi serfőződe 100 frt	4%	65.75	66.25
Nezsideri papirgyárrészv.-t. 200 frt	5%	— —	— —
Prágai vasipar-társulat 200 frt		169.—	170.—
Rima-murányi vas.-társ. 100 frt	5%	123.25	124.—
Salgó-tarjáni kőszénbánya 100 frt	5%	—.—	—.—
Bécsi fegyvergyár társaság 100 frt	5%	145.—	147.—
Által. waggon-kölcs.-t. Bpest 80 frt	5%	87.50	88.—
Bécsi épitő-társaság 100 frt		69.—	70.—
Assicurazioni gen. com. 1000 frt p.p.	5%	1950.—	— —
Azienda assicuratrice 1000 frt o.é.		— —	— —
«Duna» osztr. bizt.-r.-társ. 200 frt	5%	—.—	302.—
Viszontbiztositó-társ. bécsi 200 frt	5%	82 —	90 —
«Securitas» viszontbizt.-társ. 250 frt		215 —	— —
Bécsi élet- és járad.-bizt.-int. 200 frt	5%	— —	300.—
Bécsi biztositó társaság 200 frt	5%	—.—	—.—

M) Váltók (látra).

		Pénz	Áru
Amsterdamra 100 hol. frt	5½%	99.05	99.15
Brüsseli 00 frank	3½%	— —	— —
Német bankpiaczok 100 márka	4%	58.50	58.65
London 10 font st.	3½%	119.70	119.85
Milano 100 ol. lira	5%	—.—	—.—
Franczia bankpiaczok 100 frank	3½%	—.—	—.—
Páris 100 frank	3½%	47.47½	47.52½
Pétervár 100 rubel	6%	— —	— —
Svájczi piaczok 100 frank	3%	47.45	47.50
Zürich 100 frank	3%	47.45	47.50

N) Valuták.

		Pénz	Áru
Császári és királyi arany	darabja	5.64	5.66
Császári és kir. reczés arany	darabja	5.63	5.65
Osztrák-magyar 8 frtos arany	darabja	9.49½	9.50
20 frankos arany	darabja	9.49½	9.50
20 márkás arany	darabja	11.71	11.73
Orosz imperiale	darabja	9.77	9.78
Sovereigns	darabja	11.93	11.97
Török arany lira	darabja	10.76	10.78
Mária-Terézia (Levant) tallér	darabja	— —	—.—
Ezüst	100 frt o.é.	— —	—.—
Ezüstjáradék-szelvény	100 frt o.é.	— —	—.—
Német birodalmi bankjegy	100 márka	58.55	58.60
Olasz bankjegy	100 ol. lira	47.15	47.25
Orosz papir rubel	darabja	1.18½	1.18¾

Cs. kir. kizárólag szabad.

LEGUJABB JAVITOTT RUGANYOS SÉRVKÖTŐ.

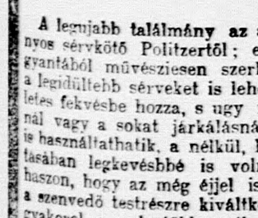

A legujabb találmány az amerikai, ujonnan javitott ruganyos sérvkötő Politzertől; ez rugók nélkül van, tisztán ruggyantából müvésziesen szerkesztve s az a czélja, hogy még a legidültebb sérveket is lehető legrövidebb idő alatt egyenletes fekvésbe hozza, s ugy nappal a legerőfeszitőbb munkánál vagy a sokat járkálásnál, mint szinte éjjel alvásközben is használtathatik, a nélkül, hogy a sérvbajban szenvedő hivatásában legkevésbbé is volna akadályoztatva. Felette nagy haszon, hogy az még éjjel is a testen maradhat, mivel hogy a szenvedő testrészre kiváltképen jótékony kellemetes nyomást gyakorol s a legtöbb esetben még a sérv biztos gyógyulását is eszközli. A legtöbb orvosi tekintélyek által elismerve, megvizsgálva s a legjobbnak találva: professor **Kovács** a sebészeti kóroda elnöke, dr. **Gross Lajos** magy. kir. egészségügyi tanácsos, dr. **Glück Ignácz** kir. törvényszéki orvos által.

Alólirott egyszersmind nagy raktárt is tart angol és franczia aczél sérvkötőkből, függesztő készülékek (suspensorium) gummiból, szövötteket, mint szinte szarvasbőrből. A szarvasbőr és gummi suspensoriumok czélja, hogy a tágulást megakadályozzák. Méhfecskendők, légpárnák, ágybetétek, periodtáskák, préservativumok, gummiharisnyák és mindennemű gummi áruczikkek. Sérvkötőknél kérem megjelölni: jobb, bal vagy kettős-e, mint szinte a **test bőségét** is. Megrendeléseket utánvétel mellett elfogad

POLITZER MÓR

cs. kir. szab. sérvkötő-készitő Budapesten, Deák-Ferencz-utcza.

Árak: urak, hölgyek és gyermekek számára, egyoldalunak dbja 6—10 frt, a **kettősnek** dbja 10—16 frt, gyermekeknek felével olcsóbb.

Ugyanitt **kapható a legjobb amerikai sérvkenőcs.** Egy tégely ára 3 frt 50 kr.

MAGYAR

VÖRÖS KERESZT-SORSJEGYEK.

Évenkint három huzás.

Főnyeremény

o. é. 120,000 frt.

Továbbá 50,000 forint, 25,000 forint, 15,000 forint, 10,000 forint.

Számos jelentékeny melléknyeremény.

Legkisebb nyeremény, melyet minden sorsjegynek nyernie kell, már most 6 forint és 10 forintig emelkedik.

ELSŐ HUZÁS MÁR 1883. MÁRCZIUS 1-ÉN.

5899 **Sorsjegyek készpénzért, szigoruan a napi hivatalos árfolyam szerint 6 frt 50 krért.**

ÁTVÉTELI JEGYEK:
2 sorsjegyre 15 havi 1 forintos részletre.
3 sorsjegyre 24 havi 1 forintos részletre.
4 sorsjegyre 15 havi 2 forintos részletre.
5 sorsjegyre 19 havi 2 forintos részletre.
10 sorsjegyre 25 havi 3 forintos részletre.
25 sorsjegyre 19 havi 10 forintos részletre.

A „MERCUR“ (Politzer S.) BUDAPESTEN,

kiadóhivatalának bank- és váltóüzlete: 12. Dorottya-utcza 12.

Nincs szer, mely köhögés, rekedtség, elnyálkásodás, hurut stb. ellen mai napig oly tökéletesen vált volna be, mint a gyógyhatásu keskeny utifüből előállitott s **biztos és gyors** hatásuk következtében most egész Osztrák-Magyarországban nagyra becsült 5857

Utifü mell-czukorkák
Victor Schmidt & Söhne czégtől, **Bécsből.**
Valódi csak a gyógyszertárakban.

ÉRTESITÉS.

Bécs város legélénkebb főutczáján, közelében a rövid idő mulva kiépülő városi vaspályának több igen diszesen épült bérház eladó. Az ár 60,000 frttól 250,000 frtig vátozik. A bérházak 12 éven át adómentesek és több mint 6% tiszta jövedelem mutatható ki. Fölvilágositással készséggel szolgál 5944

RIEDL IGNÁCZ,
házgondnok.
Wien, Währing, Goldschmiedgasse Nr. 4. Thür Nr. 2.

A Franklin-Társulat kiadásában Budapesten megjelent:

MAGYAR KERTÉSZKÖNYV.

A belterjes (intensiv) kertgazdászat foglalatja,

UTMUTATÓ KALAUZ

a konyhakertészet, gyümölcsészet, magtermelés, magnemesités, honositás és virágos kert haszonnali mivelésére.

A kertészet minden rendü ügybarátainak, legkivált pedig kisebb földbirtokosok használatára.

IRTA

FARKAS MIHALY.

(Számos a szöveg közzé nyomott metszetekkel.)

Ara füzve 2 frt o. é.

Szerző e müvében éveken át gyüjtött tapasztalatainak, tekintettel hazánk társadalmi ugy mint éghajlati viszonyaira, legkivált a kisebb földbirtokos osztály jól fölfogott anyagi érdekeit tartotta szem előtt, s mint ilyen a honi kertészkedő közönség figyelmét méltán kiérdemli.

E rovatban *minden szó* beiktatása *2 krba* kerül, hirdetések után, melyek a hirdető félnek külön lakczimével is el vannak látva, még 30 kr. bélyegdij fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK

Minden hirdetésre felvilágositást ad a kiadóhivatal. Levélbeli tudakozodásokra is pontosan válaszolunk, ha a válaszra szükséges postabélyeg beküldetik.

N. C. 115. Helyben levele van a főpostán. Poste restante. 2340

Egy 18 éves csinos művelt özvegynő, ki 5 nyelven beszél (de nem sokat) vigkedélyü kitünő jártassággal bir a sütés és főzésben szépen zongorázik egy középkorban levő vagyonos józan életü és nemesszivüférjet óhajt. ajánlatok «Szemes Tusnelda» czim alatt a kiadóhivatalba intézendők. 2337

Egy régi előkelő nemes családból való, 40 éves csinos, elegáns és 1500 frt évi jövedelemmel biró férfiu házasságra óhajt lépni, korához illő művelt leánynyal, vagy özvegygyel kinek körülbelül 1000 forintot jövedelmező tőkepénze vagy birtoka van. Levelek arczképpel s titoktartás igéretével «Sziv és ész» czim alatt a kiadóhivatalba kéretnek. 2336

Egy vidéki müvelt, házias fiatal nő komoly levelezésbe óhajt lépni egy müvelt vagyonos 36—45 éves urral. A nő vagyon nélküli. Levelek «Próza és költészet 8888.» czimmel a kiadóhivatalba küldendők. 2321

Egy 29 éves rom. kath. vallásu ministeri tisztviselő ki jelenleg 800 frt évi jövedelemmel bir s jogvégzettségénél fogva a fokozatos előléptetésre igényt tart s azon felül 12—15000 frtot örökölend, házasság czéljából ismeretséget kiván kötni egy vig kedélyü, szerény s müvelt leánynyal esetleg gyermektelen fiatal özvegygyel ki legalább 10000 frt hozománynyal, vagy ennek megfelelő évi járadékkal bir. Komoly ajánlatok arczképpel «szerénység» czim alatt legkésőbb márc. 31-ig a kiadóhivatalba intézendők. Titoktartás biztosittatik. Arczkép kivánatra visszaküldetik. 2289

Eladás.

Egy 3 hónapos igen szép fekete szinü uszóhártyás, valódi Ujfunlandi kankutya helyben eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban, 2578

Zalában 258 holdas tagositott birtok, 9000 frtot érő ingóság és regáléval, urilak s kellő jó karbani épületekkel 16,000 frtért eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2252

Egy vidéki városban mely a megye székhelye és vasut mellett van, a főtéren levő vendéglő nagy mulató kerttel, minden berendezéssel első májuskor átadandó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2338

A városligetben (Hermina uton) 2 hold telek igen kedvező feltételek mellett azonnal eladó. Ajánlatok «Telek 120» alatt zárt levélben a kiadóhivatalba küldendők. 2582

Somogymegyében Balaton-Túr község határában a vasuttól és a Balatontól egy órányira egy 1000 holdas birtok eladó uri lakházzal és elegendő gazdasági épületekkel együtt. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2503

Pollins gőzkatlan 40 □ méter fütőter felszereléssel együtt jó karban; Cornwall gőzkatlan 15' hosszu, 4 diámeter; 2 álló gőzkazán felszereléssel együtt jelenleg még használatban és néhány 8—12 lóerejü fekvő gőzgépek kazánnal és teljes felszereléssel eladók. Hol? megmondja a kiadóhivatal. 2552

Biharmegyében, Sarkad vasuti állomástól fél órányira egy 460 holdas (à 1100 négyszög öl) tagositott kitünő talajú birtok, gazdasági épületekkel eladó. A feltételek megtudhatók a kiadóhivatalban. 2557

Hunyadmegyében egy 230 holdas birtok Szászváros vasuti állomástól ¾ órányira lakház és gazdasági épületekkel, valamint a regale-jövedelemmel együtt eladó 15,000 frtért. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2505

Egy malomszerkezet kitünő 42" kövekkel még igen jó karban eladó. Hol? megmondja a kiadóhivatal. 2529

Egy 188 holdas birtok (à 1600 négyszögöl) Tasnád város határában, kitünő szántóföld és szőlők, lakházzal és gazdasági épületekkel együtt eladó 15,000 forintért. Bővebbet a kiadóhivatal. 2504

Szolnok határában a vasuttól egy órányira egy 300 holdas kitünő birtok lakházzal és gazdasági épületekkel együtt eladó, esetleg ehhez közelében levő birtokkal is elcserélendő. Bővebbet a kiadóhivatal. 2502

Egy 8 hónapos neufundlandi nőstény kutya eladó. Hol? megmondja a kiadóhivatal. 2489

Szolnokmegyében a kis-ujszállási vasuti állomáshoz egy órányira egy 184 holdas birtok eladó, esetleg egy hasonértékü fővárosi házzal elcserélendő. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2506

Egy 10 lóerejü fekvő gőzkazánnal és két pár igen jó kövel ellátott malom, mely még csak keveset használtatott, eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2495

Terézváros, az uj-utczában egy 1420 frtot jövedelmező ház eladó 16000 frtért Bővebbet a kiadóhivatalban. 2490

2 pár finom franczia malomkő, 1 pár uj, a másik pár kevéssé használt, jutányos áron eladó. Hol? megmondja a kiadóhivatal. 2520

A Józsefvárosban egy óriás-utczai ház 387 □ ölü udvar és kerttel, 15½ öl utczai fronttal eladó. Bővebbet a kiadóhivatal. 2439

Dohány-tőzsde, igen jövedelmező mellékes üzlettel a legélénkebb helyen, olcsó lakbér, 60—80 frtig napi forgalom, átadandó. Bővebbet a kiadóhivatal. 2454

Nagyobb vidéki városban a főtéren levő vendéglő házzal együtt eladó. Bővebb értesitést a kiadóhivatal ad. 2499

A főváros közelében egy minden kényelemmel ellátott nyaraló, szép kerttel és hozzávaló épületekkel együtt 8000 frtért eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2507

A sugárut mentében a nagy János utcza sarkán egy 286 □öl nagyságu telek a rajta levő lakházzal együtt eladó. Bővebbet megtudhatni a kiadóhivatalban. 2525

Nyárilak és majorság Somogymegyében Kaposvár székvárosban, vasut mellett 1600□ öl belsőség, gazdasági épületekkel, lakházakkal, tehenészettel, méhészettel, faiskolával, próbagyümölcsfákkal, kész gabonával, butorokkal, boros hordókkal, 700□öl szőllővel s egyéb ingósággal, — ugy 4400□öl luczernás külsőséggel szabad kézből eladatik. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2331

Egy kitünő forgalmi helyen létező dohány-tőzsde berendezéssel és árukészlettel együtt eladó. Bővebbet a kiadóhivatal. 2559

Kőbányán a Gyömrői uton egy telken két kis ház szép kerttel, mely alkalmas tehenészetre avagy korcsmának jutányos áron szabad kézből eladó. Bővebbet a kiadóhivatal. 2299

Vétel.

«Vizsla kutya» kerestetik megvétel végett, fiatal, nagy növésü, jól idomitott, lehetőleg hosszuszőrü, Bővebbet a kiadóhivatalban. 23[illegible]5

Egy dohánytőzsde jó forgalmi helyen megvétel végett kerestetik. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2574

Pest, Heves vagy Szolnok megyében kerestetik egy 500—800 holdas birtok megvétel végett, lakhaz és gazdasági épületekkel. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2514

Kutya kerestetik megvétel végett neufundlandi faj, egész fiatal him, leirandó kora szine, magassága és hossza. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2291

600—1500 h. birtok Fehér, Heves, Nógrád, Vas, Soprony, Mosony, Pozsony, Bars, Nyitra, Trencsén megyékben kerestetik megvételre. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2277

Egy kastélylyal és gazdasági épületekkel ellátott birtok, jó földdel, erdővel és réttel 60000 frt értékig megvétel végett kerestetik. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2533

Kolozsvár és Deés közt fekvő birtok, nem messze a vasuti állomástól kerestetik megvétel végett. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2527

Egy jó karban levő malomszerkezett megvétel végett kerestetik. Bővebbet a kiadóhivatal. 2420

Egy jó dohánytőzsde kerestetik megvétel végett. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2560

Abauj, Torna vagy Borsod megyében megvétel végett kerestetik egy kisebb birtok 15 ezer forint értékig, mely árvizmentes és jó talaju legyen. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2530

Kerestetik megvétel végett egy 30—40,000 forint értékü birtok valamely vasut közelében. Ajánlatok a kiadóhivatalba intézendők. 2500

Egy fővárosi ház kerestetik megvétel végett 35,000 frtig. Ajánlatok a jövedelem kimutatása mellett a kiadóhivatalba intézendők. 2501

Jó karban levő franczia, vagy sárospataki malomkövek megvétel végett kerestetnek. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2449

Fehér, Somogy vagy Veszprémmegyében kerestetik egy 600—800 holdas birtok megvétel végett lakházzal és gazdasági épületekkel együtt. Bővebbet a kiadóhivatal. 2510

Pest, Hont, Nógrád vagy Hevesmegyében kerestetik egy 40,000 frtos birtok, mely egy kisebb 15,000 frtos birtokért elcserélendő volna ráfizetés mellett. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2508

Pest és Pozsony közti vasuti vonalnak valamely állomásához közel kerestetik egy 2—300 holdas árnentes birtok lakházzal és gazdasági épületekkel együtt. Bővebbet a kiadóhivatal. 2509

Egy kitünő jó trafik megvétel végett kerestetik. Ajánlatok a kiadóhivatalba intézendők. 2465

Kerestetik megvétel végett egy jobb forgalmu vendéglő valamely magyar ajku vidéken. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2477

Alkalmazást nyer

Gyakornokul felvétetik egy ifju (keresztény) egy fővárosi nagy vaskereskedésben, lakással koszt nélkül. Czim a kiadóhivatalban. 2339

Egy fiatal csinos nő, ki sütni, főzni jól tud és fehérnemü rendben tartását és kijavitását érti, vidékre alkalmazást nyer. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2581

Egy tapasztalt gépész, ki a malmok és gazdasági gépek kezelésében valamint azok javitásában jártas alkalmazást nyer márczius 1-ére. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2580

Gépészmérnök, ki a gazdasági gépekben alapos jártassággal bir; és 2 jó házból származó fiatal ember ingyenes gyakornoknak kerestetik Tarnóczy Gusztáv gépcsarnok irodája részére Váczikörut 49 szám. 2300

Egy leány, ki a szobaleányi teendőket tökéletesen érti, alkalmazást nyer. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2567

Kerestetik egy fiatal ember, ki a vinczeléri iskolát végezte és már gyakorlati bizonyitványokkal is bir. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2548

Egy gazdasági akadémiát végzett gazdatiszt alkalmazást nyer. Bővebbet a kiadóhivatal. 2545

Egy tiszta szobaleány, ki vasalni is jól tud azonnal alkalmazást nyer. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2536

Egy szobaleány jó bizonyitványokkal azonnal alkalmazást nyer. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2535

Egy okleveles kertész, ki a disz- és konyhakertészetben, valamint a melegágyak és üvegházak kezelésében gyakorolt, alkalmazást nyer. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2487

Kerestetik egy megbizható, csinos külsejü 16 éves bonne 7 éves fiu mellé, ki németül jól és szépen beszél. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2494

Egy nős kertész mint házmester kerestetik egy sugáruti villa részére. Bővebbet Édeskuty L. urnál Erzsébettér 7. szám. 2293

Egy vidéki vasuti vendéglőhöz kerestetik egy jó szakácsné. Havi fizetés 15 frt és teljes ellátás. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2577

Kerestetik helyben azonnali alkalmazásra egy igen jó szakácsné. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2573

Egy csinos fiatal leány vidéki czukrászdába azonnal alkalmazást nyer. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2568

Egy fiatal csinos gazdasszony vidéki pusztára azonnal alkalmazást nyer. Ajánlatok arczképpel együtt a kiadóhivatalba intézendők. 2569

Egy nős, gyermektelen házmester, ki egyuttal kőmives is, helybeli házhoz alkalmazást nyer. Előnyben részesül, ha a nő jó főzni tud. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2534

Megbizható ügynökök, kik a vöröskereszt sorsjegyek havi törlesztés melletti elárusitásával foglalkozni óhajtanak, kerestetnek. Ajánlatok e lap kiadóhivatalához «Bankház» czim alatt küldendők. 2216

Egy értelmes becsületes kertész, ki a fa, virág és zöldségtermelésben szakértő és egy kertet rendezetten fentartani képes alkalmazást nyer. Bővebbet a kiadóhivatal. 2541

Május hó elsejére kerestetik vidékre egy hat éves leánykához egy becsületes művelt bonne, ki nem csak tanitana, hanem egyszersmind játszótársa is lenne. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2482

Alkalmazást keres

Egy kitünő gyakorlottsággal biró szabónő, ajánlja magát a magas uraságoknak és finomabb polgári házakhoz mint varrónő. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2218

Egy 31 éves nős gazdatiszt és okl. állatorvos, ki jelenleg is egy nagyobb birtokon mint önálló kezelőtiszt müködik, jobb állomást óhajt nyerni. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2576

Egy fiatal özvegynő, ki főzni, sütni vasalni jól tud, szóval a háztartás vezetését tökéletesen érti, mint házvezetőnő alkalmazást keres. Bővebbet a kiadóhivatal. 2553

Egy vig kedélyü csinos leány, ki a gyermekeket szereti, magyarul és németül jól beszél, mint bonne alkalmazást keres. Bővebbet a kiadóhivatal. 2554

Egy fiatal csinos nő, ki a háziteendőkben gyakorolt, és a kivánalmaknak tökéletesen megfelel házvezetőnői minőségben valamely magányos urnál vagy urnőnél alkalmaztatni óhajt. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2555

Egy előkelő házból való 26 éves rom. kath. hajadon ki a háztartás minden ágaiban jártas, baromfi tenyésztést, tejkezelést és konyhakert ápolását érti, a fehérnemü gondozását készitését is, szóval a mi egy jó és szorgalmas háziasszonynak teendője, abban tökéletesen gyakorolt, tisztességes házhoz mint házvezetőnő ajánlkozik. Bővebbet a kiadóhivatal. 2556

Egy 24 éves nős fiatal ember, ki a gazdasági akadémiát végezte és gyakorlati kellő bizonyitványokkal bir, mint gazdatiszt alkalmaztatni óhajt. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2542

Egy 3 gymnasiumi osztályt végzett fiatal ember mint gyakornok óhajt valamely helybeli üzletbe belépni. Bővebbet a kiadóhivatal. 2551

Egy fiatal gazdasszony. ki minden házi dolgot végezni szeret és a külső gazdasághoz is ért, sütni főzni jol tud, alkalmazást keres. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2523

Egy gazdasszony, ki sütni főzni, és vasalni jól tud. szóval a házi teendőket nem csak érti, de szereti végezni is, alkalmazást keres. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2512

Egy kitünő bizonyitványokkal ellátott okleveles gépész alkalmazást keres. Bővebbet a kiadóhivatal. 2475

Egy fiatal nő, ki a szobalányi teendőket tökéletesen érti, nem különben a kézimuokában jártas, mint ilyen alkalmazást keres. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2492

Egy igen jó főzőnő kitünő bizonyitványokkal alkalmazást keres. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2496

Egy fiatal csinos nő, ki a háztartás minden ágát érti, sütni, főzni és vasalni jól tud, alkalmazást keres mint gazdaasszony. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2498

Egy tapasztalt műkertész, ki kitünő bizonyitványokkal rendelkezik, és tökéletesen érti szakmáját, május 1-ére alkalmazást keres, Bővebbet a kiadóhivatal. 2493

Egy bonne, ki magyarul, és németül jól tud francziául pedig kezdőket oktathat, ellenben a kézimunkákban igen jártas, helyben gyermekekhez alkalmaztatni óhajt. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2455

Egy 35 éves róm. kath. nőtlen és erős testalkatu gazdatiszt, ki a keszthelyi gazd. akadémiát jó sikerrel végezte, beszél magyarul, németül és tótul, nagyobb uradalomban jelenleg mint ellenőr alkalmazva van, helyét önállóság elérhetése végett változtatni óhajtja. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2522

Egy csinos fiatal leány czukrászdába vagy tőzsdébe mint elárusitónő ajánlkozik. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2410

Egy gyakorolt gépész, ki ugy a gazdasági gépek, valamint a malmok kezelésében és javitásában tökéletes jártassággal bir alkalmazást keres. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2460

Egy már korosabb művelt özvegy nő, helyben magányos ur vagy urnőnél mint házvezetőnő alkalmaztatni óhajt. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2526

Egy csinos fiatal leány, ki magyarul és németül beszél, kézimunkákban ügyes, gyermekek mellé játszótársulajánlkozik. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2564

Egy fiatal ember, ki jelenleg mint mérnök működik, ért a kisebb mezőgazdasághoz, ugy minden számvitelben, valamint politikai és irodalmi fogalmazványokban jártas, ajánlkozik mint titkár, számvevő vagy könyvvivő, előkelő házakhoz. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2575

100 sőt 200 frt jutalmat annak, ki egy intelligens művelt kereskedőnek több nyelvismerettel állandó alkalmazást szerez. Titoktartás biztosittatik. Ajánlatok «kereskedő 1000» czim alatt a kiadóhivatalba intézendők. 2329

Egy müvelt fiatal nő, ki magyarul, németül és francziául beszél, a házvezetés minden ágát érti, és bárminő teendők végezésére vállalkozik, anyátlan gyermekek mellé, vagy mint házi kisasszony ajánlkozik valamely jó házhoz. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2571

Egy főzni és sütni jól tudó fiatal nő, ki azonkivül az összes háziteendőket és fehérnemü-varrást érti, alkalmazást keres. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2566

Egy izr. művelt és finom nevelőnő, ki a magyar, német és franczia nyelvet folyékonyan beszéli és ezen tárgyakban oktatni képes, nemkülönben a zongorajátékban, és hasznos női kézimunkákban is alapos képzettséggel bir, alkalmazást keres. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2394

Egy jó házból való, intelligens fiatal leány, ki a magyar, német és franczia nyelvet egyaránt birja, jól zongorázik és minden kézimunkákban, gépvarrásban is jártassággal bir, kivánna mint társalkodónő (akár leánykákhoz) szerény feltételek mellett mielőbb állast. Bővebbet a kiadóhivatal. 2368

Egy az érdiószegi m. kir. vinczellér képezdét jó sikerrel végzett fiatal ember, ki a disz, konyha és gyümölcskertészetet tökéletesen érti, mint viczellér vagy kertész alkalmazást keres. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2458

Egy a háziteendőkben tökéletesen gyakorolt nő mint gazdasszony alkalmaztatni óhajt. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2548

Lakás és bérlet.

Nagyobb és kisebb nyári lakások kiadandók. Közelebb értekezés VI. Laudon utcza 6 sz. II. emelet. 18. ajtó. 2302

Kitünő helyen bolt három szobás lakás, pinczék és raktár, Gömörmegyében Tornallyán (forgalmas vasuti állomás) azonnal bérbe vehető. Bővebbet a kiadóhivatal. 2333

Honapos szoba utczai vagy udvari kiadó egy intelligens urnak Bővebbet a kiadóhivatalban. 2304

Vidéken kerestetik egy 3 szobából álló lakház néhány hold földdel vagy korcsmai jog haszonbérbe vétel végett. Bővebbet a kiadóhivatal. 2537

Nográd megyében Megyer község határában Pálfalva vasuti állomástól 1 óra járásnyira egy 750 holdas birtok kastélylyal, gazdasági épületekkel és felszereléssel együtt azonnal haszonbérbe átvehető. Bővebbet a kiadóhivatal. 2513

500—700 holdas birtok Pest, Heves, Nograd, Hont megyében vagy pedig Gyöngyös, vagy Hatvan tájékán, őszi vetéssel, fundus-instruktussal azonnali bérbe vételre kerestetik. Ajánlatok s feltételek a kiadóhivatalba küldendők. 2457

Két butorozott utczai szoba, előszobával március 1-jére kiadó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2324

A király-utcza felső részében egy 3 utczai, 2 udvari, 1 cseléd, konyha, éléskamara és fürdőszobából álló lakás 864 frtért május 1-ére kiadó; továbbá ugyanott egy 2 utczai és 2 udvari szobából álló lakas és hozzávalóval szinte május 1-sejére 648 frtért kiadó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2497

Oktatás.

Egy müvelt fiatal ember, ki a gymnasiumi- és reál-tantárgyakban alaposan oktat, zongorában pedig kezdőket is tanithat, mint nevelő alkalmazást keres. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2570

Egy egyetemi hallgató, ki nem csak a reál- és gymnasiumi tantárgyakban, de a zongora-játékban is alaposan oktat, mint nevelő alkalmazást keres, Bővebbet a kiadóhivatalban. 2572

Egy okl. tanitó. ki a rendes tantárgyakon kivül, a rajzban és zongorában jól tanit mint nevelő alkalmazást keres. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2539

Egy egyetemi hallgató, ki a gymnasiumi tantárgyakon kivül a zongorát is alaposan tanitja, helyben mint nevelő alkalmaztatni óhajt. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2549

Egy müvelt magyar nevelőnő, ki francziául és angolul jól beszél, valamint a zongorában jeles képzettséggel bir, helyben azonnal alkalmazást nyer kedvező feltételek mellett. Bővebbet a kiadóhivatal. 2544

Egy 16 éves fiatal leány, ki a német és franczia nyelvet, valamint a zongora játékot érti gyermekek mellé ajánlkozik. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2550

Egy fiatal franczia nő, ki anyanyelvén kivül a német nyelvet is tökéletesen birja, és kézi munkákban rendkivüli ügyességgel bir, alkalmazást keres egyes leczke órákra vagy félnapra. Czime a kiadóhivatalban megtudható. 2532

2 leány mellé kerestetik vidékre egy nevelőnő, ki a franczia nyelvben és a zongora játékban alapos képzettséggel birjon. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2561

Kerestetik vidékre egy leányka és fiu mellé társalkodóné, kinek egyéb teendője nem volna, mint a gyermekekkel a német és franczia nyelvet gyakorolni. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2529

Egy művelt nevelőnő egy 11 éves leányka mellé vidékre kerestetik, Fizetés 200 frt és teljes ellátás. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2480

2 leány gyermek mellé kerestetik vidékre egy művelt nevelőnő, ki a magyar, német és franczia nyelvben, valamint a zongora és kézi munkában alaposan oktatni képes. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2485

Kerestetik vidékre egy izr. nevelőnő, ki a magyar, német és franczia nyelvben, valamint a zongorában oktatni képes. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2452

Egy okl. gyermekkertésznő, ki zongorázni is igen jól tud helyben alkalmazást keres. Bővebbet a kiadóhivatal. 2543

Vidékre kerestetik 4 éves fiu mellé egy fiatal leány, ki magyarul és francziául jól és tisztán beszél, a gyermeket gondozni és vele játszani hajlandó. Fizetés teljes ellátás és 15 frt havonta, valamint az utazási költség. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2531

Egy müvelt nevelő, ki a gymnasiumi- és reál tantárgyakban alaposan oktat, a zongorában kezdőket tanithat, alkalmazást keres. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2563

Egy nevelőnő, ki a magyar, német és franczia nyelvet egyaránt folyékonyan beszéli, festészetben és kézimunkákban ügyes, alkalmazást keres. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2565

Anya nélküli kisebb gyermekek mellé kerestetik egy 20 évesnél nem öregebb németországi származásu nevelőnő, ki zongorázni jól tudjon. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2558

Kerestetik egy művelt nevelő azonnali alkalmazásra vidékre, kik zongorázni tudnak előnyben részesülnek ezekre nézve a feltétel kedvező. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2524

Különféle.

Felhivás! Nemesszivü hölgyek és lovagias urak! Ki lenne hajlandó egy szegény fiatal özvegyet a távirászatra kiképeztetni hogy az által jövőjét biztosithatná? Válasz «K. K. 22» czim alatt a kiadóhivatalba intézendők. 2579

5000 frt kölcsön kerestetik, mely összeg egy fővárosi házra első helyre betáblázható. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2330

Egy fiatal árva leányka vidéki családnál örökbe fogadtatik. Kinél? megmondja a kiadóhivatal. 2538

Egy jó családból való egészséges vig kedélyü fiatal 12 éves leány örökbe fogadtatik fiatal gyermektelen házaspártól. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2432

Az összes női világnak. Legujabb s legczélszerübb franczia találmány, a mellyel mindenki 1 nap alatt a franczia rendszer szerinti mértékvevést, mintarajzolást, szabást s ruhakészitést megtanulhatja. Ezen egyszerü találmány czélszerüsége miatt Párisban s Bécsben az összes nőiszabók, szabónőknél s minden családnál használatban van. Ezen matematikai mértéknek darabja 2 frt és a kellő kitanitása, mely csak egy napig tart, 5 frtba jön. Bővebbet a kiadóhivatal. 2418

Egy jó családból való árva fiatal leány örökbe fogadtatik. Hol? megmondja a kiadóhivatal. 2519

A tyukszemirtó Haschisch Collodion készitője Rozsnyay Mátyás aradi gyógyszerész; főraktára Budapesten Thallmayer és Seitz Nádor-utcza 7 szám. Ezek által minden gyógyszerész és magán ember hozzá juthat. 2207

Barna Tivadar
képviseleti irodája
Budapesten IV. ker. koronaherczeg-utcza 16. 5965
czélja: a közönségnek a fővárosi területén előforduló ügyeit gyorsan és olcsón elintézni, a feleket biróságok s bármily hivatal előtt vagy hivatalos aktusnál kitünő fővárosi ügyvédek által képviseltetni; okiratokat, másolatokat, forditásokat bármely nyelvből megszerezni, sürgetéseket, hitelesitéseket stb. olcson eszközölteni. — A megbizások kifogastalan teljesitéséért kezességet vállal.

Hirdetések
felvétetnek a kiadóhivatalban Budapesten, IV., himző- és kalap-utcza sarkán.

Valódi párisi préservativeket kautschúkból és halhólyagból, tuczatonkint 1, 2, 3, 4 és 5 frt 1 präparált szivacsokat stb. kitünő minőségben és titoktartás mellett **csakis Pierre Mounier** párisi gummi-áruk-raktára küld **Bécsből** Frey ung, 2. sz. a. a bazárban jobbra. 5936

Legujabb turnürek
és
turnür alsó-szoknyák
legjobb **franczia façon** hölgyeknek és fiatal lányoknak, a most divó hölgy-toilettekhez illő, **fehér lószőrből, fekete moirból, fekete satainból, mohairból, lustreből, percailból és piquéből** 2½, 3½, 4½, 5, 6 és 12½ frtjával,
Legujabb 592
női tavaszi-alsó szoknya s pongyola
különlegességek.
LOUIS MODERN
fehérnemü raktárában
Bécsben, Bognergasse 2. szám alatt.

A Debreczenben székelő
„Alföldi takarékpénztár"
beváltja saját 1882-ik évre szóló szelvényeit február 19-től kezdve darabonként 10 osztr. ért. forinttal.

Vaddisznó
erdei szalonka, fenyvesmadár, vadkacsa, stiriai kappan és poulardok kaphatók:
Pál Károly vadkereskedőnél, Budapest IV. hal- és torony-utcza sarkán.

ÖLTÖZETSZÖVET
csakis tartós jó gyapjuszövetből, egy középtermetü egyénnek 3 méter 10 centiméter egy öltözetre:
o. é. 4 frt 96 kr. jó gyapjuszövetből;
« « 8 « — « jobb gyapjuszövetből;
« « 10 « — « finom gyapjuszövetből;
« « 12 « 40 « legfin. gyapjuszövetből.
Utazó-plaidek darabja 4, 5, 8 és 12 frt. Igen finom öltözet-, nadrág-, felsőkabát-, kabát-, esőköpenyszövetek, vastag posztó-, darócz-, komisz posztó-, kamgarn-, cheviot-, trikot-, női-és tekeasztal posztót, peruvient és dosking-t ajánl
Alapittatott **STIKAROFSKY JÁNOS** 1866
gyári raktára Brünnben.
Minták **bérmentve.** Mülapok szabóknak **bérmentetlenül. Utánvételi küldemények 10 frton** felül **bérmentve.** Minthogy t. cz. vevőim közül igen sokan ama megtisztelő bizalomban részesitenek, hogy tőlem árukat rendelnek anélkül, hogy mintát láttak volna, ennélfogva az igy rendelt árukat nem tetszés esetében **visszaváltalom** fekete peruvienből és doskingból minták nem küldetnek, miután ilyenek megrendelése, **bizalom dolga.** Miután világra szóló üzleti összeköttetéseimnél fogva naponként több száz levelet kapok, ennélfogva kérem a t. cz. megrendelőket **czimeiket pontosan közölni s az előző levelezésre** való hivatkozást **lehetőleg mellőzni,** az utánkeresés is sok nehézséggel lévén összekötve
Levelezések elfogadtatnak német, magyar, cseh, lengyel franczia és olasz nyelven. 596

Csöndes J. F. nyilvánossági joggal biró
an- és nevelő intézete Sopronban.
elemi, 4 reál, 6 gyimnasiumi osztály.
18-ik évfolyam. Államérvényes bizonyitványok. Tannyelv: magyar és német, kiváló eredmény. 5917

Kiadásomban épen most jelent meg:
A magyar korona országainak térképe iskolai és magán használatra.
Ezen iskolai térkép ára 20 kr.
Ugyancsak saját kiadásomban már előbb megjelent
A Szent István korona országainak térképe tekintettel az 1881. évi LXIII. és LXIV. törvényczikkekre
darabonkint 1 forint 50 krjaval.
úgy általam mint minden jó hirü könyv- és papirkereskedés által kapható. 5892
Elárusitók a szokásos kedvezményben részesülnek.
Posner Károly Lajos
magyar kir. udvari szállitó.

Grácz, 1880. Állami ezüst érem.
közel egy fél évszázados
szilvoriumot
«non plus ultra» minőségüt, postai ládácskákban
2 literes palaczkokban
osztrák Magyarország és Németország minden állomására
o. é. **négy forint** 62 kr v. nyolcz márka s 12 pfen előleges lefizetése mellett, bérmentve küld

TEUTSCH JÓZSEF B. Segesvárott.
Erdély, Magyarország. 5758

Értesités
Victor Schmidt & Söhne czég
csász. kir. orsz. szabadalm. gyárosok Bécsben, t. cz. vevőinek.
Miután **Budapesten, aranykéz-utcza 3. sz. alatt fenállott czukorka-, chocolade-, sütemény-, mustár, fügekávé stb. raktárunkat feloszlattuk,** kérjük t. cz. fogyasztóinkat, hogy szives megrendeléseiket ezután
VICTOR SCHMIDT & SÖHNE
Bécsbe, Gyár: IV., Alleegasse 48,
czim alá intézni sziveskedjenek. 5962

ZSIGMONDI KÁROLY
KOCSIGYÁROS
5020

Muzeum körut 21. szám alatt
Képes árjegyzéket bérmentve

Hôtel „Métropole" Bécsben.
Ringstrasse, Franz-Josefs-Quai, Első rangú nagy szálloda.
300 szoba és terem (1 frttól feljebb), személyfelszállitó, olvasó-szoba minden országbeli hirlapokkal is, dunafürdők és távirda-állomás. Berendezés hosszabb tartózkodásra mérsékelt árak mellett.
5705 **Speiser L.** igazgató.

NINCS TÖBBÉ TÜDŐBAJ!

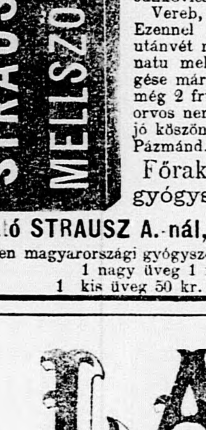

Gyógyfükivonatu mellpasztillák rekedtség, köhögés, nehézlélegzés és a tüdőnek elnyálkásodása ellen. Egy doboz ára 20 kr., 6 doboz 1 forint o. é.
Pozsony Szt.-György, 1882. szept. 14. Tekintetes Strausz Á. ur! Ezer köszönetet mondok az ön gyógyfükivonatu mellpasztillái, de különösen mellszörpe iránt, mivel annak használata tüdőbajomból már majdnem teljesen kigyógyitott. — További használatul kérek még 2 nagy üveg mellszörpöt utánvétel mellett. Köszönetem és kérésem ismétlésével maradtam, mély tisztelettel Jankovics Antal.
Vereb, 1882. nov. 7. Tekintetes Strausz Á. ur! Ezennel felkérem, sziveskedjék postafordultával utánvét mellett 2 frt ára amerikai gyógyfükivonatu mellpasztillákat küldeni; mivel nőm köhögése már nagyon megkönnyebbült, pedig eddig még 2 frt árát fogyasztott el, a mit már négy orvos nem birt ennyire megkönnyiteni. Fogadja jó köszönetemet. Anger Antal, kádármester. U. p. Pázmánd. Verebély. 5919
Főraktár: **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszertárában, király-utcza 12.
Kapható STRAUSZ A.-nál, Budapest, Rombach utcza 16.
és minden magyarországi gyógyszertárban. — Naponkint postai szétküldés.
1 nagy üveg 1 frt. 6 nagy üveg 5 frt.
1 kis üveg 50 kr. 6 kis üveg 2 frt. 50 kr.

A FRANKLIN-TÁRSULAT kiadásában Budapesten megjelent és minden könyvkereskedésben kapható:

UTAZÁSOK KÖNYVTÁRA.
(Szerkeszti a Magyar Földrajzi Társaság.)

I.
Ázsia és Európa körülhajózása a Vegán.
Báró Nordenskiöld Adolf Eriktől.

Átdolgozta
VARGA OTTÓ
tanár.

Képekkel és térképpel.

Ara füzve 2 forint.

A Magyar Földrajzi Társaság választmányának felügyelete alatt szerkesztett «Utazások könyvtára» kiadására a Franklin-Társulat vállalkozott, mert ezzel irodalmunk egyik mindinkább érezhető hiányát véli kipótolni. Az idegen nyelven évenkint nagy számmal megjelenő utazási leirások nálunk is nagy kelendőségnek örvendenek, mert az utazások tanulságos és egyszersmind kellemes olvasmányul szolgálnak, melyet a művelt körök nem nélkülözhetnek. Hasznosabb olvasmányt az okulni és tanulni szerető ifjuságnak sem lehet nyujtani. A Franklin-Társulat tehát általánosan érzett szükséget óhajt kielégiteni, midőn az «Utazások Könyvtára» kiadását ezennel megindítja, hogy tanulságos és kellemes olvasmányt magyar nyelven nyujtson a magyar olvasó közönségnek.

Az «Utazások Könyvtára» nyolczadrétben jelenik meg tiszta betükkel és szép papiron. Minden évben legalább 50 iv jelen meg, még pedig több füzetben, ugy hogy minden füzet vagy kötet, mely kibocsáttatik, egy teljesen befejezett munkát fog magában foglalni. A szövegben kellő számmal fametszetek s ezeken kivül a szükséghez képest más metszetek és földképek is fognak mellékeltetni. **Egy-egy ötven ives évfolyam előfizetési ára 5 frt, az egyes füzetek postán keresztkötés alatt bérmentve küldetnek szét.**

Az első évfolyam magában fogja foglalni: Nordenskiöld utazását Európa és Ázsia körül, Varga Ottó tanár átdolgozásában; továbbá Asbóth János utazását Egyptomban és a Szentföldön, végre Serpa Pinto utazását déli Afrikába.

Magyar vörös kereszt-sors-jegyek.

Évenként 3 huzás
a legközelebbi f. év márczius 1-én.
Főnyeremény 120,000 frt, 50,000 frt, 25,000 frt
Készpénzért **szigoruan a hivatalos napi árfolyam** szerint vagy
részletfizetésre:
1 sorsjegy à 8 forint, fizetendő 8 havi 1 frtos részletben
2 sorsjegy à 15 forint, fizetendő 15 havi 1 frtos részletben
5 sorsjegy à 38 forint, fizetendő 19 havi 2 frtos részletben
5900 kapható
Fuchs H. váltóüzletében
Budapesten, Dorottya-utcza 9. sz.
Teljes utánvét mellett semmisem teljesittetik.

SZIGETI LAJOS
szij- és nyereggyártó. 4952

Ajánlja jól berendezett szijgyártó-üzletét, melyben minden a **szijgyártói szakmába vágó czikkek a legjutányosabb árakon** jól elkészitve kaphatók. Kaphatók jó minőségü **nyergek, utazó bőröndök, vadász- és uti táskák,** különféle erős varrott szivar- és pénztárczák, hajtó- és lovagló ostorok, de különösen **kocsizó lószerszámok** ezüst-, nickel-, packfong-, talmi-, réz- és fekete veretékre valamint erős **igás** lószerszámok is nagy választékban. Finom angol **lópokróczok,**

takarók, angol 1 **gyógysz rek, Nemenesek és Tsa** féle börkenőcs, börlakk, vereték tisztitó valamint istálló-szerek jutányos áron szerezhetők meg.
Minden e szakmába vágó javitások elfogadtatnak s vidéki megrendelések levél által a legpontosabban kiszolgáltatnak.
Képes árjegyzék kivánatra bérmentve küldetik.

Üzleti helyiség: BUDAPEST, VII. Muzeum-körút 10., a nemz. muzeum mellett.